پهٔ سرو لمبو کښي قرار سنګه اوکړم

لیکوالان

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

Ketabton.com

خپرؤونکي: سید کمپوزنګ سنټر ټوپی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ سرو لمبو کښې
قرار څنگه اوکړم

مصنف : توراج خاکسار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم	:	پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم
لیکوالان	:	توراج خاکسار، عبدالجبار سَهل
کمپوزر	:	قاسم ساګر
کره کتنه	:	سیف الاحد عاجز
شمېره	:	200
بېعه	:	300 روپۍ
چاپ کال	:	2023 ء
چاپ ځائے	:	سیّد کمپوزنګ سنټر ټوپۍ (0315-9887887)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترون

د خپل ماما عبدالحنان روان صیب پهٔ نوم چې
زما ادبي روزنه ئې ډېره پهٔ پښتنه مینه کړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

ملګرو شعر وشاعري زما پهٔ ختهه کښې اغږلے شوې ده ـ زما نیکهٔ سېد کرم اخون د خپل وخت منلے شوے شاعر وؤ ـ زما محترم پلار هم شاعري کوله ـ زما ماما عبدالحنان اخون د اتمان ګدون پهٔ شاعرانو کښې یو پېژندلے نوم وؤ ـ زهٔ هم نزدې د پینځه څلوېښتو کالو راهسې شاعري کوم ـ د ټوپۍ مشهور اولسي شاعر جمشېد استاذ سره مې ډېر نزدې تعلق پاتې شوے دے ـ د شعر وادب پهٔ وجه مې د اتمان ګدون بخت شېر اسیر ، فقیر خطاب ملنګ ، امیر بشر طوفان او خدائے بخښلي شوکت علي سجاد سره دوستانه تعلقات وو او پهٔ دې اتمان ګدون به مې هم ادبي هلې ځلې کولې ـ د شعر و شاعرۍ سره مې تعلق ډېر زوړ دے خو قلم مې نهٔ وؤ ، تعلیم مې نهٔ دے کړے نو کهٔ غزل مې جوړ کړے دے کهٔ چاربېته او کهٔ لوبه نو لیکلي مې نهٔ ده ـ او نهٔ زما کتاب چاپ کولو ته نیت وؤ خو د ډېر محترم مشر عبدالجبار سهل صېب مېنې مجبور کړم چې د عبدالجبار لالا سره پهٔ ګډه کتاب چاپ کړم ـ دې کتاب کښې چې زما څومره کلامونه دي د خپلې حافظې پهٔ مدد لیکلے شوي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيات کلامونه اوس ماته ياد نۀ دي ـ خو چې څومره غزلې ، چاربېتې ، لوبې راته يادې شوې دي نو دې کتاب کښې مې پښتون قام او پښتو ادب ته ډالۍ کړي دي ـ زما شاعري ښۀ ده ، بده ده دا پۀ لوستونکو پرېږدم ـ زۀ د خپل مهربان مشر عبدالجبار لالا هم ډېره مننه کوُم ـ چې زۀ ئې خپلو کلامونو چاپ کولو ته وهڅولم ـ د ګران او وتلي شاعر سېف الاحد عاجز هم ډېره مننه کوم چې زما د ماتې ګوډې شاعرۍ پروف ريډنګ ئې اوکړو ـ د ځلمي ليکوال قاسم ساګر هم مننه کوُم چې پۀ ډېره مينه ئې د کمپوزنګ ذمه واري واخسته ـ د بخت شېر اسير صېب ، ملنګ جان مندڼ صېب ، سېف الاحد عاجز صېب او قاسم ساګر صېب پۀ دلو دلو مننه چې زما پۀ شاعرۍ ئې ليکونه اوکړل ـ د علي زر خان علي صېب هم ډېره مننه کوم چې ددې کتاب پۀ چاپ کولو کښې ئې قدم پۀ قدم زما مرسته اوکړه ـ اؤ بالخصوص د سيّد اسد شاه صيب (باچا جی) پۀ دلو دلو مننه چې زمونګ کتاب له ئې ډير ښائسته ټائټل جوړ کړو۔

توراج خاکسار
خپل کور، ټوپۍ
15-11-2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د سپېځلي فکر سختن"

پښتو ژبه پۀ دې حواله بختوره ژبه ده چې سره ددې چې نۀ خو ئې ملکي چارواکي (حکومتي حلقې) څۀ سرپرستي کوي او نۀ ئې خپل شته من خلق څۀ خيال ساتي کۀ زۀ دا ووايم نو شايد چې غلطه به نۀ وي چې پښتانۀ همېشه پۀ پردو ژبو وياړ کوي ـ او خپلې مورنۍ ژبې ته سپک ګوري ـ حالانکې د قومونو پۀ ثقافتي اجزاؤ کښې د ژبې ډېر لوئې اهميت دے ـ د ژبې پۀ شته من والي قومونه شته کېږي ـ او د ژبې پۀ ورکېدو قومونه ورکېږي ـ پۀ دوېم نړېوال جنګ کښې چې کله امريکې پۀ جاپان حمله اوکړه نو د چاپان بادشاه ورته ووې چې زما د قوم نه خپله ژبه مۀ شوکوئ يعني پۀ دوي پردئ ژبه مۀ مسلط کوئ ـ ډېرې ژبې ځکه د منځه لاړې ختمې شوې چې حکومتي چارواکو ئې سرپرستي نۀ کوله او خپلو خلقو ته ئې پۀ وئيلو ځان سپک ښکارېدلو ـ د نن نه پينځويشت دېرش کاله اګاهو چې ټچ موبائل د هر چا لاسو ته نۀ وۀ رارسېدلے ـ کاغذ هم ارزان وۀ پۀ کتابت (خبر اوس خو کمپوزنګ دے) پۀ ټائټل او د کتابونو پۀ ګنډلو (بائنډنګ) هم ډېره خرچه نۀ راتله ـ پۀ هر کال کښې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتیاؤ نه تر سلو پورې کتابونه چاپ کېدل ـ زۀ چې وایم پښتو بختوره ژبه ده نو ددې دومره ستونزو او مشکلاتو باوجود په کال کښې دېرشو نه څلوېښتو پورې کتابونه د نظم ، نثر ، تاریخ چاپ کیږي.
نن چې زۀ په کوم کتاب لیک کؤم ـ دا کتاب د ښاغلي توراج (چې خاکسار ئې تخلص دے) نظمیه شاعري ده ـ د توراج چې څنګه تخلص دے داسې پکښې خاکساري هم ده یو ډېر شډل بډل ساده سوده انسان دے اکثر په محفل کښې چُپ ناست وي خو چې څوک ورته فرمائش اوکړي چې څۀ ووایه نو هاغه ملغلرې ئې د خلې نه دوړېږي چې د ډېرو خلقو سوچ هم ورته نۀ رسي او داسې به ولې نۀ وي ـ د هغۀ روزنه پالنه په ادبي ماحول کښې شوې ده ـ د توراج خاکسار پلار نیکۀ په هشتنغر کښې د چارسدې تحصیل تنګي ګنډهیري نومي کلي اوسېدونکے وۀ ـ توراج خاکسار هم په دغه کلي کښې په نورلس سوه شپږ پنځوسم کال د اپرېل د میاشتې په څلورمه نېټه د اروابښاد محمد لالا په کور کښې سترګې غړولې دي ـ دا هاغه هشتنغر دے د کوم په باره کښې چې علي خان بابا پخوا وئیلي وو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هشتنغر شو کان د زلفو د لبرو
څکه نشته پهٔ دا ملک دکان د مښکو

هشتنغر د شروع نه د ازادۍ علمبردار او د غلامۍ نه د نفرت کوونکيو ټاټوبے پاتې شوے دے ـ پهٔ دې خاوره حاجي صېب د ترنګزو، ارواښاد فضل واحد او د ازادۍ لوئې مبارز رئيس الاحرار خان عبدالغفار خان چې پهٔ باچا خان يادېدهٔ او داسې نور ډېر خدائي خدمتګار تېر شوي دي ـ د هشتنغر پهٔ حواله دا مشهور متل به شايد چې هر چا اورېدلے وي ـ کهٔ هشتنغر خورې نا خو بد پرې مهٔ وايه ـ ښاغلي خاکسار پهٔ دغه خاوره کښې خړپوسې کړې دي او څوک چې پهٔ کومه خاوره کښې خړپوسې اوکړي د هغهٔ پهٔ مزاج کښې د هغې خاورې اثرات ضرور وي ـ توراج خاکسار چې پهٔ دې ننګيالۍ خاوره کښې اوزېږېدهٔ نو د ژوند لس کاله ئې پهٔ دغه خاوره تېر کړل ـ خو دې ته به څهٔ د حالاتو جبر ووايو او څهٔ به دا ووايو چې د اوبو دانو نصيبه به ئې دلته شوې وه توراج خاکسار صېب د يولسو کالو وهٔ چې پهٔ کال نورلس سوه شپږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېتم د ستمبر میاشتې په پېنځلسمه نېټه ئې تړپې ته کډه راوړه . د خپلو ښهٔ خویونو د هر چا سره د علېک سلېک او پهٔ غم ښادۍ کښې د ګډون پهٔ سوب ددې ځائے د خلقو زړونه داسې خپل کړل چې نن ځوک هم دا نهٔ ګڼي چې ګڼي دوي بل ځائے نه راغلي دي. ددوي هره غم ښادي د مقامي خلقو د غم ښادۍ نه درنه وي.

توراج خاکسار صېب پهٔ کال نورلس اویا کښې شاعري شروع کړه . بې تعلیمه دے خو کوم خداداد صلاحیتونه چې دې انسان ته خدائے ورکړي دي ډېر تعلیم یافته ورته حق حېران دي. مالیکلي دي چې ددهٔ روزنه پالنه پهٔ ادبي ماحول کښې شوې ده نو هغه داسې چې ددوي نیکهٔ اروانښاد سید کرم اخون لکه د امانت مالیار، نوره دین اخون، امان ګجراتي، احمد دین طالب، او داسې نورو ډېرو شاعرانو پهٔ شان یو ډېر ښهٔ شاعر تېر شوے دے. د شاعرۍ پهٔ هر صنف ورته عبور حاصل وهٔ . خو د چاربېتې ډېر ماهر وهٔ. دغسې ددوي پلار اروانښاد محمد لالا خو شاعر نهٔ وهٔ ولې ادب ذوقه ډېر وهٔ پهٔ شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېدونکے انسان وۀ ډېر زاړۀ مجلسيان او شاعران به ئې ليدو ته راتلل . دغسې ددوي ماما عبدالحنان اخون چې وروستو ئې بيا روان تخلص خپل کړے وۀ مجلس به ئې هم کوۀ او د اولسي شاعرۍ ډېر ښۀ استاذ وۀ هغوي ته هم پۀ چاربېته ډېر مهارت حاصل وۀ . توراج خاکسار هم ددوي پۀ قدم قدم ايښودے دے . خو خاکسار صېب د چاربېتې سره سره غزل هم ښۀ ليکي . هغوي د اروانښاد جمشېد استاذ د ټوپۍ ، نادر خان بزمي ، ملنګ جان مندڼ، او نورو ډېرو ښو ښو شاعرانو سره ناسته پاسته کړې ده . خاص کر جمشېد استاذ خو پرې ډېر زيات مئين وۀ هغۀ به د خاکسار صېب ليدو دپاره اکثر ددوي ګانړې ته تلو. واپسۍ کښې به خاکسار صېب جمشېد استاذ سره د بدرګې پۀ طور تر ټوپۍ بازاره راتلو . دغسې اروانښاد نادر خان بزمي سره ئې ډېر عقيدت وۀ پښتو پکښې دومره وه چې کله ئې د جنازې د مونځ دپاره ئې د جنازې کټ د ټوپۍ عيدګاه ته يوړو نو هغه کټ چې کومو څلورو کسانو نيولے وۀ چې پکښې دوه د هغۀ ځامن ساجد او شاهد او دريم د خاکسار صېب ماما

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد عبدالحنان روان او څلورم خاکسار صېب پۀ خپله وۀ د دغه لويو هستو سره د ناستې پاستې پۀ وجه د هغۀ پۀ شاعرۍ کښې يو زبردست زړۀ راښکون پېدا شۀ هم دغه وجه ده چې پۀ مشاعره کښې خاکسار صېب کلام وائي نو بې اختياره د سامعينو د خلو نه بيا وواېه د بيا وواېه نعرې خېژي۔ هوښياران وائي چې د هر محفل خپل خپل تاثير وي۔ د مثال پۀ توګه د خاکسار صېب د يو څو کلامونو نه يو يو بېت راخلم۔ خوشحال بابا وائي :

کۀ اسمان دې د زمري پۀ خلۀ کښې ورکړي
د زمري پۀ خلۀ کښې مۀ پرېږده همت

توراج خاکسار صېب هم دغه خبره پۀ يو بل ډېر ښکلي انداز کښې کوي هغۀ وائي:

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائيلي
د کار سرے چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنه ټولنه کښې پېغور ډېر بد شے دے. د پېغور په وجه ډېر کورونه وران شي ؛ مرګ ژوبله پکښې اوشي ؛ ټول خلق در په در شي ؛ د ملکه ورک شي خاکسار صېب دغه منظر کشي په خپلو شعرونو کښې داسې کوي:

خورږ وي کلے کور خو د پېغور په وجه پاتې شي
ځان پښتانۀ وژني د پښتو او د پېغور په سر

څوک وائي د ځوانئ عمر د نادانئ وي او څوک وائي د ديوانئ وي هم دغه وجه ده چې په ځوانئ کښې د چانه هر څومره معيوب کار اوشي خلق وائي نۀ پوهيږي خو چې عمر په شا شي او چا نۀ څۀ غلطي اوشي نو هر څوک ورته وائي دې عمر ته دې اوګوره او دې کار ته دې اوګوره. خاکسار صېب داخبره څۀ په دې ډول کوي:

ناداني په ځلميتوب کښې څۀ عېب نه دے
بد هغۀ وي چې نادان شي په پيرئ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن داسې وخت دے چې د چا نه د حیا طمع نۀ شې کولے سلو کښې یو کس به داسې وي چې هغوي به پۀ حیا او بې حیایۍ پوهېږي.نوره هغه خبره ده چې سدهوم ته شین دے.دحیا ، غېرت، پښتو صرف نومونه پاتې دي ځکه خو خاکسار صېب پۀ واز کومې دا وائي:

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ ټوقو ټوقو کښې

(بخت شېر اسیر ټوپۍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار پۀ نیکۀ تخلیق کار او د هغۀ شعري مجموعه

زما خیال دے چۀ زیات لیک د توراج پۀ ذات اوکړم ځکه چې کتاب ئې خو ستاسو مخې ته خور دے۔ او هم تاسو ئې فېصله کولے شئ۔ چې خاکسار صېب ښۀ شاعري کړې ده او کۀ نۀ؟ توراج خاکسار صېب ته دا خداد صلاحیت د خپل پلار محمد لالا خدائے بخښلي نه او بیا د هغوي د نیکۀ سید کرم اخون نه پۀ میراث کښې پاتې راروان دے۔

نیکۀ ئې هم یو ډېر نوموړے شاعر وۀ۔ او د خپلې خواؤ شا علاقې نه به تقریباً پۀ نیمه پښتونخواه کښې ئې شهرت لرلو۔ هغه وخت چې دا فن پۀ پېسو نۀ خرسېدو شوقیه او میراثي وېناوال ئې بلها شاګردان وو۔ د هغوي وېنا به ئې یادوله او د پښتو د موسیقۍ محفلونه به ئې ښائسته کول لا تر دې دمه ئې بعضې خلقو ته چاربېتې یادې وې۔ هغه وخت د چاربېتو مئېنان ډېر وو۔ د نیکۀ نه وروستو والد صېب محمد لالا هم لږه خو خوږه شاعري کړې وه۔ خو هر چاته ئې پته نۀ وه ځکه چې ځان ئې شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نۀ وۀ ښکاره کړے ـ البته د موسیقۍ محفلونه به ئې خوښ وو ـ د خپل پلار نه علاوه ورته د نورو ښو ښو شاعرانو لکه نوره دین استاذ ، احمد دین طالب ، امانت اخون ، صاحبزاده غلام قادر وېناګانې ورته يادې وې ـ

لکه د پلار توراج خاکسار هم ډېره زمانه څان پټ اوساتلو ـ ددوي د مور ورور د توراج ماما عبدالحنان روان (چې وړومبے تخلص ئې اخون وۀ) چې ډېر لوئې د نامې جامې شاعر او ډېر ښۀ عالم هم وۀ ـ او مونږ سره به د مشاعرو پهٔ محفلونو کښې شاملېدو ـ نو د هغوي پهٔ وساطت مونږ ته د توراج د شاعرۍ او کمال پته اولږېده ـ او بيا به مونږ ورو ورو چېړو ـ اخر دا چې عبدالحنان روان صېب الله ته خوږ شو ـ نو توراج خاکسار صېب ئې مونږ ته ملګرتيا کښې پرېښودو ـ چې د اتمان ګدون ليکوال ملګري سرکرده غړے شو ـ خاکسارصېب ته د مور يعني ماما خېلۍ د طرفه هم شاعري پهٔ ميراث کښې پاتې شوه ـ توراج خاکسار ښۀ درونډ زميندار دے چې ورته ګورې نو ساده باده فقير طبع انسان دے څان ته څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وائي نۀ ـ ځکه چې مدرسه او کتاب ئې پۀ سترګو نۀ دي ليدلي ـ خو کۀ محفل ئې درسره جوړ شو نو بيا به منې چې توراج هم دا توراج دے خپله قدر مند دے هر چاته د قدر پۀ سترګه ګوري ما لا تر اوسه دومره حياناک انسان نۀ دے ليدلے ـ مېلمه دوست دے خپل او پردي ته درناوے ورکوي ـ او وائي چې ما چرې هم د مېلمه يا د مېلمنو دپاره کور کښې د روټۍ نۀ دي وئيلي چې ماسره مېلمه يا مېلمانۀ دي ـ خو چې څۀ تياره وي هغۀ د يار دپاره وي۔

پۀ اولس دوستۍ غم ښادۍ کښې دومره تېز دے ـ چې لا به درته خپل خپلوان ورور عزيز نۀ وي رارسېدلي او دا سړے به درته حاضر وي خو د خانانو نوابانو سره ئې قطعي نۀ لږي ـ چې يار دوست ئې څومره غريب وي نو ددۀ زړۀ ته قريب وي ـ توراج خاکسار صېب پۀ خپله د خپل وطن هشتنغر نه د ښۀ شته من کور فرد دے ـ اوس دا د الله وېش دے چې پېدا شوے پۀ هشتنغر کښې دے او روزي ئې ورله پۀ ټوپۍ کښې ايښې ده ـ چې زمونږ دپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د الله يو انعام دے ـ دلته ئې هم پۀ سړيتوب کښې څۀ کمے نۀ دے راغلے ـ څلور شپږ مزدوران ئې هر وخت د مخې اوړي را اوړي ـ خو پۀ ليدو به ئې دا فرق اونۀ کړے شي چې مزدور کوم يو دے او مالک کوم يو ـ

خاکسار واقعي چې خاکسار دے ځکه ډېر ځيرک انسان دے چې د وختونو تودې سړې پرې ډېرې تېرې شوې دي ـ پۀ هر رنګه محفل کښې خپل رول لوبولے شي نالوستے دے خو ددين د علومو نه زيات واقف دے ـ پۀ هره موضوع چې ورسره خبرې کوې نو خامخا به ئې جواب کښې ژورتيا محسوسوې د ديني ټولو احکامو پابند دے عمر به ئې تقريباً 67 کاله وي ـ خبره رانه اوږدېږي او اوږده شوه ـ کۀ ډېرې نۀ وي چې يو دوه خبرې پۀ مخکښې پروت کتاب هم اوشي ـ

د خاکسار صېب د کتاب چاپ کول ګران کار ځکه وۀ ـ چې هغوي کلام ليکلے چرته بيخي نۀ وۀ ـ چې څۀ وو هغه هغوي سره سينه کښې محفوظ وو ـ بيا به هغۀ ته خپل کلام غزل ، نظم ، رباعي چاربېته چرته د موقعې پۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناسبت یادېدله ـ یو یو کلام دپاره سوچ کول ؛ بیا لیکونکے پېدا کول ؛ هغۀ ته لوستل او بیا لیکل ډېر مشکل کار وۀ ـ خو څه ملګرو له دې الله پاک ډېر خېر پۀ جولو کښې واچوي ـ چې ځان ئې ورسره اوکړوۀ ـ او دا دومره شعرونه ئې ترې نه خوندي کړل ـ د خاکسار صېب سینه خو ددې نه د ښو او زیاتو شعرونو نه ډکه ده خو د لیک مسئله ده چې کله هغۀ ته رایاد شي نو لیکونکے نۀ وي چې لیکونکے وي نو یادېږي نۀ ـ

د خاکسار صېب کلام خو ستاسو د وړاندې پروت دے کۀ زۀ ئې ډېر تعریف اوکړم نو کم دے او کۀ اوئې نۀ کړم نو نۀ ګز لرې او نۀ مېدان ـ د چا خبره نمر پۀ ګوته نۀ پټېږي ـ خاکسار صېب چې څۀ تخلیق کوي نو یو مضبوط بنیاد ئې خامخا وي نو مضبوط کار خو بې کړاوه کېږي نۀ ګنې شعرونه خو هر وخت جوړولے شي ـ د هغوي خوندي اشعار ددې مجموعې چې نوم ئې "پۀ سرو لمبو کښې قرار ښنګه اوکړم" بله د عبرت نه ډک نصیحت اموز اشعار پکښې موجود دي ـ او بیا دا چې د هغوي هر شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

انتخاب هم دے ـ روماني ليک ساده باده د چاپېرچل د مثالونو نه ډک دے ـ چې د عام تخليق کار پۀ خوا خاطر کښې هم نۀ راځي ـ

زميندار سړے دے دکار او بې کاره بوټے ډېر ښۀ پېژني هغۀ ئې پۀ خپلو شعرونو کښې پۀ داسې ترتيب پېرلي دي ـ چې سړے ورته حق دق حېران پاتې شي بله لويه خبره دا ده چې خاکسار صېب حق پرست ، حق ګو او حق شناس شاعردے ـ چې کومې ګډې وډې خبرې پۀ معاشره يا پۀ دين کښې داخلې شوې دي ـ د سوچ نه بالا تر هغي پۀ موجوده ماحول کښې يو مقام هم موندلے دے د هغې تور ئې پۀ ډېر ښکلي انداز کښې کړے دے ـ
لکه چې وائي !

لیل او نهار شمس او قمر کښې تبدیلي نۀ راځي
دریاب به څنګه موج کمئ د قلندر پۀ خوښه

ما وې خاکسار صېب د خپل چاپېرچل نه ځيزونه خپلو شعرونو کښې د ښائست دپاره ځايوي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببره د دېوال نۀ شي او رنډه دال توره نۀ شي
ټال شه د ګړنګ پۀ سر هوا به درنه جوړه شي

حسن شه نغمه شه شين ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ توراج اوکړه دوا به درنه جوړه شي

يا دا چې!
اوري پرې حجر چې پۀ شجر کښې ثمر اولګي
شنډ چې شي انګور د دېوالونو پۀ سر پېټې شي

بله د مزې خبره دا ده چې خاکسار صېب د چاربېتې ازمائېلے شاعر دے پۀ زړو او نوؤ طرزونو ئې اشنا او نا اشنا ډېرې چاربېتې جوړې کړي دي ـ
چې پۀ دې کتاب کښې صرف نمونې شته ـ د خپل کلي پۀ يو نظم کښې ئې د کلي نقشه ډېره پۀ ښائسته ډول جوړه کړې ده ـ يو دوه بندونه ترې د پېژندګلو دپاره راخلم ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

علي خان دلته زېږېدلے ، زمونږ نيکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلے ، کوي پرې خلق دعوې

پۀ ګوته نمر کله پټېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

د هشتنغر بره حصه ده ، د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاريخ هره کوڅه ده ، تېر پرې بلها مخونه

قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

نورې خبرې پۀ قرآن کښې مزه کوي ـخو د توراج خاکسار صېب دا کتاب نصيحت آموز هم او د مينې ، ورورولۍ او د اخلاص پېغام هم دے ـ دا لږ کلامونه مې د هغوي د شاعرۍ نه د نمونه خروار پۀ حېث راخستي دي ـ او د لوستونکو پۀ وړاندې مې ايښي دي ـ نور د لوستونکو خوښه چې هغوي خاکسار صېب د کوم مقام جوګه ګڼي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ ډېر درناوي

ملنګ جان منډن

سرپرست اعلیٰ "اتمان ګدون لیکوال ملګري"

۳۰ ربیع الثاني ۱۴۴۰

بمطابق 16 نومبر 2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د توراج خاکسار شاعرۍ ته يو نظر"

اولسي ادب چې د يوې ټولنې د کلتور، تاريخ، تهذيب او تمدن په اصلي بڼه کښې د ښکاره کؤلو د پاره د يوې هېنداريې حېثيت لري. دغه اولسي ادب د ليکلي ادب نه ډېر وړاندې د پېړو پېړيو راهسې رارواں دے او د يوې زمانې نه بلې زمانې ته انتقالېږي خو زما پۀ خيال دا زمانه پۀ اولسي ادب کښې د تخليق وروستۍ پېړۍ ده څکه چې اولسي تخليق کار د تعليم او مطالعې پرته پۀ خداداد صلاحيت سره د خپل تخليقي قوت پۀ اساس يو داسې سوچه تخليق د اولس مخې ته راؤړي کوم چې په ټولنيز ژوند کښې د هغۀ د ژورې مشاهدې او د کلونو کلونو د تجربې نچوړ وي او زما نۀ دے خيال چې په دې جديد دؤر کښې لۀ دې نه وروستو څوک تخليق کار ناخوانده پاتې شي او بغېر د مطالعې خپلو جذباتو او احساساتو له د شعر ژبه ورکړي هم دا وجه ده چې زۀ خپل ځان ډېر خوش بخته ګڼم چې په يو داسې دؤر کښې د ژوند ورځې شپې سبا کؤم چې هم راته د ليکونکي ادبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشرانو او هم راته د اولسي ادبي مشرانو په صحبت کښې د ناستې ولاړې زمينه برابر ده په دغه ادبي مشرانو کښې يو نوم د ډېر ګران مشر اولسي شاعر توراج خاکسار کاکا هم دے د چا د شعر ژبه چې خوږه، اسانه او روانه ده څنګه چې توراج کاکا يو ابغ نبغ زميدار سړے دے هم دغسې ئې شعر هم ابغ نبغ، ساده سُوده مګر اغيزناک دد توراج کاکا شعري مجموعه په دوه برخو مشتمله ده په اوله برخه کښې غزلې دي او په دوېمه برخه کښې چاربېتې۔ زۀ اکثر ملګرو ته دا خبره کوُم چې زما د پاره صنف هېڅ معنیٰ نۀ لري بلکې زما د توجو مرکز همېشه فن او موضوع وي اوس کۀ مونږ د پښتو عروضي نظام په نظر کښې ونيسو او د کاکا د کلامونو تنقيدي جاج واخلو نو په بعضې ځايونو کښې د سيمه ايزي لهجې په وجه فني کمزورۍ لري خو چونکه اولسي شاعر د دغه رقم عروضي نظام د اصولو نه مبرّا وي نو دغه د لهجې په وجه کۀ چرته سېلاب کم يا زيات وي نو فني کمزوري نۀ ده بلکې د لهجې هاغه سوچه والے دے کوم چې د توراج کاکا په چاپېرچل کښې مېشتۀ خلق کاروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو لهٰذا په دې نقطه مونږ نيوکه نهٔ شو کؤلےاو پاتې شوه موضوع نو په دې کتاب کښې د توراج کاکا د هر کلام موضوع (خواه کهٔ هغه د ګل ده او کهٔ د بلبل ده، د دوران ده او کهٔ د جانان ده) په عقيدوي روایاو او ټولنيز اقدارو داسې رنګ ده چې لوستونکي داسې محسوسيږي لکه چې د هغهٔ د زړهٔ خبرې ئې د شعر په چوکاټ کښې رابندې کړې وي توراج کاکا د سر تر پايه د پښتو، پت او پښتون ولۍ يو ژوندی نمونه ده ددې اندازه مونږ ته د هغهٔ د عملي ژوند نه علاوه د هغهٔ د شعرونو نه هم کيږي

شعر د اشارو ژبه ده او د غه اشارو د پاره تخليق کار ته اکثر وختونو کښې د تراکيبو، روزمرو، متلونو او محاورو ضرورت راپيښيږي خو دغه ټول لوازمات د شعر په لنډ تنګ چوکاټ کښې په يو داسې منفرد انداز رابندؤل چې خبره مبهمه پاتې نهٔ شي او لوستونکي ته په وړومبي نظر د تخليق کار مطلب او مقصد په ډاګه شي دا ډېر لوے هنر غواړي او د دغې هنر مظاهر توراج کاکا په هر دوېم، درېم کلام کښې دومره په ښکلي انداز تکرار کړې ده چې سړے ورته ګوته په خلهٔ پاتې شي مختصر دا چې د نړۍ په هر ګوټ کښې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم قامونه ژوند کوي نو هر قام خپل دود او دستور لري او ژوند ته د خپلې ځانګړې زاويې نه ګوري دغه وجه ده چې د هر قام په اولسي ادب کښې د هغې قام عقيدوي، سياسي، فرهنګي، کلتوري تاريخي او اولسي ژوند ته د هغوي نظر لوستونکي ته په ډاګه کېږي کۀ چرې مونږ غواړو چې د يو مخصوص قام په اړۀ پاخۀ او کوټلي معلومات تر لاسه کړو نو بايد چې د هغوي اولسي ادب ولولو ـ

دغسې د توراج کاکا تخليقات هم د خپلې مخصوص جغرافيې دننه د تخيل په نيلي سور هاغه شهسوار دے چې نۀ د خپلې ټولنې د مذهبي رواياتو نه لاس په سر شوے دے او نۀ ئې د خپلو کلتوري او فرهنګي اقدارو د مصلحت نه کار اخستے دے او د سيمه ايز ژوند د دود دستور، سياست، ثقافت او فطرت داسې ترجماني ئې کړې ده چې د کانې کرښې دي

سيف الاحد عاجز
سينئر نائب صدر
"اتمان ګدون ليکوال ملګري"

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم

خپل عمل کړه برابر قرآن سره
رابطه دې ختموه شیطان سره

مال دولت متکبره کړې کوږ ګرځې
وي پېښي به دې یو ځل سبحان سره

د دنیا په تاوان ګټه د اخر شي
ځان بلد کړه د دنیا تاوان سره

کوم حساب چې په محشر درسره کیږي
نن هغه حساب کوه د ځان سره

په توبه ابو سفیان د الله دوست شو
د دنیا نه شو رخصت ایمان سره

همېشه له استغفار وایه **توراجه**
خزانې د رحم شته رحمان سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ لاروي ګمان د غېږ د جانان څۀ له کوې
د وخت نا اهلو ته د مينې بيان څۀ له کوې

د دنګو غرونو پۀ سر تنګې لارې خامخا وي
تۀ پرې د ښار د سړکونو ګمان څۀ له کوې

چې نۀ ئې زرګر جوړوي نۀ چرته پۀ کلي کښې شته
اوسنو پېغلو ته صفت د پېزوان څۀ له کوې

د عبرت نخښنه او تاريخ شه د راتلونکي نسل
لکه د چرګ پۀ دېوالونو اذان څۀ له کوې

بس دومره بس دے چې پرې سر د نمر نه سوري ته شي
چې خاورې کيږي پۀ کفن مې تاوان څۀ له کوې

هسې اوبۀ پۀ ډانګ وهل دي څۀ ترې نۀ جوړيږي
پۀ تېر ساعت پسې **توراجه** ارمان څۀ له کوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

باد د پسرلي د بهار اولګېد
هر بلبل د ګل پهٔ رخسار اولګېد

پرخه د سبا غوټۍ غوټۍ شوله
ورځ شوه د خوبانو دربار اولګېد

پاسه کهٔ دیدن کوې ګودر ته څه
نمر د کنډاوګي پهٔ چنار اولګېد

دشتو کښې شينکي څانګې خورې کړې
سر پرې د شپونکې د ګوار اولګېد

نن چې يار رټلے يمه بې ګناه
دا پهٔ ما نظر کهٔ ازار اولګېد

راغلل کشميري طوطيان لړۍ لړۍ
بيا زمونږ د کلي جوار اولګېد

ووايئ همزولو دا به څهٔ کيږي
اور پهٔ يارانه د **خاکسار** اولګېد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چغه د حسرت نهٔ شې ژړا به درنه جوړه شي
کرکه د چا مهٔ کوه جفا به درنه جوړه شي

غَز د ادبرې شه کهٔ مېوه نهٔ کړې نو ګور که څان
ژبه د منصور نهٔ شې سزا به درنه جوړه شي

ببره د ډېران نهٔ شې او رنډه دال توره[*] نهٔ شې
ټال شه د ګړنګ پهٔ سر هوا به درنه جوړه شي

توره زنه ،شنه خالونه ، ټوله مینه مینه شه
پاڼه د تاریخ به شې لېلا به درنه جوړه شي

زېرے د اختر شه شپه د قدر شه تېرېږه مهٔ
پرخه پهٔ ګلونو شه مُسکا به درنه جوړه شي

[*] دال توره د یو بوټي نوم دے چې حکیمان ئې پهٔ دوایۍ کښې استعمالوي.
[†] دا لفظ پهٔ اصل کښې انډے دے خو د قافیې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حُسن شه نغمه شه شين ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ **توراج** اوکړه دعا به درنه جوړه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څنګه چې سيورے بدلوي مقام د نمر پۀ خوښه
داسې مئېن هم بدلوي پل د دلبر پۀ خوښه

محمود بادشاه اياز غلام وۀ دا جدا خبره
ګڼي بادشاه کله چليږي د نوکر پۀ خوښه

ليل النهار ، شمس و قمر کښې تبديلي نۀ راځي
درياب به څنګه موج کمئ د قلندر پۀ خوښه

دا خو الله دے چې حالاتو کښې بدلون راولي
ګڼې ايسار به مازيګر وۀ د ګودر پۀ خوښه

هغه د جبل قبدي د مصر بادشاه څنګه جوړشو
بس فېصلې کبړي د لوئې غني اکبر پۀ خوښه

مخلوق کۀ خپله فېصله د تقدير کولے شوله
يعقوب راوړے به وۀ سترګو له نظر پۀ خوښه

توراجه څوک چې د الله شي د هغۀ الله شي
ځکه ئې کړي فېصلې دي د عمر پۀ خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګنګوټان ښکلوي ګند او ګلاب نهٔ
بې وقوف غلطي زده کئ او اداب نهٔ

هغه چڼے د مکتب به ملا نهٔ شي
چې سندرې وائي لولي کتاب نهٔ

د غرض مينه د شوم سړي دولت دے
سود ئې خوښ وي دعاګانې ثواب نهٔ

مکانونه پهٔ کړو غرونو جوړېږي
چا جوړ کړي لا پهٔ سر د حباب نهٔ

ته پرې هغسې ګمان د جوانۍ کړې
پهٔ **توراج** پيري رادرومي شباب نهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لوپټې پلؤ ئې سوال کړي د وېختو څوکو ته
نوره مې مهٔ نزدې کوه د سرو لمبو څوکو ته

د کلي کور پهٔ غېږ کښې خوب کړي باشعوره خلق
څوک چې باغي شي هغه وخېژي د غرو څوکو ته

اشنا وعده اوکړې اقرار اوکړي بيا هم نهٔ راځي
اوښکې بغېر د وعدې راشي د ښو څوکو ته

خوبان ترې تور اوربل له سرهٔ ګلونه اوشوکوي
لېونۍ سرهٔ لاسونه اچئ د ازغو څوکو ته

تورې ګورګورې لا د تورو غرو لمنې ساتي
ورخاړي اوختل پټو نه د بنګلو څوکو ته

لاړې هغه پېغلې د تورو خاورو لاندې شولې
چې به ئې سپياکې خېژولې د بلو څوکو ته

نن چې **توراج** پهٔ کاڼو ولې چې پهٔ دې مهٔ راځه
سبا ئې مهٔ اچو ګلونه د خزو څوکو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د سبا د سرو ګلونو پهٔ سر پېښې شي
کله کله مينه هم د زړونو پهٔ سر پېښې شي

سر نه د مشرک ، د سروې سر ښهٔ وي ټېټيږي نهٔ
داسې زندګئ د عملونو پهٔ سر پېښې شي

اوري پرې حجر چې پهٔ شجر کښې ثمر ولګي
شنډ چې شي انګور د ډېوالونو پهٔ سر پېښې شي

اؤرو دا متل چې د خزلې ځائے ډېران وي بس
خرهٔ چې شي مُردار د ډېرانونو پهٔ سر پېښې شي

ډېرې خلې دعا غواړي لائقې د شفا نهٔ وي
راشي احمقان د محفلونو پهٔ سر پېښې شي

مهٔ چېړه خوبان **توراجه** هر وختې سپرلے نهٔ وي
بعضې لوپټې د اوربلونو پهٔ سر پېښې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کهٔ ناراض شې د تمام واړه جهانه
نهٔ څهٔ جوړ وي نه به جوړ شي د خفګانه

ستا کاتهٔ هم پهٔ بدل هم پهٔ احسان دي
زهٔ یرېږم لهٔ بدل او لهٔ احسانه

پهٔ ژوندون کښې چې سکون نهٔ وي زندان وي
خوشحالېږي چې څوک خلاص شي د زندانه

نهٔ چلېږي دا دنیا او نهٔ روزګار ئې
چې زهٔ کرکه کړم له تا او تهٔ زما نه

پهٔ هغې دولت به څهٔ خوشحالي اوکړې
چې دې خلاص کړي لهٔ حیا او لهٔ ایمانه

بادشاهان هم فقیرانو ته سلام کړي
فېصلې دي راورېږي لهٔ اسمانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې اسباب د پتېدو ورسره نهٔ وي
څهٔ به پټ شي پهٔ بيديا کښې لهٔ بارانه

د **توراج** خاکسار ساده ساده خبرې
ملاوېږي بې پېسو او بې تاوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

امن مېرو کښې نشته ښار کښې نشته
امن پۀ کور او پۀ بازار کښې نشته

د جماعت صف کښې غلۀ دي ور کښې غلۀ دي
کومه بلا ده چې پۀ لار کښې نشته

بچو به حق غوښتو د خپله پلاره
د حق خبره اوس پۀ پلار کښې نشته

کاشتکاره شپول راپاخي فصل دې خوري
سکون پۀ لېل او پۀ نهار کښې نشته

پۀ غل تهوپک ئې اولي شور هم نۀ کئ
امن مرغو ته پۀ چينار کښې نشته

مولوي صيب لېټ شو مقتديان ګورېږي
خبر دے ګناه پۀ انتظار کښې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دو نمبرۍ باندې اوس فخر کېږي
پېسې اوربېجنل کاروبار کښې نشته

پېسې ئې اوګټلې حج له پرې ځي
کرکه پۀ زړۀ د ايماندار کښې نشته

توراجه تۀ ساده ئې غلے کښېنه
ساده سړے هډو پۀ شمار کښې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زندګي هله ښائسته شي چې خوږه شي
چې ترخه شي لکه ستنه چې کږه شي

هغه ونه کۀ د باغ وي کۀ د سبوري
چې راپربوځي اخر د اور جوګه شي

چې نۀ قد نۀ ئې قامت نه ئې ثمر وي
کوږ غوړاسکے نۀ دُرشل نۀ به برګه شي

اصل اصل وي رښتیا خبره دا ده
د ریښمو کپړه څنګه به زیګه شي

پېغلې برغ منګي اوړي خائسته پرې ښکاري
مناسب نۀ دي چې بَش ئې پۀ اوګه شي

هغه تور چې د تهمت شي پۀ چا پورې
پاکېدل ئې بیا **توراجه** پۀ جرګه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بُوره مېښه کله پۍ کړي بې وندې
خر وړے نۀ شي هر ګز د اوښ اندې[†]

تاچې غوښې له خانک راوړو مېرمنې
صبر اوکړه حلال نۀ دے لا لندې

زوړ پېزار په شان د نوي پېزار نۀ شي
کۀ هزار ځله ئې وينځې يا ګندې

شنډې ونې نه ثمر کله پرېوځي
کۀ په لخته ئې تمامه ورځ څنډې

کوم عمل چې څوک زباتي اجر ئې نۀ وي
د سکرو د اور نه نۀ ځي غرغندې

يو مالدار ته خداے دې اوبخښه څوک نۀ وئ
کۀ په قبر ورله ودروې جهنډې

نۀ د مړو سره ژوند کيږي **توراجه**
نۀ څوک مړۀ خښې په سر د برنډې

[†] دا لفظ په اصل کښې انډے دے خو د قافيې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غل وئ غلا دپاره شپه ده سحر نۀ
د منزل دپاره لاره ده غر نۀ

پۀ رندو سترګو ځنګل ته ښکار له مۀ ځه
چې پۀ سپین مېدان دې لګي نظر نۀ

پۀ هغې اوبو ګمان د درياب مۀ کړه
چې پکښې شګې موندے شي جوهر نۀ

قرض مال پۀ ډېر هنر وصولېدے شي
دوستانه پۀ خوږه خلۀ شي پۀ شر نۀ

د هغې عشق او مينې څۀ مطلب شو
چې مخلوق ترې نه خبر وي دلبر نۀ

زۀ **توراج** يمه صادق منافق نۀ يم
صادقانو له جنت وي سقر نۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې خوږه شي ځار شه لعل جوهر د ژبې
چې ترخه شي عجيبه خطر د ژبې

دغه ژبه د بدن لګه ټوکړه ده
ټول وجود لره کافي ضرر د ژبې

دوه هاتيان چې جنګ شروع کړي اخر خلاص شي
نۀ خلاصيږي چې شروع شي شر د ژبې

منصور وخېژوۀ خپلې ژبې دار ته
چې پۀ دار شو دا ئې وۀ اثر د ژبې

ښۀ سړے د هر سړي خوښ وي **توراجه**
پۀ خلوص پېدا شي سيم و زر د ژبې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا پهٔ خندا کښې د جفا نخښنه ده
زما ژړا کښې د وفا نخښنه ده

دا سپک کاتهٔ د رسوايۍ اسباب وي
کبر غرور خو د ګناه نخښنه ده

پهٔ مظلومانو باندې ظلم کول
د غرقېدو دغه صفا نخښنه ده

د نېکو نېک د بدو بده برخه
د نېک عمل څومره اعلیٰ نخښنه ده

تهٔ چې د بل نه غواړې ناز او ادا
پهٔ تا کښې کومه د ادا نخښنه ده

رنځور چې ومومي پهٔ شپه کښې قرار
مخلوقه هاغه د سبا نخښنه ده

توراجه ستا د خلې ساده غزلې
دا د پښتو هغه پخوا نخښنه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې کم عقلو سره نن ئې پهٔ خندا ناست
سترګې سرې به ئې سبا له پهٔ ژړا ناست

پهٔ خوره زمکه کښې ګل نهٔ زرغونېږي
بې وفا ته ئې پهٔ طمع د وفا ناست

پهٔ ګاونډ چې د کم اصلو شريک نهٔ شې
سرو غرمو ته کهٔ ئې خبر دے پهٔ بېديا ناست

غم ته شا چې د بې ننګو پهٔ ډاډ نهٔ کړې
يک تنها به ئې پهٔ طمع وار خطا ناست

چې پردي راوړي کور ته ننباسې
يوه ورځ به ئې پهٔ خپل قام کښې رسوا ناست

هغه کار پهٔ دنيا مهٔ کوه **توراجه**
ملامته چې پهٔ مينځ کښې د دنيا ناست

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تل د يار د لوري تکليفونه دي راځي راځي
يار چې پرې خوشحاله وي دردونه دي راځي راځي

مينه کۀ اسانه وے نو هر چا به کؤلے بيا
زۀ چې مينه کړم پکښې سوچونه دي راځي راځي

نشته دے پرواه زما ، د صبر پهلوان يمه
خبر دے پۀ دلو دلو غمونه دي راځي راځي

کلک شه اے زړګيه چې ونۀ چوې يار جفا کوي
وايه پۀ جار چې افسوسونه دي راځي راځي

زۀ لکه يتيم يمه مخلوقه د ژړا عادت
رنګ پۀ رنګ د ظلم دورانونه دي راځي راځي

نوم زما **توراج** دے پۀ سر تاج د محبت لرم
ګل سره ازغي وي تهمتونه دي راځي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د یار جهونپړۍ به پۀ ماڼۍ د چا بدله نۀ کړم
حساب به ئې کمه د شاهانو د محله نۀ کړم

د یار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو څملمه
عاشق پۀ څۀ شوم چې ئې غوره د بخمله نۀ کړم

زړۀ مې بهلول دے پۀ لمسون د چا غولېږي کله
صادقه مینه به رسوا چرې پخپله نۀ کړم

د یار تهمت خو مشَدۍ زما پۀ سر پرته ده
دا مشَدۍ به د رقیب د خپې چپله نۀ کړم

چې د رقیب لمسه منم پکښې فائده مې څۀ ده
ځان به پۀ زور د ډېرانۀ د سر خځله نۀ کړم

کۀ نقادان مې تنقیدونه پۀ اشعارو کوي
خپله زړه جذبه به ورکه د غزله نۀ کړم

دا زۀ **توراج** څۀ له د یار سره جوړه ګرځمه
کۀ وخت پوره شو اشنا خلاص به د اجله نۀ کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اور د محبت مې د زړګي پۀ دنیا بل شولو
ځکه مې د مخ رونق پۀ دې دنیا بدل شولو

خیژي اسویلي زما د خلې نه د سلګو پۀ ځائے
غم چې د حسین اشنا پرون راسره مل شولو

راغلل دا بې شماره تهمتونه شو پۀ ما دلےِ
هار لکه د ګلو مې پۀ غاړه مکمل شولو

پروت د یار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو یمه
چاته به ازغي ښکاري خو مالره بخمل شولو

زۀ د یار پۀ عشق کښې د وطن شړلے خوښ یمه
خبر کۀ د مجنون غوندې مې عمر پۀ ځنګل شولو

مومي به مئین زړونه قرار زما پۀ دې غزل
هر یو سوي زړۀ لره مرهم مې دا غزل شولو

نوم زما **توراج** دے پۀ رواج د عشق پوهه شوم
سرومال ببلم اشنا ګټم پۀ رب توکل شولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل[‡]

دا حیاداري ستړګې ستا دي یاره
سرې ناغه داري ستړګې ستا دي یاره

تازه تازه کاتۀ اثر لري ستا
زینت حقداري ستړګې ستا دي یاره

خندنۍ ستړګې دي کړې چاته کږې
کږې ایساري ستړګې ستا دي یاره

قرار زړګے ئې راله کۀ ناقرار
څۀ دل ازاري ستړګې ستا دي یاره

چې قاصد درشي دا رتې ئې څۀ له
جنګ ته تیاري ستړګې ستا دي یاره

راشه دیدن له دې **خاکسار** راغلے
ډېرې یادګاري ستړګې ستا دي یاره

[‡] پۀ دې غزل کښې شونډې نۀ لګي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سپین مخ دې تار پۀ تار کړه زلفان ورو ورو
پۀ یو نیم سلائي تور کړه چشمان ورو ورو

محبت صرف پۀ سوال کېدلے نۀ شي
پۀ ترتیب پکښې پکار وي تاوان ورو ورو

پۀ لمسون د غمازانو دهوکه نۀ شې
رژوه مې د غمجن زړۀ ارمان ورو ورو

معشوقه د خپل عاشق نه ګیلې نۀ کړي
خو غماز پکښې پېدا کړي خفګان ورو ورو

بې وقوف ته راز څرګند نۀ کړې **توراجه**
عاقلانو ته کړه خبر دے بیان ورو ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ دولت چې څوک مئین وي عزت څۀ کړي؟
پۀ عزت چې څوک مئین وي دولت څۀ کړي؟

سود پرست سړے د زیان مېدان له نۀ ځي
د قارون غوندې د خدائے پۀ رحمت څۀ کړي؟

سخاوت د بنیاګانو عادت نۀ دے
هندو ځان سیزي پۀ اور خو جنت څۀ کړي؟

محبت د ننګیالو د زړۀ مشال دے
چې بې ننګه شي هغه محبت څۀ کړي؟

لېونی پښې ابله پښې سرتور سرونه
پۀ خپل غم کښې مبتلا وي راحت څۀ کړي؟

حقیقت بیان کوې **توراجه** چاته؟
نادانان غواړي مجاز حقیقت څۀ کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما زړګے د وفا ډک دے بې وفا دې نۀ شي
جفا کول بې وفائي عادت زما دې نۀ شي

زۀ چې پۀ کوم محفل کښې يم هلته دې مينه وي تل
د زور او جبر د ستم وختونه را دې نۀ شي

چې پۀ رښتينې محبت وي رب دې نۀ لنډوي
صادقه مينه دې کاميابه وي رسوا دې نۀ شي

چې دوه مئين پکښې يو ځائے شي راز د مينې کوي
د وصال شپه تر مړېدو پورې سبا دې نۀ شي

ښائست خو خدا ے ورکړو غرور پرې ښکلي څۀ له کوي
پۀ غرور ناک بشر نيازبين زړونه شېدا دې نۀ شي

ديدن د سر پۀ بدله دے چې محنت وکړي څوک
هر حق پرست پۀ ځاے د حق کښې وار خطا دې نۀ شي

توراج خاکسار چې د کوم يار فرمانبرداره ګرځي
ورځ پۀ محشر کښې د هغې ياره جدا دې نۀ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څنګه چې باد د ګړنګونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي
داسې خولې هم د خالونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

زما د خلې سلام پرې وايه خبر دے نهٔ دې قبلئ
خبر دے اوبهٔ د دنګو غرونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

چې طوفانونه پرې راځي ځانګې ئې زمکې له ځي
ځکه خو پرخه د ګلونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

چې به ئې کاروان راوېښوهٔ د سبائې نه مخکښې
هغه چرګان د دېوالونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

د پېرنګي زندان مې پېغله د وطن اوخوړه
دغه خفګان د چا د زړونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

خالقه ستا د قدرتونو لارې چا اونیوې
زمونږه اوښکې د مخونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

کاتبه څه چې پهٔ ليکلو مې بې وسه شولې
د **توراج** ژبه د شعرونو پهٔ سر نهٔ اودرېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ سپین مخ دې کړه خوارهٔ زلفان تازه
قط پهٔ قط پکښې تومبې ګلان تازه

پهٔ لنډۍ زنه دې خال د رنجو بس وهٔ
لا پهٔ پانو دې کړل سرهٔ لبان تازه

تا چې جوړ کړو ځان زما د مرګ دپاره
پهٔ کجلو دې کړل تور چشمان تازه

چې زما د قصده وخاندې رقیب ته
درنه نور مې شي پېدا خفګان تازه

تهٔ زما دې سوي حال ته نظر وکړه
ګرځئوم پهٔ اوښکو لوند ګرېوان تازه

دا اباد جهان به وي **توراج** به نهٔ وي
خوند به درنکړي بیا **بل** جانان تازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ تېر ساعت پسې وختونو هډو اونهٔ ژړل
دې بې وفا مياشتو کلونو هډو اونهٔ ژړل

چې پهٔ ګلونو به ئې اوچې زمکې تاندې کړلې
هغې سپرلو پسې دشتونو هډو اونهٔ ژړل

د سور پېزوان او سور چارګل او شنو خالونو ښائست
دؤر ئې تېر شو خو مخونو هډو اونهٔ ژړل

چې به مدام د ګلو ډک وهٔ اوس ئې خاورې خوراک
پهٔ تور اوربل پسې ګلونو هډو اونهٔ ژړل

چې ګودرونه پرې ښائسته وو ياره هغه پېغلې
خاورو له لاړې ګودرونو هډو اونهٔ ژړل

غتې خلقې جګې شملې درانهٔ خوارهٔ مشران
پسې حجرو او محفلونو هډو اونهٔ ژړل

توراجه ستا پهٔ جنازه پسې به وژاړي څوک
مينې ترې ختمې شولې زړونو هډو اونهٔ ژړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښائست د مخ مې کمېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم
اوربل مې ورو ورو سپينېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

د ماشومانو لوبې ټوقې وې کنه عالمه
کله کوېږدن کله وادۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

ما وې چې ژمے دے چې اوړے شي نو سبل له به ځم
دوران مې ورو ورو تېرېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

دا نن پرون وے پرون نن وے پرونۍ ورځ ښۀ وه
جانان زما نه ځارېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

زما سندرې زما خيال او زما شونډې مسکۍ
زما ځواني د خوب ليدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

هغه **توراج** چې به ئې تخم د ګلونو غورځؤ
پرون پۀ خپله غورځېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ماته دې نا اشنا کړلې اشنا سترګې
سترګو دې هېرې کړې پۀ څۀ وجه زما سترګې؟

ماپسې خلې د مخلوق وازې شولې ستا پۀ وجه
تاپسې مۀ شه د مخلوق او د دنیا سترګې

د غريو نيولو سترګو رنګ پۀ خندا نۀ بدليږي
نۀ غلطيږي د خندا او د ژړا سترګې

سترګې پۀ کوم طرف کږې کړم چاته اوګورمه
د خاورو لاندې شوې د ناز او د ادا سترګې

زما پېغام دې د ماښام ترغونیۍ اوګنڼله
څکه دې واړولې قاصد ته وار خطا سترګې

بخشش کوه نۀ لګي پته د راتلونکي سبا
توراج ته برندې برندې ګوري د عقبا سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راشي دانشور چې ځي درانۀ پۀ چپه خلۀ پاڅي
ډله د کم عقلو جرګه بې رټلې نۀ پاڅي

ښار دے کۀ مېره ده خو ترخې خبرې شر له ځي
مخه چې د شر نیسي هغې پسې جرګه پاڅي

رنګ د تعصب چې پکښې وځلیږي هرکله
هغه محفلونو نه اکثر د بنده زړۀ پاڅي

ستاسو ښار ته راشي کۀ زمونږه د نخترو باد
بیا به ددې ښار پېغلې بې غږه پۀ ښکالۀ پاڅي

اور دې پۀ ښائست ولږه مور دې څوکیداره شوه
پرخه به د ګل نه د دېوال پۀ سیوري څۀ پاڅي

راشه لوپټه راته لوګے کړه د نظره شوم
داسې صدقه باندې ژوندي څۀ کے چې مړۀ پاڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببره د ببو د کور زمونږ پهٔ کور راګوره ده
نمر زمونږ د غولي مينځ له راشي چې تيارهٔ پاځي

سر چې بره وي ښکته پهٔ پښو کښې تندر نهٔ لګي
ستړګې هله وغړېږي مخکښې چې بانهٔ پاځي

خوب کوې **توراجه** د اخر برخه دې ورکه شوه
تهٔ جوړې فاسق شوې بزرګان پهٔ نيمه شپه پاځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغلې چې پهٔ کور شوې د ګودر د سبله پاتې شوې
هېر ترې بانډې چغ شو د اختر د سبله پاتې شوې

ناستې دي بنګلو کښې د موبائل سره مشغولې دي
ځکه د چینار، چینې ، نختر د سبله پاتې شوې

اور شو جینکو پورې د سیمې سالانه چکر
تلې د رور پهٔ جنج د هشتنغر د سبله پاتې شوې

ښار د پښتنو د فېرنګي بارودو وجړقؤ
نهٔ ځي قافلې د پېښور د سبله پاتې شوې

ډېره موده اوشوه پهٔ نظر د هیچا نهٔ راځي
زانې د کابل او د خېبر د سبله پاتې شوې

مونږ به چې تپوس کوهٔ **توراجه** تهٔ به نهٔ وې کور
ښهٔ ده چې بوډا شوې چې د غر د سبله پاتې شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوږ زبان وي تريخ زوزان شي پۀ پيرۍ کښې
تل محتاجه هر انسان شي پۀ پيرۍ کښې

د ځوانۍ پۀ وخت د وخت نه فائده واخله
چې خېرازه دې دوران شي پۀ پيرۍ کښې

ناداني پۀ ځلميتوب کښې څۀ عېب نۀ دے
بد هغه وي چې نادان شي پۀ پيرۍ کښې

پۀ ځوانۍ کښې کۀ څوک هر څۀ هر څۀ اوکړي
افسوس اوکړي بيا لقمان شي پۀ پيرۍ کښې

نۀ به سپين وېښتۀ پۀ ببرته د چا تور شي
نۀ به بيا چرې څوک ځوان شي پۀ پيرۍ کښې

پۀ خپل زور قوت غرور مۀ کړه **توراجه**
هسې نۀ چې دې کار وران شي پۀ پيرۍ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغمبر کړې پۀ محشر رهبر زما
شي پۀ مخکښې به اسان سفر زما

زۀ به ښنګه خوشحالي او خندا اوکړم
د ګناه پېټې چې پروت پۀ سر زما

دنيا ځائے د همېشه اوسېدو نۀ دے
يو ځل رابه شي د تلو نمبر زما

ماله دغه خوشحالي پۀ محشر بس دے
چې ساقي وي پۀ کوثر دلبر زما

زۀ **توراج** پۀ قول ، **فعل** سادګي کړم
هر انداز الفاظ دے **لعل** جوهر زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

محفل د لېونو کښې لېونى خبرې کېږي
پهٔ خلهٔ د سېلانيانو سېلانى خبرې کېږي

مېلس کښې د ځوانانو بوډاګان کله ځائيږي
خفه شي بوډاګان چې د ځوانى خبرې کېږي

ښهٔ خلهٔ د غريب بنده د نېستى پهٔ معرفت شي
غريب شي هلته چپ چې د خانى خبرې کېږي

رونق د زمانې بدل بدل عالم بدل شو
پهٔ خړو وطنو کښې پخوانى خبرې کېږي

قاصده ښېپه نيولے شه خوږې راباندې لګي
محفل کهٔ ننني دے پرونى خبرې کېږي

پهٔ نورو ښاريو کښې مينه مينه خنداګانې
پهٔ ملک د پښتنو د دشمنى خبرې کېږي

توراج وائي ګنده شوه معاشره پهٔ دغه وجه
مدام چې د حسد او تربګنى خبرې کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې غرور او تکبر د چا روزګار شي
د هغهٔ مثال د ګرد او د غبار شي

ګرد غبار د هواګانو مخکښې زغلي
حېثيت ئې د يو نهٔ څيز پهٔ مقدار شي

پهٔ ډنګر مينه کوه فائده به مومې
بې وفا سره دوستي خدمت د مار شي

د کم اصلو د يارۍ مثال دے داسې
لکه څوک د ګنګوټانو خدمتګار شي

چې د يار د لاسه زهر اوخوري اوڅکي
سړے هله د لقمان غوندې هوښيار شي

تجربه يو مرتبه ګڼه **توراجه**
تجربه چې د چا نهٔ وي خنډ و خار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هوښياري او ماهري دواړه يو څيز دے
بهادري او سرزوري دواړه يو څيز دے

چې تمام عمر د بل پهٔ حکم ژغلي
غلامي او نوکري دواړه يو څيز دے

چې پهٔ چل د ستهکي اوزار تيار کړي
لوهاري او سونياري دواړه يو څيز دے

چې تاوان پکښې سره د ګناه مومي
لوفري او جواري دواړه يو څيز دے

تفاوت پهٔ بعضې کار کښې دومره نهٔ وي
مالياري او کاشتکاري دواړه يو څيز دے

تور به سپين کړي سپين به تور کړي پهٔ لغاتو
شاعري او ګل کاري دواړه يو څيز دے

زهٔ **توراج خاکسار** د نېکو خلقو يار يم
نېک کاري او خاکساري دواړه يو څيز دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خزې چې يو ځائے شي پخوانۍ خبرې ډېرې کړئ
دوي د پېغلتوب او د ځوانۍ خبرې ډېرې کړئ

مونږ به د فلانکي کره پهٔ تال باندې ځانګل خورې
دغه لېونيانې لېونۍ خبرې ډېرې کړئ

سمه تماشه وي چې وادهٔ ښادۍ له لاړې شي
ستائي خپل زاړهٔ سل کلنۍ خبرې ډېرې کړئ

ډېره ډوډۍ وخورې بيا وئ مونږه څهٔ خوړلي دي
نهٔ مړيږي دوي د بې ايمانۍ خبرې ډېرې کړئ

ډلې ډلې کيږي د ښادۍ د کوره ووځي چې
يو بل ته پهٔ لار د شيطانۍ خبرې ډېرې کړئ

دا ناقِص العقل قوم **توراجه** د چا نهٔ مني
خوښ ئې وي فساد د دشمنۍ خبرې ډېرې کړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يو چغه يو اواز جوړ شي اکثر د پښتنو
د اور او د اوبو مثال لښکر د پښتنو

پۀ سرو سکروټو خيژي ننګيالي زمونږ د کلو
پۀ بد طرف دې تاؤ نۀ شي نظر د پښتنو

پۀ اوچو غنو ملاسته به ترې سل ځله بهتر وي
الله دې څوک وانۀ ړوي پۀ شر د پښتنو

يريږي ترې نه غر چې چرته ما ته اور کښېنۀ دي
اکثر جګړه جوړه شي پۀ غر د پښتنو

ځانونه پرې وژلي پښتنو تاريخ ګواه دے
چې چا پناه اخستې ده پۀ در د پښتنو

کۀ چاڼ کړې کائنات پۀ مخلوقاتو پسې ګرځې
پۀ مينه کښې څوک نشته برابر د پښتنو

توراج وائي جذبات د پښتنو دغسې اوکړي
د زړۀ رازونه هم اوځي بهر د پښتنو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ پۀ کور ئې د سرو زرو باران اوشي
خو د بعضې کس به سترګې مړې نۀ شي

غل د غلا نه نۀ صبرېږي کۀ بادشاه وي
پاړوګان د منګرو د لاسه مړۀ شي

کۀ د سرو زرو کنډول د زهرو ډک کړې
نۀ به شات نۀ به نبات نۀ به اوبۀ شي

نغاره شي نظاره شي پۀ عالم کښې
چې د زړۀ خبره هر کله پۀ خلۀ شي

صبر ښۀ وي خو تر وسه او تر حده
اخر وڅاځي چې اوښکه پۀ لېمۀ شي

د **توراج** خاکسار ساده خبرې
غم ښۀ نۀ وي کۀ پۀ زړۀ کۀ پۀ کالۀ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څوک چې وکړي د الله پهٔ قرآن کبر
لکه وکړي چې پهٔ عرش او میزان کبر

کهٔ پهٔ ما کبر کوې جانانه خبر دے
همېشه کړي پهٔ عاشقو خوبان کبر

چې هر څوک کبر کوي فخر پرې هم کړي
اخر وارېږي پهٔ **هغه** انسان کبر

څوک به څهٔ ګیله د نورو خلقو اوکړي
پهٔ ګلونو چې کوي بُلبلان کبر

زهٔ **توراج** همېشه دا سوال او دعا کړم
ربه وا مهٔ ړے پهٔ ما د ایمان کبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بس يو الله دے چې قائم دے همېشه پهٔ يو حال
پهٔ غرونو راشي د سوکړو او د اورونو زوال

د دريابونو چينې هم اوچې شي زور ئې کښېني
شمس هم رڼا تته کړي ، تت ښکارېږي ، تت شي هلال

څوک پهٔ محل کښې د رېښمو پهٔ بستر اودهٔ وي
پهٔ چا راڅاڅي راپرېوځي ګوڼ خوړلے چوپال

د چا د کور لارې کوڅې وي پهٔ ماربلو پخې
د چا د کور د پناېي نهٔ وي د ختو دېوال

څوک لېونے شلېدلې غاړه ببر سر منډې وهٔ
څوک دانشور د زمانې کړي ورله ورکړي کمال

څوک د پُلاؤ مجمې پهٔ لتو وهي مخ ترې اړئ
توراجه څوک سره روټۍ غواړي د بل نه پهٔ سوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې د سر شال ئې پۀ خالونو پرېوځي
لکه چې تندر پۀ ګلونو پرېوځي

دا پۀ بلې ئې سرۀ لاسونه اېښي
کۀ سرې لمبې پۀ دېوالونو پرېوځي

باد ئې اوربل پۀ اننګو خوروي
کۀ تور پتنګ پۀ مشالونو پرېوځي

پۀ سر ئې سپينه لوپټه رپيږي
کۀ سپينه واوره ده پۀ غرونو پرېوځي

بام ته چې ګوري ګام ته پام نۀ کوي
هغه اکثر د ګړنګونو پرېوځي

چې ننګ او پت نۀ پالي سود پسې ځي
هغه ملګري د خيالونو پرېوځي

حسن پرست زړګي برباد کړو **توراج**
اثر ئې څکه پۀ شعرونو پرېوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

پۀ خپله خوښه چې شپږه باران ورولے نۀ شي
وريځې ستا د کلرونو صفت څۀ له اوکړم

ما اوربدلي چې فردوس د عابدانو ځائے دے
زۀ ګنهنګار طمع د هغه جنت څۀ له اوکړم

قطعه

د ګلو لخته د سبا پۀ پرخه نۀ کرېږي
څو چې پښپلو سرو غوټو باندې سمسوره نۀ وي

د تاريخ پاڼه ده د هر مشر د خلې خبره
کنډرې نۀ کيږي چې غل د چا د کوره نۀ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

سیورے مې پهٔ کاڼو باندې مهٔ اوله
چرته به اختر کښې درته غاړه شم

چک دې راله خال پهٔ اننګې وران کړو
څهٔ به وېمه مور ته چې اوس لاړه شم

قطعه

دلته د وَس خلق د خبر طرف ته ګام ناخلي
بې وسه شته خو څوک ئې خبر خبرات کښې نام ناخلي

دلته د وخت پهٔ فرعونانو د چا وَس نهٔ رسي
د چا چې وَس رسي هغه ترې انتقام ناخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د پښتونخوا د مېړنو لارې به څوک اونيسي
د دين اسلام د ننګيالو لارې به څوک اونيسي

څوک چې ځان وژني د لښکرو نه مخ نۀ اړوي
سر چې پرې ږدي د لېونو لارې به څوک اونيسي

مالک د عرش پۀ موسمونو کښې بدلون راولي
د بهارونو پسرلو لارې به څوک اونيسي

لا خو خالد بن وليد د ياده وتے نۀ دے
د دين سر تېرو د جذبو لارې به څوک اونيسي

د زمانې پۀ ابرها د زوال غښ خو اوکړئ
د ابابيلو د حملو لارې به څوک اونيسي

د جنګ بدر د تاريخ پاڼې لا ورکې نۀ دي
د ملائېکو د راتلو لارې به څوک اونيسي

توراجه زر به راوړي رنګ د شهداؤ وينې
د رب **جليل** د فېصلو لارې به څوک اونيسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه چې تلي هغه دې عالم ته نهٔ راځي اوس
باد شوې خاورې دي ، واپس قدم ته نهٔ راځي اوس

هغه شلېدلي لوپټه اوس د ګلونو شال شو
ببو پهٔ سر کړو د خوارانو چم ته نهٔ راځي اوس

زما د مرګ زېرے پرې اوکړئ چې خوشحاله شي يار
د خندا ډکه خلهٔ زما ماتم ته نهٔ راځي اوس

پهٔ تېر ساعت پسې اکثر منګولې مروړي مچان
شات ئې خوراک شو د چشمانو نم ته نهٔ راځي اوس

توراج پهٔ خپله ګناه نهٔ پوهېږي اووايه څار
ولې دې خيال زما د زړهٔ حرم ته نهٔ راځي اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ختم شو پۀ هر وطن عزت پۀ ټوقو ټوقو کښې
لاړو د هر چا نه شرافت پۀ ټوقو ټوقو کښې

بد ، دهوکه ، فریب اوسنے خلق سیاست ګڼي
خور پۀ هر یو کور شو سیاست پۀ ټوقو ټوقو کښې

زور منافقت شو درغلي د هر چا خوښه ده
ختم درغلۍ کړو صداقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر شو مال دولت خو پۀ حرامو خلقو جمع کړو
پورته شو ترې ځکه برکت پۀ ټوقو ټوقو کښې

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ ټوقو ټوقو کښې

څوک چې د خپل شرم او حیا عزت پرواه نۀ کړي
اوګټو هغې خلقو دولت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر ئې هسې اوري عاقلان به ترې مطلب اخلي
ودې وې **توراجه** حقیقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ ګلونو کهٔ خزان د ګلزار نهٔ وے
بلبلان به همېشه پهٔ چغار نهٔ وے

معشوقو کهٔ بې منته ياري کولے
عاشقانو به نيولے رېبار نهٔ وے

هر عاشق به معشوقې سره **پخلا** وهٔ
کهٔ پهٔ مېنځ کښې ئې رقيب **چغل** مار نهٔ وے

دې رباب به بيا د خوند خبرې نهٔ کړې
کهٔ پهٔ غېږ کښې د هوښيار استکار نهٔ وے

زهٔ به هره ورځ ديدن له د دلبر تلم
کهٔ پهٔ دام د بېلتانهٔ کښې ايسار نهٔ وے

ما به ولې همېشه ژړا فرياد کړو
کهٔ مې سرې سترګې ليدلې د يار نهٔ وے

غېږ غمازو به خندل درپورې ولې
بې وفا کهٔ دې **توراجه** دلدار نهٔ وے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېر زما پۀ مخکښې د مخونو حال بدل شو
وینمه اکثر چې د وختونو حال بدل شو

زړونه د صادقو مینو ډک وو مینه مینه وه
اوس خو مینې نشته دے د زړونو حال بدل شو

وخت کښې د مېوو به خلق غرونو ته مېوو له تلل
سمو ته مېوې راغلې د غرونو حال بدل شو

تل به د ورخاړو کتهوۍ ګل پۀ دېوالونو وې
جوړې شوې بنګلې د دېوالونو حال بدل شو

اوس خو صحراګانې د سکون مقام ګڼلے شي
تور شو پۀ لوګو د محلونو حال بدل شو

زۀ **توراج** به ولې خفه نۀ یمه دا څۀ اوشو
شاړې شوې حجرې د محفلونو حال بدل شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ کلي کور کښې بدنامېږي پښتنې جينکۍ
زهٔ وېم چې ولې رسوا کېږي پښتنې جينکۍ

موبائل د ملک د جينکو د مرګ سبب جوړ شو
د ورور او پلار پهٔ لاس قتلېږي پښتنې جينکۍ

داسې خو سپي ځوک د کمر نه ښکته نهٔ غورځوي
ځنګ چې کمرو نه غورځېږي پښتنې جينکۍ

يا خو ئې مړه کړي يا ئې ورکه کړي د خپل کلي نه
اکثر ښارونو کښې خرڅېږي پښتنې جينکۍ

زمونږ د ملک د خونړي نظام به څهٔ صفت کړم
لکه د چرګو حلالېږي پښتنې جينکۍ

دا کوم قانون دے کوم انصاف دے مظلومانو سره
چې د حصو نه محرومېږي پښتنې جينکۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړے ئې وروړ اوکړي او خور ورله سوره کښې ورکړي
خالقه دې له پېدا کيږي پښتنې جينکۍ؟

قاتله تۀ چې ددې کوم رب نه جنت غواړې
سبا به دې رب ته ژړيږي پښتنې جينکۍ

رب به قاضي وي د ذرې ذرې حساب به کيږي
کريم الله ته به پېش کيږي پښتنې جينکۍ

د جهالت تورې تيارې **توراجه** ورکې نۀ شوې
چې راخوريږي ترې ويريږي پښتنې جينکۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خاورې خو ئې خاورې کړم خو پښې راباندې څۀ له ږدي
خلق پښې د قبر د ډېرې دپاسه نۀ کېږدي

ټول عالم پۀ اوښکو ژاړي ما پۀ وينو اوژړل
خود پۀ وينو ژاړي پۀ بې ننګو چې څوک زړۀ کېږدي

مۀ وايه چې چپ شه زړۀ مې ژاړي څنګه چپ شمه
هله به شم چپ چې عزرائيل مې لاس پۀ خلۀ کېږدي

اوښکې مې پۀ چپه خلۀ د زړۀ رازونه وستائي
اوبهېږي وڅاڅي چهاپونه پۀ لبمۀ کېږدي

زړۀ نادان مې غواړي هغه تېر وختونه تېر عمر
وتې جنازه به قدم څۀ رنګه پۀ ورۀ کېږدي

څۀ اوکړي **توراج** خپلې نبکې پرې تهمت پورې کړو
بې بدو بدنام شو پۀ بدنام به زړۀ څوک څۀ کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د امن زنځیرونه د ستم پۀ چړو شلېږي
چې چرته وي ګلونه هلته سرې لمبې بلېږي

د خان ساتلي سپي باندې څوک ډز کؤلے نۀ شي
زمونږ د دروازو دننه هر څۀ تالا کېږي

منم چې هتکړۍ شته خو د خوارو لاس ته لګي
قانون هم دلته شته خو پۀ پېسو باندې بدلېږي

زمونږه د ملت هره کوڅه قصاب خانه شوه
بې وسه مظلومان لکه د چرګو حلالېږي

د دغې خونړي نظام به څۀ ستائېنه اوکړم
زمونږ د توپخانو ګولۍ پۀ مونږ باندې سرېږي

خالق د کائنات هم د قدرت پۀ سترګو ګوري
کاسې د کبر ډکې شوې چې کله به توئېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرده د سنېما ده شاته ئې سرۀ اورونه بل دي
ددې خاورې سرتور لېوني هم پۀ دې پوهېږي

د ظلم انتها ده انتها ته رسېدلې
شپېلۍ د اسرافيل خالقه کله به غږېږي

توراجه بس پۀ دغې فېصله ده نور څۀ نۀ وېم
دا وينه د پښتون ده پۀ ډالرو چې خرسېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د چا پۀ کلي کښې منګے او ګودر پاتې نۀ شو
د چا پۀ چم کښې د يادونو کنډر پاتې نۀ شو

زما پۀ کلي کښې منګے او ګودر هغسې دے
اختر راځي خو پکښې خوند د اختر پاتې نۀ شو

ذرې ذرې قطرې قطرې پۀ وينو سرۀ لاشونه
خو پښتنو نه پېښور او خېبر پاتې نۀ شو

چې د اغيار پۀ سترګو ښۀ نۀ لګي داسې ګل دے
نوم ئې کوکنار دے چې پۀ سمه او غر پاتې نۀ شو

چې پرې د يار د مخ او ګل د مخ پهچان کېدلو
پۀ هغه سترګو کښې طاقت د نظر پاتې نۀ شو

چې به ئې خفه زړونه خوشحاله کړل پۀ تشه خندا
اوس د خوبانو خلۀ کښې هغه اثر پاتې نۀ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آئينه خړه شوه کۀ زۀ د زوال نخښنه شومه
چې پۀ وطن کښې مې د لارې رهبر پاتې نۀ شو

وائي **توراج** چې اوس به څۀ ذخيره جوړه کړمه
امن مې ورک شو څوکيدار مې د ور پاتې نۀ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه بلبل نۀ وي چې ګل وي د ګلزاره اوځي
ښکلي چې خپل کلے پرېږدي د څۀ دپاره اوځي

اسمان پۀ ګټو ويشتے نۀ شي دا متل شوے دے
د بسم الله اواز به څنګه د ستاره اوځي

مالدار د هر کلي د سيمې د جرګو مشر وي
غريب سړے اکثر پۀ خپل چم کښې د شماره اوځي

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائېلي
د کار سړے چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

هرګز دولت او غربت نۀ پټېږي پته ئې لګي
د بچو پلار وي خو خالي لاس د بازاره اوځي

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کؤمه
هسې به څنګه څوک پۀ خبر صلاح د ښاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله د شاه او د ګدا هډو پرواه نۀ کوي
د بادشاهانو جنازې هم د درباره اوځي

ما وې چې هر امیر دې هر فقیر له مینه ورکړي
ډېرو وې نه **توراچه** دا به ملک کښې لاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مهٔ څه پښې بربنډې د انګار او د ازغو پهٔ سر
نهٔ جوړيږي کلي د هوا او د اوبو پهٔ سر

چرته چې غربت وي هلته تهوله مينه مينه وي
شر او شدت کيږي د جائېداد او د پېسو پهٔ سر

خور اخلي پهٔ زور حصه د ورور نه پهٔ تاڼه تحصيل
ختمې ورورولۍ شولې د پولو او پټو پهٔ سر

خورې وي کلے کور خو د پېغور پهٔ وجه پاتې شي
ځان پښتانهٔ وژني د پېغور او د پښتو پهٔ سر

کوم ځائے چې د مشر او د کشر تميز نهٔ کيږي
هلته کښې مدام سرونه مات وي د وړو پهٔ سر

تېر شول داسې ډېر چې ئې پهٔ ډېرو ځان اوچت ګڼو
اوس ئې مرغۍ ناستې دي د قبر د خزو پهٔ سر

چاسره **توراجه** چې احساس د بل د اوښکو وي
اوښکې به ئې تل داسې بهيږي د بڼو پهٔ سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ملا نه د کرسۍ او سیاست خبرې اورمه
ربه زهٔ به چا نه د عبرت خبرې اورمه

واعظ د جماعت هم پهٔ ټپو سندرو سر شو
ما وې زهٔ به ددهٔ نه د جنت خبرې اورم

غرونه د جناتو شو ساحل د شمشتو شولو
د ښار د ښائستوو نه د نفرت خبرې اورمه

سپرلے زمونږ پهٔ ډډه باندې نهٔ راځي سوکړه ده
خزان خزان نعرې دي د ذلت خبرې اورمه

پرون چې ئې پهٔ جام د مظلومانو وینې څښلې
هغې خلې نه به څنګه د شفقت خبرې اورمه

زمونږ پهٔ خاوره راج د دهشت ګرد، سرمایه دارو
د خلو نه ئې مدام د بغاوت خبرې اورمه

توراج وائي تاریخ د لوږو تندو ژوندے شوے
د ملک پهٔ هره سیمه د غربت خبرې اورمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تېر ئې شو دوران د تېرو ښکلو منظر اوګوره
ځه کنه د خلو نه ئې څۀ خبر او خبر اوګوره

هر څۀ له زوال دے پۀ يو حال دے لايزال زما
اوچې شي چينې د دريابونو اکثر اوګوره

سوکه د غر دنګه وي خو هر څوک ترې پۀ ډډه ځي
خوار عاجز امام پسې د کلي لښکر اوګوره

اور دے زورور خو سر ئې لاندې څۀ پرې باندې وي
چاته بلندي نصيب ده شمس او قمر اوګوره

کټ د جنازې پسې ژړا کيږي سندرې نۀ
اوږد دے سفر ځان له د لارې رهبر اوګوره

ويخ دې کړه ضمير او تعصب د منځ نه لرې که
لږ خو راته ياره د احساس پۀ نظر اوګوره

شل ځله توراج خاکسار مېلمه کړه ستا پرې څۀ لګي
خورې سره روټۍ ورله شلېدلې بستر اوګوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بادشاهان کۀ فقیران کۀ امیران دي
دغه واړه د عقبا پۀ لور روان دي

چې هر څوک وائي چې دا زمکه زما ده
پۀ اسمان کښې فرښتې ورپورې خاندي

هغه مال چې سبا بل ته پاتې کیږي
نن سګه وروڼه پرې یو بل سره وران دي

نادانان اکثر پردي عېبونه شماري
عاقلان پۀ خپلو بدو نظر کاندي

د **توراج خاکسار** ساده ساده خبرې
دانشور د زمانې ورته حېران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما پرې ستا مینه ماتیږي تصویر څهٔ له وړې
د رقیبانو خوا سرېږي تصویر څهٔ له وړې

سبا به دې تصویر له دلته کښې لیدو له راځې
ځواني دې ورځ پهٔ ورځ زړېږي تصویر څهٔ له وړې

پهٔ تېر ساعت پسې ارمان کړے دے ډېرو خلقو
لکه زعفران دې رنګ زیړېږي تصویر څهٔ له وړې

چې د روتېې وړے او خوب وړے وي موړ شي اخر
د دیدن وږے نهٔ مړیږي تصویر څهٔ له وړې

ستا د کوځې ورخاړي ګل شو ما ترې ولې شړې
دغه ګلونه به دوړېږي تصویر څهٔ له وړې

سپوږمۍ د ببرې سر له راغله یاره راشه کنه
توراج تنها تنها ژړېږي تصویر څهٔ له وړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لېونۍ د زنې خال شومه ښائست مې ورک شو
د زوړ زړوکي پۀ مثال شومه ښائست مې ورک شو

غربت مې اور پۀ صفتونو باندې ولګوۀ
د يو مزدور د کور دېوال شومه ښائست مې ورک شو

رنګيني شته خو زۀ هغې اړخ ته تلے نۀ شمه
بس د ډېران د بېرې ټال شومه ښائست مې ورک شو

لکه چې ونه اره کيږي يا څاروے حلال شي
داسې د وخت پۀ تېغ حلال شومه ښائست مې ورک شو

چې نۀ رکوع او نۀ سجده پکښې قبليږي د چا
زۀ هم هغه وخت د زوال شومه ښائست مې ورک شو

څنګ به مقبول شي ګداګر پۀ کائنات کښې د رب
ګوته پۀ خلۀ پۀ خپل سوال شومه ښائست مې ورک شو

ځواني خاني وه د **توراج** خو لاړه تېره شوله
اوس خړ سېلاب د پشکال شومه ښائست مې ورک شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلزله کلے ورانوي قبرونه نۀ ورانوي
مينه کۀ ډېره شي خو بيا هم زړونه نۀ ورانوي

پۀ ما مئېنه دروغ مۀ وايه راغلے نۀ ئې
پرخه د شپې د چا د پښو پلونه نۀ ورانوي

نرۍ پرۍ وه غونډه مونډه وه راښکته نۀ شوه
بادِزمبور ئې د سپين مخ خالونه نۀ ورانوي

ناکام پکار وي سوچ پکار وي د افسوس نه مخکښې
ناکام د امن توان لري کورونه نۀ ورانوي

زر کۀ زاړۀ شي کۀ وراستۀ شي قيمت نۀ غورځوي
باران پرې اوري خو د ګل رنګونه نۀ ورانوي

مطلب مې دا دے ماله خپله سادګي ښه ده بس
د چا قلم دې د **توراج** لفظونه نۀ ورانوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پوهېږم نۀ چې راته ولې خفګان لارې نيسي
زۀ پۀ بهار پسې ځم ماته خزان لارې نيسي

چې مې د زړۀ پۀ کور کښې کور ورکړلو ناز مې پرې کړو
د مرګ دپاره راته هغه جانان لارې نيسي

دا يو رواج شو کۀ نظام د زمانې بدل شو
چې د نېکۍ بدل کښې بدې ياران لارې نيسي

پخوا به ښکلو ته ساتلې خلقو لارې کوڅې
اوس د پېسو دپاره ګوره خوبان لارې نيسي

کلي کښې نۀ پرېږدي څوک خوب ته د الفت لېوني
څۀ اوکړي خود به د صحرا بيابان لارې نيسي

يو حېوان بل حېوان ته نۀ نيسي **توراجه** لارې
ټوپک پۀ لاس ولې انسان ته انسان لارې نيسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بلبل ته ګوره خاندي ګل ته د ازغو پۀ مینځ کښې
پتنګ لمبې ښکلوي سوزي د لمبو پۀ مینځ کښې

جانانه راشه چې بانۀ درته لوګے کړمه زۀ
نن دې خندا وځلېده د اننګو پۀ مینځ کښې

هغه زړګے چې د اشنا پۀ جدایۍ خفه وي
نۀ خوشحالېږي د دنیا د تماشو پۀ مینځ کښې

ګوره صحرا ته د سرتورو لېونو ډکه ده
لېوني نۀ کوي استوګنه د بنګلو پۀ مینځ کښې

څوک ملامته ځان ګڼي نۀ، رسوائي نۀ مني
خود به مني چې ملامت شي د جرګو پۀ مینځ کښې

چاته د یار بوسه ازغي شي ښکلوے ئې نۀ شي
چا بختورو ته بوسه شي د اوګو پۀ مینځ کښې

توراجه ځان دې نابینا کړو دا پۀ تا څۀ اوشو
چې مصلحت کوې د لارو د کوڅو پۀ مینځ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ړوند به څنګه د بینا مقام ته رسي
ګډه کله د اس ټوپ او ګام ته رسي

نصیحت نۀ وائي دې ته چې دې مړ کړو
اشارې د نصیحت ناکام ته رسي

څوک آیات مبارکه پۀ شونډو ښکل کړي
د چا شونډې د شرابو جام ته رسي

داسې ده چې څۀ کړې هغه به رېبې
ډېر پۀ بدو چارو بد انجام ته رسي

نۀ اجل د چا معاف شوے نۀ به معاف شي
ازمري هم کله دام ته رسي

یوه شپه کۀ شي اوږده اخر سبا شي
اوږده ورځ هم عاقبت ماښام ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلۀ د بوټو او د غرونو پناه کیږي
د ورخاړو کټوی ګوره بام ته رسي

بیا به نۀ وے چې دا څۀ دي او دا څۀ وئ
کۀ دې ذهن د **توراج** کلام ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ړاندهٔ څهٔ کړي ښکلاګانې مشالونه
ليوني څهٔ کړي سپرلي او اخترونه

بعضې وينه د بخښنې سبب جوړ شي
بعضې وينه شي نفرت او تهمتونه

رېحان زوړ شي خو نهٔ پېړ شي او نهٔ خور شي
انګور پټ کړي دېوالونه ، محلونه

د اوښانو پهٔ شا ډېر سېلونه کېږي
لېکن نهٔ ټوکۍ ورخاړي پرې ګلونه

د خټکو غرونو شنهٔ سپېلني وچ کړل
زما اوښکو دي شنهٔ کړي ستا خالونه

د تيراه د بنګو پاڼې قيمتي شوې
زما مينې ماته جوړ کړل فسادونه

زر پهٔ چپه خلهٔ خپل ځان خرخ کړي **توراجه**
آئينه پهٔ خاموشۍ ستائي مخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تعلیم علم پیدا کئ دشمني ولې؟
ښکلي وژني د دیدن لېوني ولې؟

د خوبانو سره داسې نۀ ښائیږي
پۀ غرګو ولي سرتور لېوني ولې؟

بې وقوف د زمانې تاواني ښۀ دے
دانشور شول دا اخر تاواني ولې؟

پۀ باران باندې ګلونه زرغونیږي
زمونږ زمکه وچوي سپېلني ولې؟

توراج بې بدو بدنام شو نېک نام نۀ شو
جفاکار ئې شول یاران اوسني ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تېره مې ځواني شوله زوال ته رسېدلے يم
حال چې د چا بد وي هغه حال ته رسېدلے يم

تيک ده چې لا علمه يم د ښار نه لرې اوسمه
زهٔ پهٔ لاعلمۍ کښې خپل کمال ته رسېدلے يم

پروت يمه تنها لکه ماشوم هلال رانيسمه
ګورمه سما و ته هلال ته رسېدلے يم

دلته پهٔ قيام بره د عرش پهٔ فرشتو نظر
نهٔ راځي چې خيال ته هغې خيال ته رسېدلے يم

يا به ديدن اوکړم يا به مړ شم پته نهٔ لګي
اوس د لېونۍ د کور دېوال ته رسېدلے يم

مينه مې **توراجه** پهٔ نادان زړګي غالبه شوه
ځکه د ثواب پهٔ ځائے وبال ته رسېدلے يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ایمان او د اسلام پۀ برکت
معطر شوم د خالق پۀ معرفت

نصیحت د معلم ته محتاج نۀ یم
چې نظر کړمه پۀ ګور د ماهیت

دا د بل پۀ جنازه پسې چې درومم
ما دپاره بس دے دغه نصیحت

زۀ چې خپلو اندامونو ته نظر کړم
دا به واړه پۀ ما کاندي شهادت

چې سبا له د ثواب پۀ ځائے وبال شي
څوک به څۀ کړي د ریا پۀ عبادت

سرې سکروټې شي د اور یا جام د زهرو
بد عمل اخر سبب شي د ذلت

زۀ **توراج خاکسار** کۀ هر څومره پرهېز کړم
کړي ګفتار پۀ لاعلمۍ مې دلالت

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه ګودر هغه چینه هغه چینار نۀ دے
چې د وطن د جینکو ورته قطار نۀ دے

کله د ګلو کر کوُم کله ازغي شیندمه
یار پۀ صفت او غیبت دواړو ګنهګار نۀ دے

سره شوې اوسپنه پۀ شونډو عالم نۀ ښکلوي
تهمت پۀ ښکلو د اشرافو خلقو کار نۀ دے

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کوُمه
هسې څوک نۀ ووځي د ښاره هر ځائے ښار نۀ دے

دلته بدرنګ د جهان ګرځي ملغلرې اخلي
بې ماله ښکلے د خپل سیوري خریدار نۀ دے

دغه دستور دے راروان د ابتداء نۀ داسې
عاجز سړے پۀ اولسي خبرات کښې شمار نۀ دے

کۀ د مالدار د خلې غزل وۀ د ستائېنې وړ وۀ
چې د **توراج** د خلې غزل دے مزېدار نۀ دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېر خلق عمل ته ګوري مال او رنګ ته نۀ ګوري
درومي ليوني د چا ريښمين پالنګ ته نۀ ګوري

هغه ضميرونه هغه خلې به انصاف څۀ اوکړي
ستائي بلبلان پۀ شمع وريت پتنګ ته نۀ ګوري

پېغلې د سرو زرو د کالو حسن مغروره کړې
وخت خوشحالوي د مئېنانو ننګ ته نۀ ګوري

ځنګه به سارۀ راوړي د وخت لمبه لمبه فضا
صلحه کړي د تُورو د نيتونو جنګ ته نۀ ګوري

داسې طبيبانو لره زېړے کۀ رښتنه ده
هائے افسوس پۀ دې دے چې د زړونو زنګ ته نۀ ګوري

ستا **توراج** به ځنګه ستا پۀ کلي کښې خوشحاله شي
ستا د کلي ښکلي ئې کلام ګلرنګ ته نۀ ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ سپين مېدان د تور اوربل د ټاله پرېوتمه
د يار د حسن وهٔ کشش بدحاله پرېوتمه

کارغهٔ د زرکې تلل کول خپل ترې نه څکه هېر شو
زما ځواني لاړه د خپله چاله پرېوتمه

د کال کچه انګور د ونې بره سر ته رسي
پهٔ ما پيرې راله د لنډ دېواله پرېوتمه

پهٔ نېک نامۍ مې سېن[§] کراماً کاتبينو اوکړو
غربت دې ورک شي د هر چا د خياله پرېوتمه

مرګيه مهٔ راځه مخلوق ته لا محتاج نهٔ يمه
هله راځه کهٔ د خالق د سواله پرېوتمه

پهٔ اشاره به کلمه د شهادت وايمه
وائي **توراج** کهٔ نور د قيل وقاله پرېوتمه

---

§ - اصل لفظ سائن دے انګلش کښې دستخط ته وائي اولسي لهجه کښې سېن وئېلے شوے۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تا چې د جفا پهٔ لاسو څو وارې شلؤلے دے
ما درته هغه ګرېوان پهٔ اوښکو لوند نیولے دے

ظلم پهٔ مظلوم کؤل او مال پهٔ چالاکۍ وهل
نن پهٔ معاشره کښې هم هغه سړے ښاغلے دے

څهٔ به وېمه مور ته چې اوس کور ته داسې لاړه شم
خال د اننګې مې لیونې اشنا خوړلے دے

لاس د امیرانو بادشاهانو ورته نهٔ رسي
جنګ د لونګین مې پهٔ سینه د یار لیدلے دے

شور دے د نخترو د بادرو هوا پرې څې راځي
هلته زما زړهٔ پاتې دے هاغه د یار کلے دے

تلل د فاسقانو فاجرانو به پرې اونهٔ شي
ځکه چې صراط پهٔ سرو اورونو غوړېدلے دے

څوک چې ځان ته بر وائي **توراجه** بره تلے نهٔ شي
بر زما دلبر دے چې د عرش نه بره تلے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مينې نوم پۀ خلۀ اسان ښکاري
ماته خو پت د مينې ګران ښکاري

هغه صحرا ته هېڅوک سېل له نۀ ځي
چې پکښې ګل نۀ وي زوزان ښکاري

هر څۀ ته ګوري هر خوا مخ اړوي
عاشق ته هر څۀ کښې جانان ښکاري

مرور يار راغے زمونږ کلي ته
د ژمي نمر دے قدردان ښکاري

متکبره رقيب غلے تېر شۀ
پۀ خوار سلام ورته تاوان ښکاري

چې پکښې رنګ د تربګنۍ ځليږي
هاغه دے هاغه محفل وران ښکاري

توراج پۀ خپله ځان ته حشر جوړ کړو
هره لمحه ئې امتحان ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ ښاريو کښې پهٔ بنګلو کښې د ګملو ګلونه
ښکلي ترې ښکاري د صحرا د کاربزو ګلونه

د خوشبويۍ پکښې اثر نشته دے سترے به شي
کهٔ بويوې تمامه ورځ د پربرو ګلونه

تورو لوګو د ښاريو لمنې اونيولې
د غرو لمنو نه چاپېره د پلو ګلونه

د ښاريو پېغلې پهٔ زلفو خوشبويۍ لګوي
د کلي پېغلې پکښې ږدي د کشمالو ګلونه

زمونږ د خړو کوڅو خړ ماشومان مينه مينه
کيږي پرې سود لکه چې وي د پسرلو ګلونه

پهٔ تهمت رنګه ياره راشه تماشې له سبا
د پشکال ورخاړو اوکړل پهٔ بلو ګلونه

توراجه رب به پسرلے پهٔ وطن راولي بيا
يار له به ور کړمه کهٔ خبر وي پهٔ قودو ګلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیمار چې هر طبیب له ځي خبره ئې پال ته رسي
څوک چې د وخت سپېړې اوخوري نو کمال ته رسي

پۀ لوړو غرونو محلونو ګړنګونو تېر شي
چرچه د نمر هم تر ماښامه وي زوال ته رسي

د چا خبره "چې پردي راوړي نۀ خپلېږي"
مینه پرې زیان شي چې پرې ناز اوکړي جنجال ته رسي

غوړي شکرې خوري پۀ ملک کښې د خانانو لوښه
بدقسمتي ده چې مچان د کونډې خال ته رسي

ګلِ صدبر هم اوچتیږي خو تر خپله حده
انګور خو نۀ دے چې به لس فُټه دېوال ته رسي

توراجه ستا غزل شبنم شو پۀ ګلونو باندې
اسم اعظم دې شي چې زړونه پرې هلال ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګوري اول مخ ته بیا طبیب کوي پۀ زړۀ نظر
نۀ پرېوځي یو ځائے پۀ کعبه او مېکده نظر

ټول عمر پۀ ښکلو لکه تور چې لګېدلے دے
صبر به شي څنګه پۀ یوه توبه هغه نظر

ټال چې څومره مخکښې منډه وئ دومره پۀ وروستو ځي
پاتې د پهچانه شو د یار نشه نشه نظر

نۀ درنه څۀ غواړم نۀ حاجت پوره کؤلے شې
هسې راته ګوره کله کله لږ پۀ ښۀ نظر

ستا د بُت پرست نظر سجدې لات او منات ته دي
نۀ ګوري کعبې ته نۀ ئې سود شي پۀ کعبه نظر

والوتو شبنم د سرو ګلونو د سرونو نه
اور دے پۀ فضا کښې کنه ستا لمبه لمبه نظر

مړو ته **توراجه** سپېلني لوګے کوې ولې
بولي دې ساده خلق همېش له پۀ ساده نظر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمله دار پټکي د ول خبرې هېرې شولې
د سور پېزوان او د چارګل خبرې هېرې شولې

د اخترونو ښکلاګانې حسرتونو یوړې
هر څوک پردي پالي د خپل خبرې هېرې شولې

لاړو غربت راغے دولت مینه ئې اوخوړله
د کور ګاونډ او د بدل خبرې هېرې شولې

د تنهایۍ چغې خورې شوې پهٔ تمامه دنیا
اوس د اشر او د غوبل خبرې هېرې شولې

ګودرې شاړې شوې منګي مات شو موده اوشوله
پکښې د پېغلو د محفل خبرې هېرې شولې

هغه د ګټو ختو غټې حجرې خړې کوڅې
پکښې د غم ښادۍ د ټل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غتې خلقې جګې شملې د پښتنو ورکې شوې
د پښتو نورې داسې سل خبرې هېرې شولې

سترګې پۀ کوم طرف کړې کړم چاته اوګورمه
مشران مړۀ شول د متل خبرې هېرې شولې

توراجه هېر شو داسې ډېر چې د هېرولو نۀ وو
خبر دے کۀ تانه د غزل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغله پښتنه ده چې د چا پۀ نام ولاړه ده
کبر له زوال دے پۀ اړولي جام ولاړه ده

سحر کۀ جادو دے مینه دومره تاثیر نۀ لري
بیا پۀ انتظار کښې پۀ سکني مابښام ولاړه ده

ورور به ئې قاتل شي پښتانۀ رسوائي نۀ قبلۀ
دا شوه د اجل مرغۍ پۀ سر د دام ولاړه ده

نۀ مني سوالونه خودداري پکښې راغلې ده
ګوته د ملا شوه پۀ الف او لام ولاړه ده

څنګه به ترې مخ واړوې څنګه به انکار اوکړې
مینه د **توراج** لکه سپوږمۍ پۀ بام ولاړه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بدحاله ناست ووم مازيګر وۀ چې غزل مې ليکۀ
د ژمي ورځ وه لوئې اختر وۀ چې غزل مې ليکۀ

د ژمي ورځ وه او يخ باد وۀ او باران وريدو
زما يو زوړ څادر پهٔ سر وۀ چې غزل مې ليکۀ

د قربانۍ ورځ وه زمونږه کره غوښه نۀ وه
د اوښکو ډک زما نظر وۀ چې غزل مې ليکۀ

نۀ مې پېسې پهٔ جيب کښې وې نۀ مې جامې ښکلې وې
د ليوني مې حال بتر وۀ چې غزل مې ليکۀ

ما چې ماښام روټۍ خوړه نيا مې لاونډ پوخ کړے
زړۀ نه مې يو الله خبر وۀ چې غزل مې ليکۀ

پلار مې پهٔ جېل کښې ترۀ پهٔ جېل کښې د غربت دور وۀ
ماما زما د ژوند رهبر وۀ چې غزل مې ليکۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر څۀ قات وۀ خو ځواني راسره ښۀ نعمت وۀ
نۀ مې وطن نۀ مې ټبر وۀ چې غزل مې ليکۀ

توراج خاکسار پۀ جار د سترګي ژوند قيصه وکړله
پۀ ډوبېدو د ژمي نمر وۀ چې غزل مې ليکۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا خالونه ښکلاګانې ستا د ژوند دي
خو کتل دې د قانون ځنې پابند دي

شنهٔ طوطیان پهٔ شاهانه محل کښې ګرځي
ښاپېرک جمله شجر سره زوړند دي

د منګي خوله پهٔ برغولي باندې پټه
ماشومان اودهٔ پهٔ غېږ یا پهٔ مړوند دي

د حباب پهٔ سر ګلان کرلے نهٔ شي
مالیاران کهٔ ئې هر څومره عقل مند دي

پرې ګواه ده د عالم او قلم ژبه
"دوه رخساره دې دوه سېب د ثمرقند دي"**

داسې قد و قامت اوس نیشته **توراجه**
چې تر **سدرُالمنتهیٰ** پورې بلند دي

**- دا طرحي کلام د رحمان بابا پهٔ مصرعه لیکلے شوے دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیتي

او

سندري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

چې لوپټه دې بدلوې رنګونه
زهٔ دې پهٔ ژبه اعتبار ښنګه اوکړم
زما د عمر کاروان نهٔ اودرېږي
ستا د وعدې انتظار ښنګه اوکړم

ماته يوه کړې بل ته بله　　　جانانه داسې کوې ښله
سبا به خاندې راسره وختونه
پهٔ صداقت دې اقرار ښنګه اوکړم

عاشقي بې نشې نشه ده　　　مينه د اوره کمه نهٔ ده
چاپېره تاؤ شو رانه سرهٔ اورونه
پهٔ سرو لمبو کښې قرار ښنګه اوکړم

پهٔ تهمت رنګه ياره راشه　　　زما د زړهٔ پهٔ حال اګاه شه
ورخاړو اوکړل پهٔ بلو ګلونه
بربد پهٔ سپرلي او بهار ښنګه اوکړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن کعبه ده مخ ترې ناوړي   څوک به خبر د جانان راوړي
د کاڼو سخت دي د خوبانو زړونه
زۀ پرې زوربړم ازار څنګه اوکړم

پښتو مې ژبه پښتو وایم   زۀ د پښتو محفلې ستایم
خوارۀ خوارۀ دي د **توراج** شعرونه
د حقیقت نه انکار څنګه اوکړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

لګي خوارۀ بادونه ، ښائسته بهار دے
شکر دے بیا دے سپرلے ، وطن ګلزار دے

ځي پۀ خندا خندا ، جونه د کوره
تازه ګلونه شوکئ ، رېباره ګوره
جوړ د حسینو پېغلو ، اوږد قطار دے

د هرې پېغلې پۀ سر ، د ګلو شکور وینمه
د خوشحالۍ ورځې دي ، دور ئې نور وینمه
د رنګا رنګ ګلونو ، موسم تیار دے

پېغلې جوړه جوړه ځي ، پۀ لار ملګرې
پۀ سُرکو شونډو وائي ، د خوند سندرې
پۀ بیابان جوړ شوے ، مینا بازار دے

رب دې آباد لري ، چرې دې وران نۀ شي
داخل دې هیڅ کله پرې ، سپېرۀ خزان نۀ شي
خړ ګنډېرے **توراج** ته پېښور ښار دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

څوک ئې پهٔ څښلو نهٔ مړیږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

زمونږ د کلي پهٔ شان کلي پهٔ پښتونخواه کښې نشته
لاري کوڅې اوبهٔ ئې ښکلې ګردې فضا کښې نشته
خوا کښې ئې غټ جینډے بهیږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

زمونږ پهٔ کلي کښې نیستي وه خو څوک پرې نهٔ وو خفه
څهٔ عجیبه عزیز والي وه بل ئې نیتونه صفا
تاریخ ئې نمر غوندې ځلیږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

زمونږ د کلي توتان د شاتوتانو نه اوږدهٔ دي
تور کړکړي اینځران د سرو املوکو نه خوارهٔ دي
پرې نعمتونه راوریږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د کلي دېوالونه دي پۀ ورخاړو ښائسته
هم د ګنو غټ غټ ټلونه بوټي د جاړو ښائسته
تورې مچۍ پکښې بنېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

پۀ مانسهره به ئې ورنۀ کړم ډېر مې د کلي خوند دے
مالم جبه کالام به څۀ کړم ښۀ ترې زمونږه ژوند دے
خوشحاله ژوند پکښې تېرېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ ددې جيندي مهيان کړل طبيبانو جارو
ورله راځي غټ غټ خانان د مرضونو دارو
کبل کښې ئې غوا مېښې څرېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

علي خان دلته زېږېدلے زمونږ نېکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلےکوي پرې خلق دعوې
پۀ ګوته نمر کله پټېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هشتنغر بره حصه ده د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاریخ هره کوځه ده تېر پرې بلها مخونه
قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسیمېږي

زمونږ د کلي اخترونه د محبت نه ډک دي
دا د **توراج خاکسار** شعرونه د حقیقت نه ډک دي
ځکه د سرو پۀ نرخ بدلېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسیمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

ته به وفا ګورې پۀ یار کښې
هغه به ستا د سر قصاب جوړ شي
دهوکه به اوکړي پۀ اعتبار کښې
خپله نېکي به دې عذاب جوړ شي

ته به وے دا زما د مینې یار دے
هغه به بل طرف ته ګام ایښے وي
د بې وفاؤ اکثر دغه کار دے
درته به ئې پټ د تګي دام ایښے وي
پۀ اوسنو یارانو څۀ اعتبار دے
کۀ درته لاس ئې پۀ کلام ایښے وي
دهوکه ئې خېژي پۀ روزګار کښې
اصلي دلال ترې د پنجاب جوړ شي

اصلي اشنا پۀ اصلي غرونو کښې وي
پۀ ښاریو کښې څوک وفا نۀ کوي
محبت بعضې بعضې زړونو کښې وي
د محبت پۀ ځائے جفا نۀ کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا نظر پردي مالونو کښې وي
نظر پهٔ لوري د عقبیٰ نهٔ کوي
د سود پرستو پهٔ بازار کښې
د زیان به کله انقلاب جوړ شي

د زیان عادت نهٔ وهٔ قارون حبیث وهٔ
چې دشمني ئې د موسیٰ شوله
راج پهٔ عالم کښې د ښائسته بلقیس وهٔ
پهٔ یو کاغذ باندې رضا شوله
هغه د مصر د بادشاه قمیص وهٔ
چې د ړندو سترګو دعا شوله
چاته سکون اوشي پهٔ نار کښې
د چا د سر قاتل دریاب جوړشي

د چا ارمان پهٔ دې جهان پوره شي
شونډې ئې بوسه خوري د اوګیو پهٔ مینځ کښې
ډېوټي پهٔ موت د سلېمان پوره شي
همسا ئې ژوند کړي د وېنو پهٔ مینځ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شداد وې نن به مې ارمان پوره شي
جنت ته ځم د دروازو پهٔ مینځ کښېِ
روح ترې نه لاړ پهٔ لویه لار کښېِ
مکان به ښنګه پهٔ حباب جوړ شي

مکان به پاتې شي عقبیٰ له به ځې
مغروره نهٔ شې پهٔ دولت باندې
ورځ د جزا او د سزا له به ځې
یقین دې خاص کړه پهٔ قیامت باندې
حساب کتاب له پاک الله له به ځې
توراجه پوئې شه حقیقت باندې
پهٔ خیال قدم اېږده بازار کښېِ
خیال به دې هله انتخاب جوړ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

بې ننګه بې وفادلبره دا مې درته سوال دے
زما نه مهٔ کړه څنګ
پهٔ باب د عاشقۍ کښې تهمتې شوم بد مې حال دے
یم تاپسې ملنګ

پهٔ باب د عاشقۍ کښې مشهور شوم لکه قېس
پرې ښهٔ اوکړه باور
ستا مینه ماه جبینې شوه زما دپاره ډېس
بېلم پرې مال او سر
اوربل دې اُول ټیک پرې رڼا کړي لکه ګېس
سرې شونډې دې صدبر
مزل دې د چار سالې پهٔ سر کړے دې سور شال دے
نن ستا د ځوانۍ منګ

مزل مې د چار سالې راته مهٔ ګوره هلکه
پهٔ زړهٔ به شي رنځور
زهٔ یمه د محلت خپلو همزولو کښې ملکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څنګ نه مې شه دور
ته ئې چرته فقیر ځان له یاري اوګوره سپکه
اوس پوئې به شې ضرور
ځواني زما خاني ده نن مې دور د جمال دے
پۀ غاړه مې لونګ

ځواني به دې تالا شي بیا به ډېر اوکړې ارمان
زما پۀ شان به ژاړې
دستور دے د دنیا راځي بهار پسې خزان
پۀ سوال به هر څۀ غواړې
ګرځې د ژوندانۀ تیاروي درله چالان
یو ځل به کډه انغاړې
د کبر نه توبه کړه اخر کبر له زوال دے
پۀ خوارو کوه ننګ

د کبر پۀ محفل کښې نۀ کښېنم نۀ کبر ژنه یم
یربږم د اللّٰه نه
نه زۀ د بعضې خلقو پۀ شان یاره دروغژنه یم
ریښتینې یم پخوا نه
دا ستا پۀ جدایۍ باندې اشنا ډېره غمجنه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جدا ګرځې زما نه
یو ځي او بل راځي ددې دنیا د سرائے مثال دے
معافي غوارم د جنګ

یو ځي او بل راځي چې کله ده دنیا اباده
چلیږي دا روزګار
خبر دے پاک الله د پټو زړونو د مراده
څوک نۀ دي خبردار
پرته راته اوږده لاره پۀ مخکښې د عقبا ده
کوم به پرې رفتار
ددې نه کۀ مخ اړوم **توراج** وائي وبال دے
غورځېږم د ګړنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

دا روغ صحت د مرګ نه مخکښې غنیمت اوګڼه
دغه ژوندون پهٔ دې دنیا د خدائے نعمت اوګڼه

دغه ژوندون د ے دې ژوندون کښې بد عادت مهٔ کوه
د بدو خلقو بدکارانو حمایت مهٔ کوه
سپینه جامه کښې د قرآن مخالفت مهٔ کوه
توبه تائب شه خپل غلط کار دې غلط اوګڼه

توبه تائب شه د ګناه پېټې پهٔ سر مهٔ اوړه
د تنهایۍ کور له عمل دې د خطر مهٔ اوړه
ورځ د محشر له پردے حق پهٔ هیڅ هنر مهٔ اوړه
بیا به خفه ئې دا کلام مې نصیحت اوګڼه

بیا به خفه ئې د خفګانه څهٔ جوړېږي به نه
سوال به کوې خو د الله در کښې قبلېږي به نه
د جهنم ملَک پهٔ تا باندې ترسېږي به نه
د ځانه نهٔ وېم دا خبره حقیقت اوګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان نه نۀ وېم د الله کلام ګواه دے پۀ دې
کۀ خېر او شر راځي بس وایه رب رضا دے پۀ دې
ورځ د محشر حقه ده جخت یقین زما دے پۀ دې
پۀ ژوندانۀ باندې ځان مړے د عبرت اوګڼه

پۀ ژوندانۀ الله رضا کړه د خپل ځانه وروره
رابطه کټ که مکمله د شېطانه وروره
د سفر لاره به دې مخکښې شي اسانه وروره
قرآن د خېر کتاب دے دې کښې خپل عزت اوګڼه

قرآن راواخله چې خبر شې د حالاتو نه تۀ
د زمانې د مخکښې وروستو واقعاتو نه تۀ
وائي **توراج** اوساته ځان د شرکیاتو نه تۀ
مرګ ته نزدې شوې رانزدې ورځ د قیامت اوګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيته

مخ کښې مې سرخې د جانان سپورو ستغو کمه کړه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

اوګوره طبيبه زما لاس چې پهٔ ما څهٔ اوشو
پروت يمه بې تابه مې نشته دے کړېږمه
زهٔ چې يار ته ژاړم راته اوخاندي چې ښهٔ اوشو
پانړه د لاله شوم پهٔ نري شمال دوړېږمه
کوډې منترونه تعويذونه مې پهٔ زړهٔ اوشو
زهٔ لکه بې موره ماشوم يار پسې ژړېږمه
ماته خپلې مينې د يار مينه محترمه کړه
مخ کښې مې سرخې د جانان سپورو ستغو کمه کړه

نشته دے څنګل د اشنا څهٔ باندې اودهٔ شمه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشته دے رېبار چې مې د یار پۀ حال خبر کړي نن
تلے نۀ شم پۀ خپله بېلتانۀ بند کړې لارې دي
څوک به سوال جواب زما د خلې اشنا له ورکړي نن
خوب کښې مې لیدلي لېونۍ سترګې خمارې دي
اوښکې به مې اوچې څوک د مینې پۀ څادر کړي نن
سترګې میرات مړې مې د زړۀ نه وفادارې دي
پټو مشورو مې د زړګي راوېښه طمع کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

ژاړمه پۀ سترګو خو پۀ خوله وئېلے نۀ شمه
اوګوره طبیبه چې د څۀ سره به ښۀ شمه

ژاړمه مدام لکه غلام دغه مې حال دے
حال چې د چا بد وي آ به څۀ پۀ ژوند خوشحاله شي
زړۀ مې پۀ چاړۀ د بېلتانۀ پۀ لاس حلال دے
لعل جوهر دي ځار د یار د حسن د جماله شي
یو ساعت بغېر د یاره هر عاشق ته کال دے
کال څۀ وي عالمه چې پرې اوړېد لا د کاله شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم پهٔ انتظار کهٔ چا هوښیار خبره سمه کړه
مخکښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

وینم چې رقیب لکه غریب خوله خوله شمه
اوګوره طبیبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

وینم چې غمونه د عقبیٰ راته پهٔ غاړه دي
ټول عمر مې تېر شو د دنیا پهٔ اداګانو کښې
شپې د بېلتانهٔ زما پهٔ شاړه پهٔ ویجاړه دي
چرته به څوک وي چې به مې یاد کړي دعاګانو کښې
حشر او صراط راته پراتهٔ پهٔ مخکښې دواړه دي
رب د کائنات مې دې حساب کړي عابدانو کښې
طمع مې توراج وائي چې قطع د عالمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

غم د اخرت ته د حسرت ګوته پهٔ خلهٔ شمه
اوګوره طبیبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

کۀ دې پۀ توره شپه د سپینې خلې خبر راغے
زۀ به پۀ توره شپه نعرې کړم چې اختر راغے

زۀ به سر زېرے ورکؤم لحاظ منمه اشنا
دغه احسان به د رېبار پۀ ځان وړمه اشنا
پۀ انتظار دې د راتلو لارې څارمه اشنا
د محبت مې پۀ دماغو کښې اثر راغے

د محبت پۀ ملک کښې کیږي صفتونه زما
پۀ چغو سر دي د مئین زړۀ پرهرونه زما
د غم زده سترګو نه ځي اوښکې رودونه زما
د پت اواز د جام د حوض کوثر راغے

د پت اواز غماز د ناز پۀ ساز چېړلے نۀ دے
عاشق پۀ مینه چا د کلي نه شړلے نۀ دے
سائل د سپینې خلې پۀ سوال خوبان رټلے نۀ دے
د یار لمن باندې د ړوند اشنا نظر راغے

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یار بوسه ئې ښکلؤله جنتي شو خلقه
چې انتظار ئې د دیدار کړو قیمتي شو خلقه
د شاه غلام د شاه پۀ کور کښې تهمتي شو خلقه
پۀ ښار د مصر سلطنت د پېغمبر راغے

پۀ ښار غوغا شوه چې پۀ اور کښې به سبا سوزي
خلیل د رب به پۀ لمبو کښې یک تنها سوزي
نمرود وئېل چې به ئې هډونه خامخا سوزي
براه راست اور له خبر د رب اکبر راغے

اور شو ګلزار لکه فردوس کښې چې خلیل پروت وي
پۀ هر یو کار کښې ناز او راز د رب جلیل پروت وي
توراجه څوک چې پۀ اسره کښې د وکیل پروت وي
امداد ئې کیږي خامخا دا مې باور راغے

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

لېونۍ د ډېره خياله پۀ مخ خال رږدي
ژوند خراب به کړي د ښکلو عاشقانو
د رنځور پۀ شانې هر قدم پۀ فال رږدي
فال به مات کړي چې شي مشره د خوبانو

لېونۍ چې شي روانه زړۀ مې رپي
لکه رپي چې ماهۍ پۀ زلزله کښې
ځنګه مخکښې چې امام وي وروستو صف ئي
داسې صف د سوېلو ئې پۀ بنګله کښې
اور چې بل شي معمولي مثال ئې تپ ئي
تپ د هجر مې عنوان شو پۀ ډوله کښې
سرې منګولې شاه دپاسه پۀ دېوال رږدي
پۀ دېوال ئې رڼائي د سرو لبانو

سرې منګلې د بلبلې پۀ اترنګو
پۀ اترنګو باندې سود کوي د شاتو
سپينه غاړه ئې کړه ډکه د لونګو
د لونګو سره مينه د بناتو
پۀ محفل کښې مسته ناسته د ګړنګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګړنګو حوا له تلل پۀ ننواتو
عاشقان ورته ډالۍ د سر او مال ړدي
مال پۀ لتو وهي لوښه د شاهانو

عاشقان پۀ یار د سر او ماله تېر وي
نۀ تېرېږي ئې طعام بغېر د یاره
عاشق هغه وي چې سود او زیان ئې هېر وي
هېر هغه شي چې پاتې د روزګاره
محبت چې ئې د زړۀ ځني چاپېر وي
چاپېر نۀ ګوري چې څۀ دي ما دپاره
پۀ پولو بربنډې پښې لکه د ډال ړدي
ډال پۀ لاس کښې وي اکثر د بهادرانو

پۀ پولو[††] چې څوک ورخېژي زړۀ ئې سوي
سوي زړۀ لره پکار نعم البدل وي
د طبیب سره علاج د بعض نۀ وي
نۀ وي ځکه چې دا وجه د عمل وي

[††]- دغنو شپول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نړه[‡‡] چې سینه د امي روي
داسې روي خون د زړۀ چې یار ترې بېل وي
ماشومان د ناز لاسونه پۀ هلال رږدي
هلال نۀ راځي پۀ لاس د ماشومانو

ماشومان پۀ لاسو نمر سپوږمۍ رانیسي
هم رانیسي سرې سکروټکې د سور اور
کۀ فوجونه د دارا او د بلقیس ئي
د بلقیس نه هم شو پاتې کلے کور
کوچ به اوکړي کۀ د ټول جهان رئیس ئي
هم رئیس به شي **توراجه** خاک د ګور
شاعران د ژوند پۀ هر اړخ مثال رږدي
د مثال ډکه وېنا د شاعرانو

‡‡- ماشوم ته وائي احمد دین طالب هم خپلو چاربېتو کښي دا لفظ ډېر استعمال کړے دے .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

تا راته کتلي ځکه ما درته کتلي دي
تا اول خندلي روستو ما درته خندلي دي
تا پهٔ دغه سپينه خلهٔ اقرار د محبت اوکړو
ما درته اقرار د خپل زړګي د صداقت اوکړو
پټ به درسره پالم کهٔ تا راسره پټ اوکړو
ولې دې ليلیٰ پهٔ خمارو سترګو ژړلي دي

ولې ځې پهٔ څنګ ، نهٔ کوې ننګ پهٔ ما بيمار کنه
مينې دې ستي کړمه پتنګ پهٔ سور انګار کنه
ناست ئې پهٔ پالنګ لکه د ناوې پهٔ مقدار کنه
زلفې دې زېلۍ پهٔ مخ د کورو غوړېدلي دي

زلفې دې اوږدې لکه قودې چې د لونګو وي
کوکې دې سرخي که لکه سرې چې پهٔ اترنګو وي
پرېوځي د ګړنګه څوک مئېن چې پهٔ ګړنګو وي
سيال ښائي د سياله سره دا مې اورېدلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیال چې شي د سیاله سره سره غنچه د ګلو شي
سترګې هله ښکلې شي چې سترې پۀ ژړلو شي
کمه به لا څنګه ګلدسته پۀ بویؤلو شي
پټې چا غونچې د بوراګانو نه ساتلې دي

پټې سترګې ګرځم د ګونګې پۀ شان عالمه زۀ
کم پۀ عشق کښې نۀ یم د درخو او د ادمه زۀ
نوم زما **توراج** دے د اشنا د غمه مرمه زۀ
ځکه مې مصرعې د عاشقۍ پۀ باب لیکلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ سرو لمبو کښې

قرا ر څنګه اوکړم

مصنف : عبدالجبار سهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم	:	پۀ سرو لمبو کښېي قرار ښنګه اوکړم
لیکوالان	:	عبدالجبار سهل
کمپوزر	:	قاسم ساګر
کره کتنه	:	تصور مانړروال
شمېره	:	200
بېعه	:	300روپۍ
چاپ کال	:	2023 ء
چاپ ځاے	:	سیّد کمپوزنګ سنټر ټوپئ (0315-9887887)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېځلے او ښاغلے سړے

څۀ ورځې مخکښې راله ډېر ګران او خوږ مشر عبدالجبار سهل صېب خپله ناچاپه شاعري چې کمپوز شوې وه چې د قام قلم دفتر کښې راکړه وئېل ئې چې دې کښې اصلاح وکړه او خپل ليک پرې وکړه ـ شاعري مې ترې واخستله څۀ ورځې مې واغستلې خو ټوله شاعري مې وکتله څۀ بعضې د وزن ، بحر کمے بېشے پکښې وۀ خو نوره پۀ مجموعي توګه ډېره ښۀ وه د خپلو احساساتو بې ساخته ترجماني وه ـ عبدالجبار سهل صېب ډېر سپېځلے ؛ ډېر مخلص او زړۀ سواندے انسان دے ؛ يو مخيز دے ـ پۀ ډېرو نۀ پوهيږي خو صرف پۀ دې پوهېږي چې زما دې ملګري خوشحاله وي ـ د کتاب د چاپ اراده ئې کړې ده او دا پۀ حقيقت کښې د خوشحالۍ خبره وي چې د شاعر شاعري د هغۀ پۀ ژوندوني چاپ شي ـ عبدالجبار سهل هم دا خواهش ظاهر کړے دے ـ او الله دې وکړي چې دا خواهش ئې تکميل ته اورسي ـ د قام قلم پۀ ملګرو ډېر د زړۀ نه مئېن دے ـ ماته ئې وئېل چې دا خواهش مې دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د کتاب مخکتنه د قام قلم د سیوري لاندې اوشي. د قام قلم اجلاس له په کمزوري وجود راځي خو دا ئې د مینې انتها ده. زړه ئې ځوان دے د سړي پرې کله کله د پروفېسر انور علي جان صېب مینه ماته شي. هغه په غوړونو لږ کمزورے دے مشین ئې په جېب کښې وي او سهل صېب هم د مشین نه بغېر نیمګړے وي. دواړه ډېر خواږه مشران دي. ما د سهل صېب شاعري ټکي په ټکي اوکتله بعضې شعرونو کښې ئې ګرانې قافیې هم راوړي دي. چې پوهېدل پرې علم غواړي او بعضې شعرونه ئې د سهل ممتنع غوره نمونې دي. په ساده او اسانو ټکو کښې ئې ډېرې د کار خبرې کړي دي. شاعرۍ کښې ئې مختلف صنفونه راوړي دي. چې په هغې کښې غزل نظمونه او چاربېتې دي. شاعري ئې د عصري حالاتو ترجماني کوي. چې حالات څنګه وي نو شاعر هم هغه شان شاعري اولس له ورکوي. که یو خوا پرې د معاشرې د اولسونو اصلاح کېږي نو بل خوا پرې د شاعر کهیتارسس هم اوشي. عبدالجبار سهل صېب د حالاتو ترجمانه شاعري کړې ده شاعرۍ کښې ئې که یو خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وعظ او نصیحت شوے دے ـ نو بل خوا ئې پکښې رومانیت هم ځائے پۀ ځائے ښکاره کړے دے ـ د اکثرو پوهانو دا خیال هم دے چې د شاعرۍ انعکاس هم د رومانیت نه کیږي ـ او پۀ شاعرۍ کښې چې رومانیت نۀ وي ـ نو لکه بې مالګې طعام ـ ځکه خو مې بې ساخته دا شعر خولې له راغلو :

خدایه د مینې کور اباد مې لرې
بس دے د جنګ خبرې ډېرې اوشوې

عبدالجبار سهل هم خپل رالږزېدلي احساسات سندرې کړې دي ـ او پۀ اولس ئې وېشلې دي الله دې وکړي چې د عبدالجبار سهل دا شاعري د اولسونو پۀ زړونو باندې د پښې کار اوکړي ـ پۀ اخېره کښې به دا دعا وکړم ـ چې الله دې ددوي مشرانو سیورے زمونږ پۀ سرونو لري ـ آمین

پۀ ډېره مینه
تصور مانېروال
لیکچرار پښتو څانګه
ګورنمنټ پوسټ ګرېجوېټ کالج صوابۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهل شاعرئ ته يوه کتنه

عبدالجبار سهل چې دا وخت د شپږو اوياؤ کلونو عمر ته رسېدلے دے ۔ ۱۹۴۶ ء د خپل زېږون نېټه يادوي ۔ لاهور کښې ئې لسم جماعت پاس کړے دے ۔ د فوځ د نوکرئ نه د پنشني کېدو نه وروستو ئې د عمر زياته برخه دوبئ اماراتو کښې تېره کړې ده ۔ د هلکوالئ نه شعر و ادب سره اړيکې لري ۔ ښکلې ښکلې رباعيانې ليکي ۔ ډېرې چاربېتې ورسره خوندي پرتې دي ۔ اوس ئې اراده کړې ده چې توراج خاکسار سره يو ځائے پهٔ شريکه د شاعرئ کتاب چاپ کړي ۔ عمر چې څومره زياتېږي نو تجربه او مشاهده نوره نوره زياتېږي ۔ اولسي شاعري د عوامو د مزاج مطابق وي ۔ هيڅ قسمه څهٔ ګنجلکې فلسفې پکښې نهٔ بيانېږي ۔ د اولس زړونو ته براه راست اپيل کوي دغه شاعري عوام ډېره خوښوي ۔ بلکې د اولس پهٔ زړهٔ پورې شاعري ورته وئېلے شي ۔ سهل بابا د قام قلم صوابئ يو تکړه او فعال ممبر دے ۔ د ټولنې هر اجلاس دپاره حاضر وي ۔ ددوي اولسي شاعري او ددوي ساده مزاج ددې خبرې غمازي کوي چې ددوي شاعرئ کښې د موصوف سپېځلے شخصيت څرګند برېښي ۔ الله تعالیٰ دې وکړي چې د بابا شاعري د لوستونکيو د مزاج

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطابق وي او لوستونکي سهل بابا پۀ داد او تحسين ونمانځي.

داکټر اطهر شاه ټکور
ګورنمنټ ډګري کالج طوطالۍ بونېر
دسمبر ۲۰۲۳ء

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

نۀ لېونے یم نۀ مې بنګ څښلي چې نۀ پوهېږم
د سرو لمبو د غرغرو مخې له څۀ له ورشم

زما یاران پۀ دې ګواه شو چې بوډا شو **سهل**
نور د دنیا د ننداره مخې له څۀ له ورشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د عبدالجبار سهل صیب فن او شخصیت"

اجتماعي شعور همېشه پهٔ لاشعوري طور د ادب نه متاثره کیږي ځکه خو د یو قام قامي وحدت د ادب نه بغېر نیمګړے نیمه خوا وي. تر کومې چې د یو قام ادب پرمختګ نهٔ وي کړے تر هغې قام هم یو قدم مخکښې نهٔ شي تلے. ځکه چې قام پهٔ ژبه قام وي او د ژبې نه بغېر یو قام او د قام ادب ژوندے نهٔ شي پاتې کېدے. پهٔ شلمه پېړۍ کښې پښتو ادب هم پوره وده کړې ده خو پښتو له چې کوم مقام پکار وهٔ تر هغې ډېره وروستو پاتې ده. وجه ئې پښتو ژبې سره د سرکار د مېرې مور سلوک او د پښتون قام د خپلې ژبې نه بې غوري ده. صرف پښتانهٔ شاعران لیکوالان دي چې پهٔ خپل مخ سر د خپلې مورنۍ ژبې پښتو پالنه او سر ځنه کوي.

پښتانهٔ لیکوالان شاعران د خپلو ماشومانو د خلې نه نوړۍ شوکوي او د خپلې مزدورۍ پهٔ پېسو د پښتو کتابونه چاپ کوي پروګرامونه مشاعرې کوي.

داسې ننګیالو لیکوالو ملګرو کښې عبدالجبار سهل صیب هم دے. چې پهٔ تېر عمر او ناجوړه وجود د پښتو هر پروګرام ته ځان رسوي ؛ شاعري کوي ؛ د خپلو شاعرانو تپوس پښتنه کوي. جبار لالا یو دروند پښتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے ډېر مېلمه دوست د غم ښادۍ سړے دے ۔ تر خپله وسه د بې وسه شاعرانو ملګرو مرسته هم کوي او د پښتو ژبې د پالنې او روزنې دپاره خپله برخه کار ښهٔ پهٔ راستۍ تر سره کوي۔

جبار لالا 1946ء کښې پهٔ تهوپۍ کلي کښې زېږېدلے دے اتمه پورې سبق ئې خپل کلي تهوپۍ کښې حاصل کړے دے ۔ اوولسم جماعت امتحان ئې پهٔ لوئې لاهور کښې پاس کړے دے۔

شاعري ئې د پينځلس شپاړسو کالو پهٔ عمر کښې شروع کړې ده ۔ جبار لالا وائي چې پهٔ 1960ء کښې چې کومه کشتۍ ډوبه شوې وه نو پهٔ دغه حادثه ما پهٔ اول ځل دا چاربېته ليکلې وه۔

بېړۍ وه د کهبل شوه ډوبه پهٔ درياب
نن تهول عالم ژړېږي ورپسې کوي ارمان
پهٔ ورځې د طوفان

جبار لالا د ژوند زياته برخه اول پهٔ پاک فوج کښې او بيا پهٔ متحده عرب اماراتو کښې تېره کړې ده پهٔ دې وجه ورته پهٔ ادبي غونډو او استاذانو سره د ناستې او زدکړې موقع نهٔ ده تر لاسه شوې او د خپل کلام اصلاح ئې هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا استاذ شاعر نه نهٔ ده کړې۔ جبار لالا اولسي شاعر دے ۔ پهٔ کلام کښې ئې چاربېتې ، غزلې ، رباعیانې ، شاملې دي ۔ د اتمان ګدون بلکه د صوابۍ پهٔ شاعرانو ئې یو اوږد نظم لیکلے دے چې د صوابۍ د اکثرو کلو د مړو او هم عصرو شاعرانو ذکر ئې پکښې کړے دے ۔ جبار لالا پهٔ خپلو شعرونو کښې د خپلو خیالاتو او او جذباتو اظهار ښهٔ پهٔ ډاډ کړے دے ۔ شاعرۍ کښې ئې عشق ، محبت ، هجران ، بېلتون ، پند و نصیحت ، او اسلام سره سره د میني موضوعات بیان کړي دي۔

جبار لالا د خپلې شاعرۍ پهٔ باره کښې وائي!

د ردیف او قافیې نه خبر نهٔ یم
څهٔ پهٔ وزن او سجعې برابر نهٔ یم

دانشور کهٔ تنقید کاندي حق جانب دي
دومره زهٔ د شعرونو ماهر نهٔ یم

فقط ذوق یم پهٔ لیکلو مجبور کړے
خپله لیکم د سرقې شاعر نهٔ یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جبار لالا ځنې رباعیانې ډېرې مزېدارې لیکلې دي پهٔ خپلو رباعیانو کښې ئې ډېر د رنګین خیالاتو اظهار پهٔ ښکلو ټکو کړے دے. د رباعیانو دا شعرونه ئې پهٔ فن پوره د خوند او سوز او ساز نه ډک دي.

کار خېر دے پکښې لویه مرتبه ده
کهٔ یتیم پهٔ سر دې کېښود د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نهٔ شي
چې به راکاندې پهٔ وخت د مصیبت لاس

دا مې واورئ فائده نهٔ وي یارانو کښې
لکه نهٔ وي چې فائده عبس خوارو کښې

د نمر مخو له محفله لرې ګرځه
ګېر چې نهٔ شې نور د مینې زولنو کښې

تر مطلبه یارانې دي شومه پوهه
بې مطلبه یاران نشته پهٔ دهر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مال دولت چې نۀ لري عبدالجباره
وي کمزورے به د هر چا پۀ نظر کښې

جبار لالا پۀ عشق کښې د بېلتانۀ د ناسازو او د معشوقو د جفا متعلق څۀ داسې اظهار کوي.

بېلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د ديدن لارې دې ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

اوس راځئ چې د جبار لالا د يو غزل د شعرونو نه خوندونه واخلو چې د مينې محبت آئينه دار غزل دے۔

ښکليه تا کۀ پۀ مسکي نظر کتلے نۀ وے
ما به زړګے پۀ يو نظر باندې بائېللے نۀ وے

کۀ د خوبانو ديدنونه پۀ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پۀ سرو لمبو باندې سېزلے نۀ وے

(c) ketabton.com: The Digital Library

کۀ مينه نۀ وے محبت نۀ وے دا خيال به نۀ وۀ
عبدالجبار سهل به دا غزل ليکلے نۀ وے

عالمان وائي چې عشق مجازي د عشق حقيقي اولنۍ پوړۍ ده .او ډېر عاشقان د مجاز پۀ لار حقيقت ته رسېدلي دي ـ جبار لالا هم چې د ښکلو پۀ ناپائېدار حسن او جفاګانو پوهه شوے دے نو د حقيقت پۀ لار روان شوےد ے لکه چې وائي:

چې پۀ ذکر اموخته د رب غفار شوم
هيله زۀ پۀ سکون باندې بې سيار شوم

کۀ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پۀ وار باندې د دواړو توبه ګار شوم

اکثر زمونږ مشران شاعران چې ددنيا نه سترګې پټې کړي نو ورسره ددوئ شعر و شاعري هم دفن شي ـ خو جبار لالا پۀ دې حقله خوش قسمته وۀ ـ الله ورله ډېرقابل او تابعدار بچي عبدالرب ، حامد رحمان ، خالد رحمان ، محبوب رحمان ، ورکړي دي ـ بيا پۀ خصوصي توګه د محبوب رحمان او د خالد رحمان دا خواهش وۀ چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د محترم والد صېب دا کتاب ددوي پهٔ ژوند چاپ شي . هیله لرم چې پښتانهٔ به د عبدالجبار لالا او توراج خاکسار صېب ددې خوندورې اولسي شاعرۍ قدر اوکړي چې د پښتو جولۍ کښې ئې حصه واچوله .

علي زر خان علي
ستر سېکتر "ملګري لیکوالان ضلع صوابۍ"

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمد

بې د ستنو دے قائم آسمان د رب
پهٔ قدرت سره آباد جهان د رب

چې الله پهٔ څهٔ رضا وي هغه کيږي
پهٔ ربنتياو سره اوچت دے شان د رب

چې معمور پهٔ کليمه د الاالله شول
مومنان دې کړي ادا احسان د رب

کافران او مشرکان ټول پهٔ ژړا شي
پهٔ جنت چې شي داخل نبيان د رب

ته به ومومې جنت **عبدالجباره**
کهٔ دې اومنو پوره فرمان د رب

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې نقابه حقيقت له چې سرشار شي
د بې عېبه صداقت پهٔ نېغه لار شي

زهٔ به څنګه خوشحالي او خندا وکړم
چې پهٔ لار د اخرت زما رفتار شي

تهٔ چې نهٔ غواړې هغه نهٔ کيږي خدايه
تهٔ چې غواړې هغه کيږي ستا اختيار شي

تهٔ خالق ئې تهٔ مالک ئې پاکه ربه
د قدرت نه دې مخلوق واړه ناچار شي

ربه دا به دې پهٔ ما مهرباني وي
چې د سهل تور لحد دارالقرار شي

د تېوپې **عبدالجباره** نېک بختي ده
چې د ګوتو پهٔ بندونو الله شمار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مُتحیر دي پۀ تا واړه کائنات
لوئي احسان دے پۀ دنیا دې د حیات

د یوسف ع حسن جلوه ده ستا د حسن
د نمرود کسریٰ غرور دې کړلو مات

صدۍ تېرې تر حشره به شي تېرې
همسري به دې څوک اونۀ کړي د ذات

محکومات دې حاکمان کړل پۀ هر لوري
سر دې خم کړو د عزیٰ لات ومنات

ستا تخلیق خلق عظیم باندې دے شوے
لوئې یو بحر بیکراں د کرامات

معجزه دې د قرآن دنیا ته پېش کړه
منسوخ شو پرې انجیل ، زبور ، تورات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مقام د ادراک فهم نه بالا دے
شمار دې نشته پۀ دنيا د احسانات

ډېر باغيان دي د الله سره پۀ خلا کړل
سيئات باندې غالب شو حسنات

څوک چې ستا د پيروۍ څنې محروم دي
ښکاري بَر کۀ هغوي لَر دي کړي هېبات

زۀ **سهل** ستا پۀ در باندې ګدا يم
دا باعث ګڼم د فخر لمحات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړۀ سَوے مې زياتېږي نۀ شو کم
دا هجران راته جوړېږي اېټم بم

د مرض علاج مې نۀ شي داسې ښکاري
چې خوړلے مې ګزار پۀ زړګي سم

وه د زړۀ سره راځه چې سره کښېنو
هېر زما به شي ستا هر جور و ستم

ډېره ښۀ وه د وصاله خبر نۀ ووم
چې خبر شوم اوس مې ځي د سترګو نم

د ژوندون طمعه پۀ داسې حال کښې څۀ وي
بس تېرېږي ځي دې شپې ورځې د غم

اسويلي به پۀ تحفه کښې ورله ورکړم
د **سهل** د زړۀ ارزو کۀ شي محکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پوهه نۀ شوم چې پۀ څۀ دې قصور وار کړم
بې سببه دې زړګیه زۀ پۀ دار کړم

دوست وئېل خو پۀ خلۀ بل ته ډېر اسان وي
پۀ مفهوم به ئې نا اشنا څۀ خبردار کړم

افرین مې پۀ دوستۍ د ابراهیم ډار شي
تل تعریف به د افسر امان نوبنار کړم

سر و مال قربان د **سهل** د هر یاره
خدائے دې نۀ کړي چې د چا زړګے ازار کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

رب داخل کړم دوباره پۀ امارات
ترک ما کړل د اغیارو تعلقات

د غم پیټې کۀ مې سپک یا مې درانۀ وو
شُکر ګزار وومه د الله پۀ هر حالات

د ازمېښت ګهړۍ شوې تېرې وې هر ښکله
وې محکمې تجربې د کمالات

اشنایۍ د دنیا واړه دي فضولې
تېر ژوندون کړئ د الله پۀ احکامات

د مبلغ دعوت به هیڅ کله رد نۀ کړم
عیان ماته پۀ دې لاره شو نجات

قدردان زۀ د تهوپۍ **عبدالجبار** یم
موجزن لرم پۀ زړۀ کښې نېک جذبات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې قوته مې ثابت شول دست وپا هم
رفتن شو پۀ سهاره مې د همسا هم

بل راوړي نۀ خپلېږي هر څوک وائي
پاتې نۀ شوله نن خپلو کښې وفا هم

پۀ دې لړ ژوندون به څۀ څوک باور کاندي
دې ژوندون سره تړلې ده فنا هم

ځان ځاني ده د نفرت بازار دے **سهل**
څوک به څنګه د يو بل شي مسيحا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زهٔ پهٔ طمع تهٔ بې غمه ګرځېدې
خوږ محفل کښې د رقيب مشغولېدې

هره ياري د مخامخ سترګو بازي وي
ډېرې شوي پهٔ دې باب دي ازمودې

پرواه نشته دا تاثر د زمانې دے
نن يوه او سبا ئې نورې ارادې

د جفا نوم به هرګز خور شوے نهٔ وے
د وفا نغمې به هر ځائے غږېدې

کهٔ اخلاص ته د هر اشنا احساس وے
خوږې مېنې به تر سره رسېدې

تونس پهٔ سترګو به د **سهل** د زړګي نهٔ وهٔ
کهٔ ترې نهٔ څڅېدې اوښکې بې فائدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ تکليف کښې څوک نۀ وي غم خوار
پۀ راحت ترې هر بنده شي هم کنار

دا ستم د زمانې نۀ دے نور څۀ دي
ورور د وروره جدا کاندي يار د يار

کۀ ثاني دې د چشمانو ما ليدلے
رقيبان به راته نۀ وو د سترګو خار

د ببلتون د غمه هر مئين ژړيږي
د زړۀ پۀ سترګو ژړا کاندي **عبدالجبار**

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې هېروي د بل نېکي ورته حېران شوم
چې ترې خبر ګوته پۀ خلۀ پۀ هغه آن شوم

خلق وائي کړي اربونو سره لوبې
پۀ کامرانۍ ئې خپله زۀ آذلان شوم

پۀ يو د مدد لاس او بل کښې تيږه ورکړه
پۀ دې متل نن قائل پۀ برهان شوم

بوټي پرې شنۀ پۀ قبرستان چې نېکۍ به ئې ياد لرلې
لاس پۀ دعا ورته پۀ تګ د قبرستان شوم

عمر مې ټول دے بسر کړے پۀ يارو کښې
نن سپين ريشه سر دننه پۀ ګرېوان شوم

ترک ما خوشے يارئ کړے شوم پۀ عېش
زۀ **عبدالجبار** شکر ګزار د پاک سبحان شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

توره شپه کښې چې غماز سره د بر لاړ
ښکاري داسې چې ځما نه مرور لاړ

نور اعتبار مې په نمر مخي جانان نۀ شي
خورِ اشنا نۀ مې د زړۀ هغه باور لاړ

تل خزان شو د شهید په رونقونو
خوندور هم د پیږور ګلې ګودر لاړ

خپل دې نۀ کړو خپل به ئې نۀ کړې **عبدالجباره**
غېږ غماز سره چې یار په چل هنر لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې انتها شوه دا ګراني واوره جنابه
غريب کله اخستے شي غوښه د قصابه

د ګرانۍ جرنده کښې دلبرو اے ملګرو
دې مهنګايۍ کړه د هر چا خانه خرابه

نرخنامه د اور پۀ بيعه پۀ رمضان شي
يو نيم څيز شي پۀ بازار کښې هم نايابه

چې بلنه ئې د زړۀ پۀ انتخاب وي
عکاسي ئې وي عيان د مخ کتابه

نادان کله څۀ پوښتنه د خاصيت کړه
لاس رسوي د غېر موسمه تر عنابه

عامو خاصو ته پۀ ګوته دے **عبدالجباره**
آبيات د **توراج** وي ډک د کماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خيال ته مهٔ راوله يار دې هغه تلے
پهٔ بېلتون ئې چې وي زړهٔ تاله داغلے

د بې لوظه اشنا څوک چې اشنائي کړی
وي به هر ځائے پهٔ محفل کښې شرمېدلے

د عنکبوت په شان جوړوي هر ځائے جالې
داسې يار باندې مې تل لياړې توکلے

صورت مهٔ ګوره سيرت ته ئې نظر کړه
کهٔ د سيرت کردار ئې وي پهٔ تول تللے

زهٔ **سهل** کهٔ د بې وفا ياره خبر وے
ما به څله د زړهٔ کور ته رابللے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

رښتیا خبره دې کوه ښۀ پۀ څرګنده
ځان ساته د کذب د پلید ګنده

تېر ژوندون کۀ د ایمان پۀ تقاضو کړې
پۀ اخر به ئې ثمر مومې **عقل** منده

تش پۀ رنګ خو څۀ سیالي د ګلاب نۀ شي
محنت چې و نۀ کړې د **بل** نه پۀ څو چنده

څۀ کشش چې د اخلاق پۀ جامه نۀ وي
هغې **محفل** ته مۀ ورځه چې وي بې خونده

پۀ مینه ئې زۀ **سهل** چې ورله دروممم
قدردان لرم ملګري عزت منده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي پوهه کۀ ناپوهه پۀ قافيې
تل بلے شي دانشور د غېر جرګې

ستا د حسن تابنا کښې ئې زړۀ راکاږي
دا کوم دستور دے ساقي ستا د مېخانې

د هجران پۀ کتهارو دي زړۀ غوښ مۀ شه
وي پۀ هجر کښې بې مثله اندېښنې

کړه تحفه اخر له جوړه **عبدالجباره**
د دنيا چارې دي ټولې بې فائدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ولې نۀ درومې د ښکلې دين پۀ لار تۀ
مدام اورې د ناصح د خولې ګفتار تۀ

مناسب دي تيارے اخر له اوکړې
خبر ځان چې کړې د شرعې د لار تۀ

يوه ورځ به دې سفر د دنيا اوشي
پۀ لږ ژوندون مۀ کوه اعتبار تۀ

دنيا فاني ده د تۀپۍ **عبدالجباره**
يوه ورځ لاړ شې د دې پۀ خپل وار تۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څۀ به کاندم د باره کهو پۀ محلونو
خوښ پرې نۀ يم د اسلام اباد پۀ رونقونو

اسلام اباد کۀ وي هر څومره پُر رونقه
بدل به ئې نۀ کړم د خپل کلي پۀ غرونو

د اما کما ټوپۍ کلي ته راغلل
قابض شوي دي پۀ جمله کاروبارونو

ټوپۍ کلے دے اوس ښار **عبدالجباره**
کمے نۀ لري د ښارېې د سهولتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ پۀ سخته کښې څوک درکړي د راحت لاس
کۀ پۀ حقیقت ئې اوګڼه د صداقت لاس

کار خېر دے پکښې لويه مرتبه ده
کۀ د يتيم پۀ سر دې کېښودو د شفقت لاس

هيڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نۀ شي
چې به راکاندې پۀ وخت د مصيبت لاس

خپل مدد زۀ **عبدالجبار** د خدايه غواړم
د زارۍ مې ورته نيولي دي اوچت لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما واوره فائده نۀ وي پۀ يارو کښې
لکه نۀ چې وي فائده عبث خوارو کښې

کۀ دې ښۀ د وسه کيږي غنيمت دے
بدي نيشته پُر خلوصه پۀ نېکو کښې

د نمر مخو د محفله لرې اوسه
ګېر چې نۀ شې د مينې پۀ زولنو کښې

ماته اوګوره زۀ **سهل** د ټوپۍ يم
نوم مې ياد دے د ټول اُتمان پۀ تپو کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ څوک واخلي د نرخونو لړ څۀ جاج
عیان نرخ به ئې کړي د زړۀ ښکلے دُجاج

بې پوښتنه اخستنه پۀ بازار شوه
تپوس د نرخ پۀ قسم نۀ کوي سماج

د ناکام لمن شلولې مونږ د لاسه
سبقت اخلو د یو او بله پۀ رواج

د یار خیالونو سره لوبې کړم پۀ خواب
پۀ سبب دې د رېبار نۀ یم محتاج

دا منم ګراني راغلې پۀ دنیا ده
خو اصراف کوي هم د کلي ښار ازواج

خود د ناکامه ترې روږه کړه **عبدالجباره**
طعم به څۀ کړي څوک لحم او دُجاج

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ربه راولې زما هغه جانان بیا
چې ئې اوکړمه دیدار ئې د چشمان بیا

که تمامه دنیا شته زما پرې څهٔ
څو چې ښکل ئې نهٔ کړم هغه سرهٔ لبان بیا

دوستي ښهٔ وي چې پُر خلوصه وي صادقه
د اصیل یاره مې شه جان ومال قربان بیا

د زړهٔ تاؤ د نظر تنده به ئې شي ماته
سهل کهٔ اولیدو یو وارې هغه فنان بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ردیف او قافیې نه خبر نهٔ یم
څهٔ پهٔ وزن او سجعې برابر نهٔ یم

دانشور کهٔ تنقید کاندي حق جانب دي
زهٔ لا دومره د شعرونو ماهر نهٔ یم

د قام قلم لیکوالو ته سلام مې
اوسېدونکے د ټوپۍ د باهر نهٔ یم

د ادب پهٔ غونډه ما کهٔ څوک مطلع کړه
تېز به ګام کړم د هوا طاهر نهٔ یم

د هېواد غونډې ته ورغلے ووم پهٔ بلنه
احسان فراموش د یوسفزي ذاکر نهٔ یم

فقط ذوق یم مجبور کړے پهٔ لیکلو
خپله لیکم د سرقې شاعر نهٔ یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وفا پۀ لټون شومه زۀ سپین ریشه
څۀ حاصل د وفا د ګوهر نۀ یم

ښکلي وولي زړونه پۀ ښو ښکلو
والله زۀ ئې پۀ خوا او خاطر نۀ یم

ما پرې کړې تجربې او تجزیې دي
د نمر مخو د وعدو پۀ باور نۀ یم

دا لیکل د مورنۍ ژبې خدمت مې
باور اوکړئ پۀ سهل چې غاور نۀ یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ورځه پۀ مخه باندې دې ښۀ وي
د ژوندون دور کښې ورځ او کله شپه وي

سپرلے ښۀ وي چې قائم وي پۀ ګلونو
د سوزه ډکه د حزان ظالم چپه وي

اوښکې کله کړي ښکاره اظهار د مينې
ليکن دغسې به زړۀ د چا خفه وي

نصيب کله به د چا د يار وصال شي
پکښې شامل چې د غماز ظالم ښپه وي

څۀ به ټوقې او خندا چا سره اوکړې
ډېر غمونه د **سهل** پۀ زړۀ پراتۀ وي

عبدالجبار وائي کۀ مال و زر کښې پټ يم
خو پۀ زوړ ساعت مې هر وخت تلوسه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

الله یاد پۀ بیمارۍ کښې د بیمار شي
درد وغم کښې ئې بې حده تابعدار شي

پیدا کړي مونږ الله یو عبادت له
روزي رسان زمونږ پروردګار شي

بې نقابه حقیقت له حاجت نۀ وي د رېبار
پۀ یادولو ئې کۀ هر یو ګنهګار شي

یو سرشار د محبت له قرار نۀ وي **عبدالجبار**
د الله پۀ مست د **سهل** زړۀ قرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نهٔ وي ښهٔ د بې وفاؤ تعلقات
کهٔ پهٔ سمه کښې اوسېږي یا پهٔ سوات

خوشبوئي د وفا یو ګل هم رانهٔ کړه
ساتل عبث مې د ګلونو ځهٔ باغات

خپله ګرم وومه د سر و ماله تېر ووم
خبر نهٔ ووم د مینې پهٔ لغات

د خلوص ډکې اشنایۍ وې پخوانۍ
وې شیرینې پهٔ مثال د قند نبات

خدایه ما د بې وفاؤ اشنا مهٔ کړې
چې وي کاړي د تل کلي شاملات

پهٔ خلهٔ شکوه زهٔ **عبدالجباره** د چا نه نهٔ کړم
خو عکاسي له جوړۀمه دا رباعیات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې د وفا نخښه پېدا نهٔ شوه دلبر کښې
بیا ئې څله ځایؤمه پهٔ ځیګر کښې

چې زیست روزګار نهٔ کړي ناچار به شي ناچاره
څهٔ خوشحاله به غریب شي پهٔ اختر کښې

تر مطلبه اشنایۍ دي شومه پوهه
بې مطلبه اشنائي نشته دهر کښې

مال دولت چې نهٔ لري **عبدالجباره**
وي کمزورے به د هر چا پهٔ نظر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکاري داسې چې وفا نهٔ وه پکښې
وه لباسې مينه رشتيا نهٔ وه پکښې

سوچ مې واخلې چې نظر خو دهوکه نهٔ شو
کهٔ خوبي د يو اشنا نهٔ وه پکښې

پهٔ حالات مې د ګلشن افسوس ظاهر کړو
د بلبل بورا صدا نهٔ وه پکښې

چې ترې طمعه دا زما د دلاسې وه
هغه څهٔ د سود وېنا نهٔ وه پکښې

پهٔ شنو تېغو مې سينه سورۍ سورۍ شوه
وې تيارې هر خوا رڼا نهٔ وه پکښې

مړاوے زړهٔ چې د **سهل** به ئې خوش خرم کړو
د کشش هغه ادا نهٔ وه پکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې پهٔ ذکر اموخته د رب غفار شوم
نو هيله زهٔ پهٔ سکون باندې بې سيار شوم

کهٔ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پهٔ وار د هره ياره پهٔ دار شوم

د مبلغ دعوت وهٔ ماته د مودې نه
ځکه زهٔ د نېک دعوت ئې تابعدار شوم

د دنيا دا چارې واړه وې فضولې
زهٔ **سهل** پهٔ اغاز ئې د اذکار شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خدايه کله مې اشنا به شي ملګرے
زۀ د يار او يار زما به شي ملګرے

د يارۍ به ئې هيڅ کله توبه نۀ کړم
اميد کړم چې نن سبا به شي ملګرے

کۀ تنها چرته کښې ځې ملګرے ګوره
ستا د لارې مشغولا به شي ملګرے

دا ملګري د دنيا نه تنها درومي
تور لحد کښې څوک پېدا به شي ملګرے

نېک عمل کړه کۀ وېرېږې د الله نه
خپل عمل هلته کښې ستا به شي ملګرے

د ټوپۍ **عبدالجبار** ئې سودائي کړم
خوا له کله زما رابه شي ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خواله مۀ ورځه محفل چې وي د ښکلو
شيش ماران ډېر وي اشنا د زړۀ ويشتلو

دې سرو شونډو اننګو ته ئې چې ګورم
ترې شرميږي هم غنچې غوټۍ د ګلو

هيڅ ترې طمع د وفا هم ذره نۀ شي
دام ئې ايښے پۀ هر ځائے د ګېرولو

خوشبوئي د وفا نۀ لري **عبدالجباره**
شونډې سرې کۀ تورې سترګې ئې د کجلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې مې راغلو د زړۀ کور ته مهمان نوے
ډېر پۀ مینه پۀ کتو شو فنان نوے

ما وې ولې د حسرت پۀ نګاه ګورې
دۀ وې ودې موندو بیا یو جانان نوے

ما وې راز کۀ د یارۍ زمونږ ښکاره شي
دۀ وې شي دې پۀ کم بختو عیان نوے

ما وې زۀ به دې د غم پنډونه اخلم
دۀ وې زۀ دې شوم د سختو دُخان نوے

ما وې سرې شونډې دې ښکارې ګلابونه
دۀ وې دا دې شو د ګلو بستان نوے

ما وې شونډې دې پیالې دي **سهل** ځنبل کړه
دۀ وې کړم به ئې پۀ لبو سُکران نوے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نۀ پوهېږمه سحر کۀ مازيګر دے
ناقراره مې زړګے اوتر اوتر دے

بلبل زړۀ مې تمنا کړي د ګلونو
بهار تېر شو د خزان سپېرۀ نمبر دے

دا تسبې پۀ لاس جامه کښې د شپېخانو
دا غماز پۀ ترخ نيولے پټ خنجر دے

خپل غمونه مې هېر کړي د يار غم کښې
خوږ اشنا د **سهل** بيا هم مرور دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وخت وي کله ماسره چې درشم خوا له
غم ښادي پۀ کلي کور کښې شوه محاله

ښېلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د دیدن لارې دي ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

چې د خیال ماڼۍ کړمه سازه خوا له درشم
پۀ یو "نا" مې کړې اسره ټوله ملاله

د کم اصلو د یارۍ نه مې توبه کړه
باغیچه د زړۀ مې شوه اصیلو سره نهاله

د غزل صفت ئې ځکه زۀ **سهل** کړم
هر یو بیت د طوراج وي معمور د کماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ ئې رقيب سره ياري وي يار مې نۀ دے
کۀ ئې مينه بازاري وي يار مې نۀ دے

چې د راز خبره بل ته مې څرګند کړي
کۀ هر څومره اعتباري وي يار مې نۀ دے

د سرو شونډو پۀ مُسکا ئې دهوکه نۀ شوم
کۀ ئې سترګې اثري وي يار مې نۀ دے

د رقيب او د **سهل** ياري کړي بَرغه
ښکلے يار کۀ عصري وي يار مې نۀ دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شپه کۀ د هجران وه اخر تېره شوه سبا شو
ورکې اندېښنې شوې چې ښکاره مې دلربا شو

تولې کلۍ ګل شولې فضا پرې شوه رنګینه
وړمې د پسرلي شولې خزان ظالم فنا شو

هر طرف ته غم وۀ څۀ اُمېد د خوشحالۍ نۀ وۀ
ګڼه چې پۀ ګلشن شوم ورک د خیاله مې بیدیا شو

سترګې چې کېمرې جوړې د کوم عکس دپاره وې
ټیک هغه تصویر دې پکښې وینم رونما شو

رانغے حاجت پکښې رېباره د منت زارۍ
ووم چې منتظر ئې بس پۀ خپله پۀ رضا شو

اوتې بوتې نۀ دي هر کلے د چا دپاره دے
څۀ چې دے **سهل** د یو **سهل** حق کښې ګویا شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هر یو غم دې راپۀ سر کړو پۀ رقیب تا مې اختر کړو
زۀ دې داسې در پۀ در کړم جفا ستا شوه ظالمانه

دا به زۀ کله هېرومه ستا ستم به دریادومه
پۀ زړۀ داسې دې پرهر کړم نم مې څاڅي د چشمانه

غمونه تا پۀ ما انبار کړل فاش دې رازونه پۀ اغیار کړل
لاهو زۀ دې پۀ یو بحر کړم دا دې څۀ وکړل بې ایمانه

ګیله دې تا نه زما کیږي پرهر دې زړۀ مې نۀ رغیږي
زۀ **سهل** دې غم اکثر کړم مستقبل ستا دې شي روښانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې پاک رسول ص د دنيا لاړو څوک به نور پاتې شي
کوچ به اخر وکړي ضرور تانه به کور پاتې شي

خاوند د لوئي قوت الله دے چې زوال نۀ لري
بل پۀ دنيا کښې به د کوم زور اور زور پاتې شي

مخکښې سختۍ د قيامت شته پۀ خندا خوب کومه
ارمان به وکړمه پرې ډېر چې مې مخ تور پاتې شي

مشال دې بل کړه ښۀ عمل کړه پښېمانه نۀ شې
د بد عمل خاوند به هلته کښې مخ سپور پاتې شي

جبر د ظلم پۀ مظلوم باندې يکدم تېر شي
سزا د ظلم د ظالم پۀ ذمه پور پاتې شي

ډېر د ګټات ځائے دے يه **سهله** غفلت اونۀ کړې
نېکان به بيا مومي جنت غافل پۀ اُور پاتې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کۀ څۀ لیکئ زما ملګرو پۀ پښتو کښې لیکئ
ښکلې غزلې رباعیانې او قطعو کښې لیکئ

د اغیار پۀ ژبه خو یو لفظ زمونږ د ژبې نۀ شي
تحریر ئې ځله اخستو پۀ خرڅېدو کښې لیکئ

محنت پرې اوکړئ چې بالا شي پۀ دنیا مو ژبه
سحر ، ماښام او کۀ د وخت پۀ تورو شپو کښې لیکئ

کړئ خورې د زړۀ صدف نه ملغلرې ښکلې
مانند **سهل** کۀ یو شعر پۀ څۀ ارزو کښې لیکئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

●

ګلونه چې يو ځائے شي هارونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

په سرو شونډو خندا کړي اشنا مې دے ډېر ښکلے
ډېره ماسره وفا کړي زړهٔ زما ئې دے ساتلے
چې په لمسه د غماز شي نو جنګونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

د بهار ګلونه واړه د يار د ښائست زار
دي په سمه او کۀ په شاړه واړه ترې نثار
په ښائست د ښکلي حسن بهارونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

ديدن د يار مدام مزه کړي صبح و شام
صدقه کښې چې ګلفام کړي شونډې په انعام
په لذت د خوږو شونډو چې خوندونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پۀ الفت کښې د خوږ يار شوم سر پۀ کُندرو شاړو
پۀ فرقت کښې زۀ **عبدالجبار** شوم وړوند پۀ سترګو دواړو
د سترګو مې نم څاڅي سېلابونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اختر خو راغے وعده ستا به وفا کیږي کله
شپه د فراق او بېلتانۀ به رڼا کیږي کله

سجدې زمونږ د الله پۀ در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

د تن وینې دې ګرانې وروڼو زمونږ اوچې کړې
وعده د سرکار د ارزانۍ پۀ رښتیا کیږي کله

د زړۀ داغونه د **سهل** پولۍ او ډکې خلې نیولې
د رب دپاره به دې زړۀ اشنا نرمیږي کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راغله ناڅاپه پۀ توره شپه راغله
دا پۀ اودو چې زلزله راغله

کړې تباهي وه پۀ ماضي کښې زلزلې
رایاده مې زړګي ته هغه واقعه راغله

الله هم اوربدنکے دے د توبې زمونږ
کۀ پۀ صدق مو زمونږ خلې له توبه راغله

وروړ د وروره نن بې زاره زۀ **سهل** وينم
وروړ ته نن د وروره خوږه پېسه راغله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غوښې د مړ ورور خوري پۀ غیبت باندې
شې به ډېر رسوا پۀ اخرت باندې

دا به زما برخه وي د چا نه ګیله نۀ کړم
لیک وي د ازله پۀ هر بخت باندې

د خلقو نه خلاصېږمه کۀ غوث د زمانې شم
د هغه ټول مې دي بد خواه پۀ حقیقت باندې

ما **سهل** سره ئې چې وصل کړي قصدا ئې کوم یاري
کۀ جامې پرې زما رنګ شي پۀ تهمت باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وينمه ئې پهٔ سترګو چې اغيار دے ورسره
وګورئ ملګرو چې مې يار دے ورسره

زهٔ وايم غماز دے تاسو وايئ چې رقيب دے ستا
دے کهٔ هر ظالم خو همکنار دے ورسره

پهٔ غشو د هجران ويشتل د اشنا نهٔ دي
داسې معلومېږي غماز خوار دے ورسره

ولې به ئې صفت د يار او د يارۍ نهٔ کړي
پهٔ ياد کښې ئې چې نوم **عبدالجبار** دے ورسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تصوير د تصور د خيال ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

رايادې مې شوې شونډې شيرينې د نبات
دردونه مې د زړۀ ياره شو ډېر زيات
رېبار کۀ درلېږمه نو د ګيلو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

بې غمه ياره تۀ کوې ښکلې موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فريادونه
زخمونه مې زړۀ ستا ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک يار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ چې وي مئين پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه سپرلي کښې چې ګلونه خوند کړه
داسې زړګي کښې مې داغونه خوند کړه

طبيبه ته پرې مرهم مهٔ لګوه
د زړهٔ سېزلي پرهرونه خوند کړه

چې سترګې ئې ډکې د نشو مدام
د هغې ښکلې محفلونه خوند کړه

د زړهٔ پهٔ کور کښې چې ما **سهل** مېلمه کړو
د مېلمه ښکلي مدارونه خوند کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نور دې پرې څهٔ لږ زړونه ویشتلي دي
چې ګورې مې پهٔ مړاؤ مړاؤ سترګو ته

در به ئې پهٔ رضا کړم ژوبلوې مې زړهٔ
زړهٔ مې کړه ورپورې مړاؤ سترګو ته

جنګ چې وي د سترګو پکښې زړهٔ لږې
زهٔ به ئې حواله کړم مړاؤ سترګو ته

شي به د **سهل** پرې اخري سلګۍ
کهٔ اوکړې اشاره دې مړاؤ سترګو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ مینه ما چې به کړل هغه ګلونه څۀ شول
جانانه تا چې به کول هغه لوظونه څۀ شول

ننګ و ناموس ته دې دلبره زما ونۀ کتل
تهمت پۀ ما چې لګېدو هغه داغونه څۀ شول

پکار دې سخته کښې پردې او خپل راغلې نۀ وو
دا مدام ما چې دې ژړل هغه غمونه څۀ شول

زۀ د تپوس **عبدالجبار** تانه تپوس کوومه
پۀ تندې تا راته نیول هغه لاسونه څۀ شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دوبۍ ته مزدورۍ له هر ناچار راغلے دے
د همزولو د سيالۍ نه هم مالدار راغلے دے

سمه وي دې ځان لاره د حسرت جولۍ پۀ لاس
محنت کش کۀ هُنر مند ورته معمار راغلے دے

ده هر چاته معلومه د دوبۍ سخته ګرمي
ډېر تنګ ئې د ګرمۍ نه مزدور کار راغلے دے

دا خلق پرې غورېږي چې راوړے ئې دے دولت
څوک ترې څۀ خبر دي کۀ قرضدار راغلے دے

ووې برخوردار راته ورله لاس ورکول غواړي
پۀ وزټ يو ځلمے د کلي انبار راغلے دے

ماوې اوبه ئې کړې الله خو منډه تړله به سهل اوکړي
شهاب پۀ حسرتونو کۀ د مور پلار راغلے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې نۀ متاع دې پکښې شته او نۀ تاوان رقيبه
بيلوې خله مې ظالمه تۀ جانان رقيبه

يار ته هوا کښې محلونه او باغونه ښائي
ولې شوده پۀ ګټو وولې ته اسمان رقيبه

ته د تهمت پۀ غوندو ما په عامو خاصو وولې
ډېر دهوکه باز راته ښکاره شوې بې ايمان رقيبه

يار خو لاسونه د يارۍ چې راکړل ما **سهل** له
پۀ مېرو سر شو اوس شلوه دې ګرېبان رقيبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شپه کښې چرته تلے وې غلا باندې
چا سره مشغول وې مشغولا باندې

ته مې خپلولې ځۀ چې مې ترک کړل
ودې کړو اغاز نن پۀ جفا باندې

ما وې ځان به خاورې تا به کړم ګلشن
د مينې باغ به جوړ کړم پۀ وفا باندې

زړۀ مې زړۀ تسليم کړے وے چې لرې به ځۀ وفا
وائې ړولمه بيا پۀ بې وفا باندې

خپل حسن پرست زړۀ ته حېران **سهل**
اوړے ترې تا زړۀ دے پۀ رضا باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ولور پرې اخلي خوشحالیږي پرې ښکلي جوړوي
د مکتب دپاره ورته وسوسې جوړوي

د زلفو خیال ئې د چا پۀ زړۀ چې نۀ شي
جونې پردې له ښکلې برقعې جوړوي

دغه سبق د نبي پاک ص یو فرمان راکوي
عرب ملکونه ورله سکولونه مدرسې جوړوي

د خونړي نظام پۀ حق کښې نۀ یم
کۀ د ایمان نیمې حصې له فتنې جوړوي

ترې مې قربان شه پۀ ناموس ئې ارمانونه واړه
بې وسي خپله مې ګویانه حوصلې جوړوي

کوم دستور د رقابت د اندېښنو دے **سهل**
کوم دانشور به پرې ردیف او قافیې جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ اتفاق باندې ملګرو هر کار سر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

راځئ يو موټے يو اواز شئ دا نفاق ختم کړئ
د خود غرضو واک دارانو هغه واک ختم کړئ
ورسره ګورو به خبره کۀ ډغر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

چې اتفاق زمونږه وي وروڼو کامياب به يو تل
کۀ د نفاق پۀ لاره درومو خراب تراب به يو تل
د بې اتفاقۍ ټولې خبرې ګورے شر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

زۀ **عبدالجبار** هريو ورکړ ته نصيحت کوومه
د پاکې مينې وروروليۍ ورته منت کوومه
مينه نيشنل سره لرمه غږ مې غر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګیلې مې درنه کیږي ستا شکوې مې اوریدلي دي
تۀ یوائې نۀ ئې کچه وعدې چې د هر ښکلي دي

د ګلونو جولۍ ډکه کۀ سترګو سترګو کښې مسکے شوې
د فریب داسې حربې د عشق پۀ باب کښې مې لوستلي دي

لا تر اوسه پوهه نۀ شوم حقیقت کۀ افسانه ده
د حسرت پۀ میزانه کښې داسې ډېرې ما تللي دي

پلوشې د خپل جمال خورې ورې کړې پۀ محفل
زړونه وار خطا کړي اندیښنې ئې ما لیدلي دي

سازوې غنچې د ګلو کۀ راښکي پۀ زمکه کرښې
وایمه پۀ جار ما سهل ترې لاس وینځلي دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چرته چې د یار سره د یار خبرې جوړې شي
هلته د رقیب او د اغیار خبرې جوړې شي

دوه مئین چې یو ځائے شي وعدې د تلو راتلو اوکړي
لارې بیا ساتي د انتظار خبرې جوړې شي

دوه مئېن چې کله مرور د یو او بله شي
بیا پکښې د صلحې د رېبار خبرې جوړې شي

یو بل ته حالونه د خپل زړهٔ او د کور ووائي
تل د دوؤ کم عقلو چې پهٔ لار خبرې جوړې شي

زړهٔ د سود پرستو هلته ولړي بیا ځي راځي
کوم ځائے چې د نفعې او روزګار خبرې جوړې شي

نه جار اوځي سر لکه پتنګ د اور پهٔ سر نیسي
چا سره د **سهل** چې پهٔ جار خبرې جوړې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تور باڼۀ ئې ښکلي زړونه پۀ ځنبل ټولوي
لکه څوک چې دُر نایاب پۀ ډېر چل ټولوي

ډېر اُمېدونه مې ترلي اشنا تاسره وو
دا ګل شیندلے پۀ رقیب چې دې یو بل ټولوي

کۀ رابرسېره پۀ حالاتو د زړۀ صدف نه مې شوې
وخت به د مخ نه مې د اوښکو لعلونه تل ټولوي

د بې رُخئ ګیلې به څنګه د پردو نه اوکړم
نن ما سهل نه چې خپلوئ لړونه خپل ټولوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تصویر د تصور د خیال لیدو سره راځي
یادونه دې خوارۀ د اوښلو سره راځي

را یادې مې شوې سرې شونډې شیرینې د نبات
دردونه مې زړۀ یاره ډېر شو زیات
درلېږم کۀ رېبار نو د ګیلو سره راځي
یادونه دې خوارۀ د اوښلو سره راځي

بې غمه یاره تۀ کوې ښکلي موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فریادونه
دردونه مې د زړۀ تېزو چپو سره راځي
یادونه دې خوارۀ تېزو چپو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک یار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ کۀ وي مئین پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
یادونه دې خوارۀ د اوښلو سره راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اختر راغے وعده ستا به وفا کیږي کله
توره شپه د بېلتانهٔ به رڼا کیږي کله

سجدې زمونږ د الله پهٔ در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا پهٔ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

د شهید شوندې چې د فخر نه مسکۍ وې ماته
خوب کښې ماته یو وارې پهٔ خندا کیږې کله

د تن وینې وینې دې ګرانۍ ورونړو زمونږ اوچې کړې
د کرونا پهٔ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

چې بې ګناه ئې محافظ ټافیه سترے کړلو
کهٔ کوم دستور پهٔ عدالت به سزا کیږي کله

د زړهٔ داغونه به د **سهل** هم پولۍ پولۍ شي
د رب دپاره به اشنا زړهٔ دې نرمیږي کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوږه مې دا پښتو ده مورنۍ ژبه
د وخت د سلیمان ع ده پخوانۍ ژبه

پت لري ښېګړه او بې مثله توریالۍ
اغیار دي کړي ثابته ارینۀ ژبه

ټکي د اغیار پکښې پیوست نۀ کړي
ښکلې خپله وائي افغانۍ ژبه

زۀ **سهل** ادب له پرې لیکل کووم
د شعر و شاعرۍ ده لرغونۍ ژبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

●

را پۀ زړۀ مې شو د مرحوم سخي صېب سخاوت
دروغ نۀ دي واقعه ټوله مې لیدلې حقیقت

وړومبے سوال ئې د بخښنې د الله کړم
رب نصیب دې کړي د مرحوم شیخ مغفرت

یو سوالي ئې خوا له راغلو سوال دپاره
موجود خپله ورسره ووم هغه وخت

وې بزرګه څنګه ئې راغلے خبر ما کړه
رب راوستے زما خوا له کوم نوبت

عمر ستا د مزدورۍ نۀ دے ضعیف ئې
الله دې اوکړي پۀ تا فضل د رحمت

فقیر ووې صاحبه ستا خبره قیمتي ده
پۀ ځان کښې نۀ وینم د کار څۀ قوت

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زړۀ مې غواړي چې لور کشره وادۀ کړم
مشرۍ لوڼه مې وادۀ کړي پۀ شان او شوکت

د هغه ارمان چې یو نۀ سمه ګور ته
ورله پکار دے د الله مساعدت

دوه ځامن مې د وادۀ نه پس جدا شو
خبر نۀ ووم د هغوي د رزالت

پۀ پټ لاس شبخ فقیر له روپۍ ورکړې
وې بیا راشه کۀ څۀ پاتې وي ضرورت

ضعیف واخستې روپۍ شو پۀ ژړا
غریب دواړه لاسه خدائے ته کړل اوچت

د ماضي مالداره ووم خدایه نن سوالي یم
بخښنه غواړم رټل سوالي به مې وۀ عادت

د ماضي امیر فقیر دې کړم غني خدایه
د صبب پۀ لاس دې پوره کړو زما غایت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ صاحب ورته حیران حیران کاتۀ کړل
مطمئن ډېر شو پۀ **خپل** مصالحت

واړه کارونه خدایه ستا د حکمت دي
د ماضي مالدار دې کړو پۀ نحوست

شېخ صاحب د خپلې وعدې لاج پوره کړو
دستي ادا ئې کړو د نور سامان قیمت

وې پۀ خوشحالئ دې زر خپله لور وادۀ کړه
امېد ساته **تل** د الله د کرم رحمت

ښکلے هستئ پۀ دنیا شته دے **عبدالجباره**
الله قبول دې کړي د مرحوم صېب دا عنایت

(c) ketabton.com: The Digital Library

●

خوارۀ ترې لاړل د یارۍ چې تراښۀ پاتې شول
خوږه جانانه د یارۍ مې څۀ خوارۀ پاتې شول

ته د دهوکو پۀ دام راګېر شوې د غماز د لاسه
د تګۍ دامونه ئې پۀ مرۍ درته پاښۀ پاتې شول

شومه حېران چې مخ دې واړوۀ د یارۍ نه زما
ډېر مې سوالونه د زارۍ تاته باڼۀ پاتې شول

زۀ **عبدالجبار** به مشغولا ورسره تل کؤمه
کۀ څۀ مې یادونه د یارۍ ماته زاړۀ پاتې شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ربه پۀ مونږه هغه ښکلے دوران بیا راولې
د خوږو زړونو پرهارونو درمان بیا راولې

د پټو زړونو حال ښکاره وي ربه تاته زمونږ
ربه قبوله مې دعا کړې محبان بیا راولې

میاشت شروع کیږي د رمضان او بیا د اختر خوشحالي
ربه اختر له زمونږ برخورداران بیا راولې

کله خندا شي د انسان چې ضمیر وي خفه
ربه خفګان راځي بیل دوستان بیا راولې

زۀ د نبوي فضل الرحیم دعا کړم غني خدایه
ربه بندیوان د هندوستان بیا راولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر مې يادېږي وروره ستا ښکلے جمال
عرصه اوشوه ملاقات ونۀ شو پۀ دوېم کال

همېشه کوُم سوالونه پروردګار نه
چې کله شي به غمزده زړۀ مې خوشحال

د هغه ورځ به د اختر مې وي ورور جانه
چې نصيب مې دوباره شي ستا وصال

يو غم خپل دوېم ستاسو راسره شو
خور شوے پۀ ما هم دے د غم جال

پۀ دې نن سبا منتظر ژوند مې تېرېږي
د راتلو دې کوُم سوالونه د ذوالجلال

نجومي زر کړه فالونه راله ګوره
چې به څۀ رنګه راخيژي زما فال

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کومې به بندي وي زما ورونه
صحيح راته وئېلے هم نۀ شې تۀ حال

زباني خرچه اورمه تل پۀ غوږو
د جوارۍ غوندې بازي ده اخلي نال

نن يوه خبره اوشي او سبا بله
بېرونه ملکونه واوېلا کړي پرتګال

اثر هيڅ ونۀ شي پۀ هيڅ چا هم
مظلومان دې راګېر شوي پۀ بد حال

بې درده د دردمند نه خبر نۀ دي
چې مظلوم شو بې ګناه ورور پائمال

د ارماني دنيا نه زۀ وروره مجبور يم
د لفظونو مې کړل ځکه ارسال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر لفظونه مې پهٔ زړهٔ کښې موجزن دي
ښهٔ به دا وي چې ئې نهٔ کړم زهٔ فعال

زهٔ د نیوي فضل رحیم وایمه غني خدایه
زر کړې واپس جنګي قېدیان کؤمه سوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلیه تا کهٔ پهٔ مسکي نظر کتلے نهٔ وے
ما به زړګے پهٔ یو نظر باندې بائیللے نهٔ وے

کهٔ ماته پته وے چې دا تکلیف به ماته رسي
ستاسو د چم پهٔ لار به زهٔ هډو راغلے نهٔ وے

کهٔ د خوبانو دیدنونه پهٔ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پهٔ سرو لمبو باندې سېزلے نهٔ وے

کهٔ تعصب نهٔ وے د مینې تسلسل قائم وے
بیا به منصور د دار پهٔ سر باندې ختلے نهٔ وے

زهٔ کهٔ مئېن نهٔ وے د خپل کلي پهٔ ښکلو باندې
ما به د خپل کلي پهٔ لارو کښې ژړلے نهٔ وے

کهٔ مینه نهٔ وه محبت نهٔ وهٔ دا خیال به نهٔ وهٔ
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلے نهٔ وے

غزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور د بېلتون زړهٔ ته بلېږي ستا پرې څهٔ
کهٔ پهٔ خپل سوي نهٔ پوهېږي ستا پرې څهٔ

د غم لمبې د ککرۍ نه دې تل تر تله اوځي
مئېن زړهٔ پرې نهٔ دردېږي ستا پرې څهٔ

يو مو الله يو مو رسول پهٔ صادقۍ ملګرو
پهٔ حق وئېلو مو ژبه نهٔ چلېږي ستا پرې څهٔ

چې تصور ئې د شاعر پهٔ مقصد نهٔ شي
کهٔ پهٔ وزن سجعه نهٔ برابرېږي ستا پرې څهٔ

پهٔ عذابونو کښې غټ عذاب بې اتفاقي وينمه
بې اتفاقي مو ورځ تر ورځ زياتېږي ستا پرې څهٔ

داغونه د ستم پراتهٔ پرې د ماضي
نور نوي پرې جوړېږي ستا پرې څهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ښکلے خو څۀ کړې د بې شمېرو دے مسکن مې زړۀ
پۀ زړۀ مې ټول ښکلي ځائيږي ستا پرې څۀ

خپل حُسن پرست زړۀ ته زۀ هم فکر وړے
دے د هر ښکلي زاريږي ستا پرې څۀ

يار او رقيب چې راشي بله کړي لمبه د اور
د ډېره تاوه بيا ورتېږي ستا پرې څۀ

ووې د ټوپۍ اشرف پۀ زړۀ جوړ کړه غزل
ما وې زړۀ زما کۀ نن درديږي ستا پرې څۀ

د حسن جوارۍ کښې خالونه **عبدالجبار** وولي
پۀ داؤ بېللو نۀ خفه کيږي ستا پرې څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سخته دې پکار چې يو يار نۀ راځي
پۀ راحت دې شه کنار چې اغيار نۀ راځي

تل به زما ناسته د نمر مخو د **محفل** نه وه
څۀ اوکړم کم بخت زړۀ له قرار نۀ راځي

کۀ وايمه ښامار دے تک به درله درکړي
يقين دې پۀ وښنا مې پۀ صد بار نۀ راځي

ما **عبدالجبار** فضول خوشې يارۍ اوکړې
نن مرورمه لاسونه خو تبر وار نۀ راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ورک دې پرې د مينې ټول خوندونه کړل
فاش چې دې رقيب ته مې رازونه کړل

لوټ شومه اعتبار کښې او چانه ګيله اوکړم
تا چې د غماز پۀ سر ماسره جنګونه کړل

ما وې سر به صدقه کړمه ستا پۀ يارانه کښې
تا خو راته جوړ ډېر فسادونه کړل

مينه مې خبرازه وه تباه کړه يار ناترسه
سهل پۀ تباهئ ئې خود ويرونه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هر ځائے د ممنوع درته تختۍ اولګېدې
مۀ کړه اورټېک پابندۍ اولګېدې

شوه جرمانه لس زره هغۀ هم درهمونو کښې
قېنچۍ نه کۀ شوې بچ پۀ کټارۍ اولګېدې

څۀ مې لوفر بولې او څوک وائې جوارګر دې
دهبې مې پۀ لمن د بدنامۍ اولګېدې

څۀ دې وۀ متاع پکښې **سهله** تنها پاتې شوې
نن ټولې دې يارۍ پۀ کپرئ اولګېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دور نن د پمپ هاوس دے د سیند غاړه ویرانه
شوق سره ځلمي نهر ته لامبلو له راځي

جوړه جوړه یاران وینم ، خوا کښې رقیبان وینم
کم بخته غمازیان ئې جنګولو له راځي

نادانان پرې نهٔ پوهېږي ، هوښیارانو ته ئې علم
څهٔ پکښې کم ظرفه زړهٔ لوټلو له راځي

د وفا طلبګارانو ځان ترې کناره کړې ئ
څهٔ پکښې بې قبضه زړهٔ ویشتلو له راځي

د حُسن جواري ده درانهٔ داؤنه اږدي
سهل پکښې کم بخت داؤ بائېللو له راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم دې پۀ يارو کښې يو نېکنام اوکتو
نوم چې دې زما پکښې بدنام اوکتو

د يارۍ پۀ هر يو باب پاڼې پاڼې مې دفتر
تش نوم مې د وفا برائے نام اوکتو

ځله ځان له سر خوږے نۀ لري وفا
بې وفا مې پۀ دې باب هر ګلفام اوکتو

ښۀ مۀ کوه بد نشتے څۀ ښکلے متل دے دا
دا متل صحيح **سهل** پۀ هر ګام اوکتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څۀ مې ترې نه ويستي دي رفو مې هغه دم کړل
واړه مې د يو ستنې پۀ سُم کړل

پوهه پۀ سرور د بې خودۍ نۀ شو
شېخ ځکه مېخوار ټول پۀ قسم کړل

د سيالۍ جذبې ئې دومره شوخي پېدا کړه
پۀ سوچ اخته ئې د ادب ښکلي عالم کړل

دا بې وسه تمنا به زۀ **سهل** کرم د پښو لاندې
ما **توراج** خو تل پۀ يو وېنا نعم کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راشئ اوګورئ ملګرو حال زما
خوردنوش نه مقرر شو فال زما

پهٔ سهاره د ډانګورۍ مې دے رفتن
تېز ګام شو اغستل محال زما

پهٔ هر حال شکر ګزار يم د الله نه
غفور ، رحيم ، کريم دے ذوالجلال زما

بنهٔ پوهه زهٔ سهل **عبدالجبار** شوم
متاع نهٔ لري فضول اشغال زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه مجنون چې به ژړا ځان د لیلیٰ کوځه کښې
رېباره زهٔ هغسې ژاړم د اشنا کوځه کښې

کچکول مې غاړه کښې دے ځمه د اشنا کلي ته
خبر د وصال به ترې غواړم خامخا کوځه کښې

خبر دے کهٔ نن بې وفا یار پهٔ کاڼو اوویشتمه
زهٔ به ئې پهٔ مینه مینه اوژاړمه بیا کوځه کښې

رقیبه مهٔ کوه پېغور د یار کوځه کښې ژاړم
پېغور به وے کهٔ مې ژړل د بل چا کوځه کښې

ما د اشنا دیدن کاوو مطلب مې هیڅ نهٔ وهٔ نور
رقیب چې راغے اودرېدمه وارخطا کوځه کښې

عبدالجباره جوړې مجنون شوې معلومېږي داسې
چې د وفا اواز کوې د بې وفا کوځه کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړۀ مې پۀ دام د اُور بل ځله نيسې
ماته رسئ د اجل ځله نيسې

د محبت غنچه دې ماله راکړه
اشنا زاغونو ته ګل ځله نيسې

زۀ چې راغلے يمه ستا ديدن له
نوراني مخ ته منګُل ځله نيسې

کِبر کوې زوال زر به مومې
لمبو ته شال د بخمل ځله نيسې

پۀ تا مئين ګنهګار خو نۀ يم
پۀ سرو لمبو مې ګوګل ځله نيسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته د شعر لارې ښې معلومې
نوې کوڅې د غزل ځله نيسې

سهل د شعر شپاړسم پاس کړے
ورته پرچه د اول ځله نيسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباعي

مور او پلار چې کړې پۀ غم کښې مبتلا
خدايه مۀ کړې نالائق اولاد د چا

د پښتنو اولاد زار د شرافته
والدين به ئې ساتل ښکلې رضا

بې يقينه اوسنے اولاد ثابت دے
اغستے نۀ شي د مور او پلار دعا

نافرمانه اوسنے اولاد اکثر وينم
اوچتوي د والدېنو نه حيا

بې هنره کۀ انپړها پښتاني وو
پۀ کردار د اوسنو نه وو بالا

پۀ زور زبر ورپسې ما سهل کړل کتب
کړه عيان مې د حقيقت د هغه وېنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو مو الله یو مو رسول یو مو کتاب
پوهه پهٔ دې دې شي هر هوښیار جناب

پهٔ رنګ د خپلو وینو خېرازه کړي آبیات ښکلي
پهٔ بهار د ملغلرو سېوا ئې کړې پهٔ شتاب

د ذوق هره نغمه ئې د سپرلي غوندې ښکلا کړه
د ګل سره ئې کړي وصل پهٔ مثل د مهتاب

پهٔ ادب به ئې وي شیندلي د ګلونو جولۍ ډکې
محرومه ترې نه زهٔ ووم اورېدو ته ئې یم بې تاب

سرپرست ئې دې تېر شوي دانشور د زمانې
دفن ئې شو اشعار یا پهٔ پردو کښې د سحاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

همت ئې د ځوانانو صد افسوس په تن اسانو
تېرېږي ژوند ئې د خانانو د مزدور خيال لري بې حساب

تصور د هر شاعر د خپله خياله وي **عبدالجباره**
کۀ ستا خيالونه شي د چا د پښو تُراب

بعدالعشاء فارغُ النماز
16/10/2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دوه لبانه دې خوارهٔ پاستهٔ د قند دي
دوه خدنېن دې رومان د ثمرقند دي

ګلونه د اورخاړي رانه ئې غوښتي دي پهٔ مينه
پهٔ مسکا مسکا ئې غوښتي دل پسند دي

د ګلاب پهٔ غوځو څوکو بلبلان هسې چغېږي
پهٔ غوں غوں ترې بوراګان واړه سربلند دي

د ګلونو جولۍ ډکه کهٔ سترګو سترګو کښې مسکے شي
زړونه وارخطا کړې کشش ئې هنر مند دي

پهٔ کليمه د الاالله مسلمان يو دے پهٔ صدا
زنګي او ايوبي دواړه تېر شوي جرات مند دي

د اُمېد رڼا ئې وينې پهٔ قدرت د پاک سبحان
د لا تقنطو صدا کښې مجاهد ډېر دلېر مند دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون پهٔ کشاکش کښې د توحيد رڼائي غواړي
پهٔ سر تړلي ئې کفنونه کس کړي کمربند دي

د اسرائيل پهٔ جارحيت مومن ولې دے خاموشه
امريکه ده پهٔ ظاهره او مغرب هم شرپسند دي

طريقې د پېغمبر غواړو جهاد له مو ملا ماته
اېټم بم لرو ملګرو عرب هم دولت مند دي

د مودي مرسته پهٔ ډاډه اسرائيل سره پهٔ ډاکه
مجاهد سرفراز کړې پاک وهابه ستا د فضل ارزومند دي

دعا غواړي مسلمين اللهم النصرنا المجاهدين
بريالے کړي فلسطين بد حاله حاجت مند دي

حماس څهٔ تنها نهٔ دے حسب الله پرې غوټه کيږي
خو د الوتکو د حملو نه بې بسه او بې بند دي

څومره شوخ دي **عبدالجباره** د ژوند دا بهارونه
چېپې ظالمې د خزان دې نن پهٔ ژوند دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

"لوئې اختر"

څۀ به کاندمه پۀ داسې لوئې اختر
وینم کور کښې پۀ ماتم هر یو بشر

مسرور خلق خوشحالي د لوئې اختر کړي
زما کور کښې لوئې وارۀ پۀ چغو سر

سوي زړۀ مې کړو ماتم لا د ملګرې
دپاسه راغلو د ورور غم مې لکه غر

متې مې پرې ملا مې ماته پۀ مرحوم ورور شوه
پۀ ورونو شپږو کښې بالا وو معتبر

تل به ئې غم لکه د نم پۀ سترګو زۀ ورووم
هر وخت به ئې یادومه په دعا شام و سحر

جنت الفردوس او مغفرت ئې د الله نه زۀ **سهل** غواړم
پۀ حکم لایزل ئې ددنیا اوکړو سفر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم "لاهور ښار"

ښکلے به نۀ وي د لاهور پۀ مثل ښار يو
حسين پۀ زنده دِلو دے شاندار يو

درنې هستۍ د لاهور زمکه کښې دفن دي
پکښې معروف دے د داتا ګنج دربار يو

عدلِ جهانګير پۀ تاريخ کښې رڼائي کړه
پۀ ټنګ حاضر شوے پۀ جرس د خِمار يو

پېښور پۀ خپل ځائے دے پُر رونقه
د خود کشو نه ئې بچ نۀ دے بازار يو

کراچۍ کۀ د رڼاګانو ښار يادېږي
وينئ د کِلنګ پکښې همېش ناتار يو

دا درې ښاره معروف دي پۀ خپل حسن
پښتونخوا کښې پېښور دے مزېدار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیال پتلۍ مې کړه بدله ځم لاهور ته
پکښې یادیږي د مغلو باغِ شالیمار یو

باغِ جناح هم متصل دے د مال روډه سره
شاهي مسجد لري فن د زورِ ادوار یو

شاهي قلعه او مقبره جهانګیر د مغلو نخښې
پۀ پړقا وینئ شیش محل حسن دار یو

د قائېدینو غونډه پرې شوې پۀ نظریه پاکستان
اوچت ښکاریږي پکښې هغه ښکلے یادګار یو

انار کلۍ بازار معروف دے معروف تر نۀ
نوم ژوندے لري د مینې پۀ اعتبار یو

لا انتها ارزان طعامونه د فټ پات
ګزران ښۀ پکښې کوے شي ناچار یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهنشاه عالم وۀ تعمير کړے ياد پۀ شالمي
نوم ژوندے لري د شهنشاه هوښيار يو

د رېنجر زمکه شاړه وه بنجره
پکښې جوړ دے د ملت ښکلے مطار يو

هغه کيږي چې څۀ رب ته وي منظوره
بې د امر د الله نه کيږي کار يو

سرته به ئې نۀ کړي کۀ هر څومره دهوکه مار وي
چا ليدلے دے کامران دهوکه مار يو

اجر ډېر ورته ملاو شي پۀ بدل کښې
کۀ پوښتنې له څوک ورشي د بيمار يو

درې مې ورونه مقيم دي پۀ لاهور کښې
الله دې شفاع ورکړي مشر ورور مې دے بيمار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهٔ د ښادۍ وېنا پهٔ عزت ورته اوکاندي
رابه نشي بهانه به جوړه کړي پهٔ تلوار يو

منتظر مې د راتلو ورځې پهٔ ګوتو شمار که
ما **سهل** هم تنګوي دا انتظار يو

وائي لا تر اوسه **عبدالجبار** رانغے چې دا ولې
خبر خو نهٔ دي چې نوکري ښهٔ نهٔ وي د پلار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيته

راغلے وې دعا له　　　　کۀ بلې مدعا له
چې پټې دې چپلې کړې جماعت نه اے مختوره
څوک ئې د الله چوره

څوک ئې د الله غله　　　　شه پۀ تن دې لمبه بله
راغلے وې فاتحې له او دې کړله بې ايماني
لوئې غل ئې لاثاني

لوئې غل ئې بې حسابه　　　　خانه دې شه خرابه
لړه يره اوکړه د دوزخ د هغې اوره
څوک ئې د الله چوره

غلا کۀ ستا عادت دے　　　　دا دې بد علت دے
صابر پۀ خپل نصيب شه وي رزق اسماني
لوئې غل ئې لاثاني

(c) ketabton.com: The Digital Library

توبه ګار شه مسلمانه ښکلې میاشت ده د رمضانه
عیان اسیر او مزدور ته مې چاربېته شوه في الفوره
څوک ئې د الله چوره

د مرحوم به غواړو مغفرت اوس په دا ساعت
مرګے شته د ے فرید جانه اخر به شو فاني
لوئې غل ئې لاثاني

د ذرې حساب به کیږي پۀ محشر به تپوس کیږي
شاکر اوسه عبدالجباره کۀ الله درکوي سپوره
څوک ئې د الله چوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

بېړۍ وه د کهبل

بېړۍ وه د کهبل   شوه ډوبه پهٔ دریاب
ژاړي ټول عالم ورپسې کوي ارمان
هغهٔ ورځ وه د طوفان

بېړۍ وه پورې غاړه   وه خلقو ته اولاړه
خبر د ځانه نهٔ وهٔ ورته ولاړ وهٔ عزرائیل
بېړئ وه د کهبل

بېړۍ ئې بوتله پهٔ بره   د دوئ وه مقرره
چرې ته ئې نزدې کړه پهٔ شتاب
شوه ډوبه پهٔ دریاب

چرې ته ئې کړه وړاندې   ټول ډوب شول لاندې
ناڅاپه یکدم شور شو چم پهٔ چم
ورپسې ژاړي ټول عالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ نیمې شلې تنه مړۀ ډېر دي ژوندي کم
ساتېدونکے پاک الله دے د ګندف بچ شو زرین خان
د هغه ورځ وه د طوفان

جمروز شاه وۀ ښکلے ځوان صفت ئې پۀ جهان
سړے سخاوتي وۀ د کیا کلي بې حساب
شوه ډوبه پۀ دریاب

دا میاشت د پشکال سهل وائي دا في الحال
تاریخ کښې خطا کېږم دغه ورځ وه د منګل
ببړۍ وه د کهبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

سنټر کښې د ريکروټ   ژوند څرنګه تېرېږي
ملګرو نن راځئ چې پۀ دې حال مو خبردار کړم
کارونه درته شمار کړم

بهرتي چې شي کوم ځوان   پۀ موج کښې وي روان
چې څه نن مې اومونتو د خپل طبعې روزګار
چې شم به رسالدار

شم زر به پۀ عزت   ټرېډ بنۀ راکړو قدرت
ډرائېور چې رانه جوړ شي بيا زما د څۀ کمے دے
خوړلے ئې سمے دے

ډرائېور پرېږده پۀ قلاره   چې کلرک بهرتي شي ياره
پۀ زړۀ کښې ئې دا خيال وي چې تعليم مې دے اوچت
تل اوسم پۀ عزت

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل اوسم پۀ شادان کورس نۀ وي دومره ګران
کارونه دفتري خو ازده کړي ما پخوا دي
پس تلل صرف زما دي

بس صرف رسېدل دي کرسۍ کښې کښېناستل دي
کۀ خبر وي زر به شمه مالک ګوټے د دفتر
روان وي ناخبر

روان وي نابلده آخر لاړ شي تر حده
راشن کښې مېلاو بړي کله کله ورته فروټ
سنټر کښې د ريکروټ

راشن څۀ هر يو څيز ورکيږي پۀ تميز
څو ورځې ارام وي بيا د ټرېننګ ځائے له ورشي
خبر نۀ وي خبر شي

خبر نۀ وي چې راشي سنټر ورته بلا شي
وي نوے نۀ پوهيږي چې ځما کوم پلاټون دے
او يا څۀ دلته قانون دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا څۀ دي څۀ به کيږي هر څۀ بهو ورته ښکاريږي
د ټرېننګ زندګي ئې شروع کامران ضرور شي
سنټرورته تنور شي

سنټر شي ورته اور څۀ به وايمه زۀ نور
دومره نۀ اوزګاريږي چې چاسره اوکړي خبرې
پۀ زړۀ دننه چغې

د پرېډ نه اضافي بوټ پالش ئې وي دستي
اوشي پرې سيټهي چې لے آوټ له شئ تيار
انسپکشن له دصوبېدار

راغلے صوبېدار دے خبر د عبدالجبار دے
هره شپه چې څښې د چرسو سيګرټ
سنټر کښې د ريکروټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

د پېرۍ عمر مې تېرېږي باوقاره
خو مرضونه مې بې سيار شي
يار خبر کړه د احواله مې ريباره
يو ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

د هجر شپې مې زحمتونه وائي
او تورې شپې ماښامونه وائي
جنازه اوځي به مې تر مينې لاره
چشم خاص به اشکبار شي
يار خبر کړه د احواله مې ريباره
يوه ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

تل ارمانونه د زوړ وخت کومه
د خلوص ډک د محبت کومه
د الله ډېر يم شکر ګزاره
پۀ ما احسان د پروردګار شي
يار خبر کړه د احواله مې رېباره
يو ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاته شکوې شکايتونه کولے نۀ شم
پردې خپلې فاش کولے نۀ شم
صبر دې لويه خزانه کړه عبدالجباره
الله ستا به پرده دار شي
يار خبر مې د احواله کړه ربباره
يوه ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

اعتبار به څۀ اوکړم پۀ چا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې
پۀ نۀ خبره ئې تکرار وکړو
يار پۀ ياری کښې داسې کار وکړو

زۀ ئې پۀ شان د لېونو کړم
ډېر ئې مجبور پۀ اسوېلوکړم
اوښکې څڅومه پۀ ژړا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

ماته ښکاره پکښې تيارې شوې
نن ئې بدلې ارادې شوې
پۀ ما ئې ټک لکه د مار وکړو
يار پۀ ياری کښې داسې کار وکړو

ختمه چې يار ښکلې يارې کړه
پۀ هر اعيار ئې خوشحالې کړه
ټکرې خورمه ورځې رڼا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلي ستړي مې د خلې لاړل
ښکلي یاران مې د دېرې لاړل
الله خبر چې چا راته ازار وکړو
یار پهٔ یارۍ کښې داسې کار وکړو

دغم چاپو کښې شومه ګېر
پهٔ حال خبر شو د توړډهېر
ډیوټې کوي ساحل صرا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پهٔ ما باندې

خبر د حاله مې یاران شو
ګوته پهٔ خله واړه حېران شو
تلقین د صبر ئې بسیار وکړو
یار پهٔ یارۍ کښې داسې کار وکړو

زما پرې ډېر وهٔ اعتماد
د بونېر مسین مې شو رایاد
دروغ ئې ووې سترګو رڼا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پهٔ ما باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما **عبدالجبار** ته ئې بهانې جوړې کړې
ورسره ئې نورې افسانې جوړې کړې
څۀ بې شانه ئې کردار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم

پۀ نامه د اجتماعیت ، انفرادیت پکښې ځلېږي
وګورئ ملګرو خصوصیت پکښې ځلېږي
ادب لري معراج چې لیکوال وي باشعوره
دا مې تجزیه ده اخوت پکښې ځلېږي
چې ژوندی پۀ ښکلو زړونو جذبه وي د ادب
بیا شان د ادب نۀ دے چې نفرت پکښې ځلېږي
د ذوق یوې نغمې مې د سپرلي غوندې آغاز کړو
د تېر شوي شاعرانو وضاحت پکښې ځلېږي
د زړۀ پۀ وینو ایښې امانت او اخون ئې بنیادونه
احمدګل وې دا به ګل شي رنګت پکښې ځلېږي
احمد دین طالب ئې مهمان د بوقو د ابراهیم خان
اوږده د کال ئې مېلمستیا وه موانست پکښې ځلېږي
د قدرت پۀ ګل رنګینو مئین ناصح عبدالمجید وۀ
د آبیاتو پۀ نګینو نصیحت پکښې ځلېږي
د آبیاتو ښکلو غنچو به ئې د حسن رښائي کړه
د ټوپی جمشېد مصروف وۀ نُدرت پکښې ځلېږي
خوب ژنې ارادې به وېښولې د مېنې باران
دانشور وۀ رحیم شاه طالب موافقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بړاسونه ارمانونه د مینې تائب اُوړي پۀ زړۀ
د آبیاتو ئې وۀ خوندونه لطافت پکښې ځلېږي
د تقویٰ پۀ ښکلې سجده ګل احمد مینوي فناه شو
رب ئې نصیب هغه سجده کړه مغفرت پکښې ځلېږي
اوچت معراج د شاعرۍ د بزمې مې نۀ هېرېږي
پۀ بابت د افسانې ذهانت پکښې ځلیږي
د جرس غوندې شور ناکه حیدرزمان به کړه چاربېته
د سوزه ډکه به دردناکه هیبت پکښې ځلېږي
اشعارو سره لوبې به د روان وې پۀ ویښه خواب
پۀ تړون ئې د چاربېتې وانست پکښې ځلېږي
ژوندے ادب کښې لرې نوم منصور دې الله اوبخښې
زېبا ئې دي اشعار لطافت پکښې ځلېږي
باسي وۀ د خدوخېلو یادېدو پۀ حاجي خېلو
پۀ محمد الله د غورغشتو غېر سکونت پکښې ځلېږي
پۀ سفر تلے د بل جهان د مینې ملک حېدر زمان
هر نفس لره دے فان رحلت پکښې ځلېږي
د چاربېتو وۀ ماهر د ګندف مرحوم شاکر
ډېر فصیح زبان وۀ معاشرت پکښې ځلېږي
پۀ ماضي به اؤرېدے شوے د رحم دین سالار چاربېتې
لټون ورپسې اوکړئ صداقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاربېتو ذهين استاذ اعوان سردار بهادر وۀ
معروف ډېر وۀ پۀ هېواد شهرت پکښې ځلېږي
اشتياق خاکسار خطائي نۀ کړه ښۀ خبر دے د صيغې نه
دستار لري پۀ راس علميت پکښې ځلېږي
د ګندف اشرف علي مومن درس ورکوي ښۀ مطمئن
مدرس او معلم دے صلاحيت پکښې ځلېږي
د غمونو قرار ئې دے شبنم کړې خپلې اوښکې
د کلابټ عاجز معموم دے استقامت پکښې ځلېږي
د بخشالي دے د مردان اوسېږي پۀ اُتمان
قاسم دے نر ځوان محنت پکښې ځلېږي
د قام قلم ډېر معتبر مانېروال جهان بهادر
معززه هم زړور عزت پکښې ځلېږي
لائق دے د ورورۍ يار بهادر د مانېرۍ
چاربېتې ليکي د هوښيارۍ وضاحت پکښې ځلېږي
اشعار لري لکه ګوهر مانېروال تصور
عظيم دے دانشور لياقت پکښې ځلېږي
صفا د زړۀ لري زُجاج هم نرم مزاج
اشعار وائي تل معراج ملائمت پکښې ځلېږي
وه مينه کښې ئې لذت د شبر شاه روغاني پۀ محبت
رب دې نصيب کړي مغفرت عاقبت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ کلي نيمه ټکړه ښهٔ ده نظامه د پردېس نه
نه د هجر اندېښنې شي او نهٔ زحمت پکښې ځلېږي
سهېل اوسي کهٔ متکنو کښې خو دے مې د زړهٔ پهٔ دريچوکښې
ليدے خو نهٔ شي پهٔ مودو کښې رفاقت پکښې ځليږي
عبدالله مولوي هم کنډېوال دے ډېر ښکلے وال دے
معلم ډېر د کمال دے خدمت پکښې ځليږي
بسمل سبزعلي خان او د پاېښې حېدر زمان
رب لري دي دوئ پهٔ امان ثقافت پکښې ځليږي
تهٔ تلو تلو ښکلي سپرلي نغارې کړي د ګرمۍ
د موسم پهٔ تغير کښې د الله حکمت پکښې ځليږي
د حسرت يوه غنچه د **سهل** شوه د خاورو لاندې
چاپېره خاموشي ده حسرت پکښې ځليږي
شاعران ډېر شته عبدالجباره پهٔ ډېرو انبار ده خاوره
ليکلے ئې نهٔ شي نمبر واره د مُخ قوت پکښې ځليږي
تمنا لري طوفان چې کتاب دې زمونږ خور شي
ښکلې ارزو د ميربشر ده منفعت پکښې ځليږي
حال د لېونتوب د ګل محمد جانان ته مهٔ وايئ
في الحال د سړيتوب د سُر ذوقيت پکښې ځليږي
ګاونډي مې نهٔ دے هېر کم عمره دے زبېر
اشعار وائي دلبر جرات پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غنچې ښکلې د ګلو د بابر جدون پۀ لاس
دي ئې چاله شوکولې نکهت پکښې ځليږي
کړي د ګلو غنچې جوړې شعر پرې مزين کړي
ذهانت د عيسیٰ خان دے ذهانت پکښې ځليږي
مړاوے شوق د شاعرۍ پۀ سبب د مجبورۍ
د ګندف جمشېد خياط دے مصروفيت پکښې ځليږي
چې ځۀ اوليکم د زړۀ نه ناياب ته ئې تحفه کړم
وخت قيمتي ماله ډېر راکړي ښۀ خصلت پکښې ځليږي
د ګندف شاعر ريحان خوي لري عجب فنان
رب لري دې پۀ امان شرافت پکښې ځليږي
طاهره واخله دُر ښه پۀ لاس نغمه پۀ ترنم کړه
زړګے مې خوش خرم کړه برييت پکښې ځليږي
د ادب ښکلے ګلفام نياز امين د کټګرام
لائق د احترام خوږلت پکښې ځليږي
دا څوک راځي پۀ لاره باده روشه پۀ قلاره
فضل قيوم دے پۀ تلواره مشئت پکښې ځليږي
چې خبر نۀ دے د قاعدې د واحد د تثنيې
جاهل څله تنقيد کاندي جهالت پکښې ځليږي
قائم دائم الله دے ذي روح کله دائم
دائم دې فکر اوکړي وحدانيت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري د ادب غنچې غوټۍ تاج بهادر تاج د ذروبۍ
په كردار د عقلمندۍ قدامت پكښې ځليږي
د مرغز مراد او پذير تقرير ئې وي بې نظير
په اظهار ئې وي جاګير مماثلت پكښې ځليږي
سپين ريشه مير قادر شاه بې درد كۀ نادر شاه
خبر پرې رېحان شاه ډېر وخت پكښې ځليږي
تپوس ئې نۀ كوي جانان د مشفق مير اعظم خان
رښتيا وايم په ايمان فرقت پكښې ځليږي
شېر او مسين ورک شول تر مطلبه ئې وه ياري
آصف دې الله تل لري مروت پكښې ځليږي
پنده خېلے مې دے ملګرے ليكوال هم دے ښكلے
كۀ مدعو كومه ئې ادب ته معذرت پكښې ځليږي
د خلوص ليندې په لاس د ادب غشي په ګروت
غونډه دا د قام قلم سپين نيت پكښې ځليږي
كۀ د هر ځائے شاعران دي ټول فصيح زبان دي
صوابۍ او كۀ مردان دے موزونيت پكښې ځليږي
مړاوي هوسونه مې تازه شي چې اورمه طوراج
هر شعر ئې ډک د كمال وي مسرت پكښې ځليږي
د آهدې كلي ابراهيم ډار نېک بخته ايماندار
مدد كاندې د ناچار خدمت پكښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله لري دې عمر دراز د اسماعيل خيل محمد نواز
کوومه پرې زۀ ناز وکالت پکښې ځليږي
دې هر چاته پۀ ګوته د فقير خطاب ملنګ اشعار
شو خاورې خپر زمان خاورې مدت پکښې ځليږي
د وطن پۀ خړه خاوره شيدائي مزدور ياديږي
شوه د عمر تقاضه ئې انقلابيت پکښې ځليږي
ملګري ئې تعريف کاندي اوربدلے اسير مانۀ دے
دومره ترې خبر يم صحافت پکښې ځليږي
د پنج منه تر صوابۍ علي درومي پۀ تعدۍ
فائز پۀ پابندۍ سياست پکښې ځليږي
د مرحوم باران پِسر زاهد زمان سحر
اشعار لري ګوهر صدارت پکښې ځليږي
ارادې د پښتون د هرې ونې د احمد پۀ زړۀ
درمندې افسانې د سوز کيفيت پکښې ځليږي
ليفټيننټ فضل الرحيم اشعار ئې وو نعيم
اعلیٰ ئې وۀ تعليم قابليت پکښې ځليږي
د ټوپۍ عظيم الله وه د چاربيتو ئې ښکلا
بخښنه غواړمه ئې د الله تعزيت پکښې ځليږي
چاربيتې ئې شته دے زنځيرۍ زرين مجبور د مينې
پۀ کردار د شاعرۍ فضيلت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضل احمد نۀ وۀ دلګیر پۀ زړوبئ ئې وۀ جاګیر
د بې وفا یاره ظهیر خلوت پکښې ځلیږي
د کلابټ حضرت جمال اشعار ئې وو ډېر د کمال
هر ذي روح لره زوال اخرت پکښې ځلیږي
معروف ډېر وۀ بختور د اسماعیله جوشي علي حیدر
پۀ سبب د یو پسر هجرت پکښې ځلیږي
محب الله وۀ د جهنډې ځلے ئې جوړ پۀ هډېرې
وې چاربېتې د مزې نزاکت پکښې ځلیږي
اشعار ئې وو د ځیګر خون د مېنې شاعر اجون
د هر چا به وۀ ممنون حقیقت پکښې ځلیږي
پۀ ګډون لري تربګنئ نور محمد وۀ د چنئ
وې چاربېتې مړنئ وجاهت پکښې ځلیږي
ویښه وي غوټئ د آبیاتو پۀ چپه کښې
د زړډې تصور ته پسخیږي د ترنم ذوقیت پکښې ځلیږي
رب لري دې پۀ امان د کنډې خلیل الرحمان
د لیدو ئې لرم ارمان کۀ ډېر وخت پکښې ځلیږي
کړه اخر له تخفه جوړه دنیا میراته ده عبدالجباره
منفي شان ددې دنیا دے رحلت پکښې ځلیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

"سوال جواب"

ټيک مې د زرو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه
اوس مې د نوې زوانۍ وار دے
اړدم پۀ زلفو کښې ګلونه

ټيک مې د زرو پۀ اوربل کښې کنه
شعلې ترې خيژي پۀ هر لور
غمي مې ايښي پۀ چارګل کښې کنه
پۀ سپينه پوزه مې کړل سور
ثاني مې نشته پۀ کابل کښې کنه
صفت مې کيږي لور پۀ لور
سپينه سينه مې بالا حصار دے
راځه کوه پکښې سېلونه
ټيک مې د زرو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپینه سینه دې لکه تخت صنمې
زۀ پرې کومه عدالت
لیچې کړه راته بالخت صنمې
چې پرې اودۀ شم دا ساعت
عمر شو تېر راباندې سخت صنمې
راحت مې نۀ وۀ پۀ قسمت
ورک مې په تاپسې قرار دے
وایم د زړۀ درته حالونه
تیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

ورک دې پۀ ما پسې ارام شو نن
اوس مې سر کېده پۀ مړوند
شیرین بدن مې در انعام شو نن
بشر مې تا کړلو څرګند
خبر مې کور او کلے قام شو نن
یاري کوي دغسې خوند
ستا محبت کښې مې روزګار دے
چې مور دې کړم پۀ وصالونه
تیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا محبت باندې خبر شومه زهٔ
درنه خوشحاله شوم نادرې
منم پهٔ حقه دې دلبر شومه زهٔ
راته کوه د نیاز خبرې
مور دې پهٔ سرو شونډو شکر شومه زهٔ
کوکې دې دواړه ملغلرې
الله درکړے سپین رخسار دے
سترګې دې سرې لکه لعلونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پهٔ غونډه زنه مې خالونه

الله راکړے سپین بشر هلکه
ثاني مې نشته خاپېرو کښې
سور مې پېزوان لکه د نمر هلکه
بدن مې ګل پهٔ منجرو کښې
ورکړۀم ستا پهٔ مینه سر هلکه
خوښه یم تاسره مېړو کښې
د عاشقانو دغه کار دے
چې شوګیرې کړي پهٔ کلونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پهٔ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عاشقانو ژوندانۀ کښې یاره
چرته به رانشي اسانه
طاعون مې ګېر شو لړمانۀ کښې یاره
اوس به رغېږمه پۀ ګرانه
مخ به مې پټ پۀ کفانه کښې یاره
سفر کوٶم به د دنیا نه
عبدالجبار ترې پۀ رفتار دے
ډېر به ئې پاتې شي مثالونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پۀ تا مئین ګنهګار خو نۀ یم
پۀ سرو لمبو مې ګوګل ثله نیسې

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

دَ تسلی اؤ مصلحت جانان مي خاؤروله لاړ
خالقه چا ته دَ خپل ستړی ژوند قیصه اوکړمه

خپرؤونکي: سید کمپوزنګ سنټر توپی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library